

ZIEMIA DRAWIEŃSKA

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia, wszystkim mieszkańcom Gminy Drawno, w szczególności zdrowych, pogodnych Świąt pełnych nadziei i miłości obfitujących we wzajemną życzliwość, a także radosnych spotkań w gronie najbliższych przy wielkanocnym stole

życzą

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Drawnie
Aleksander Dementiew

Burmistrz Drawna
Andrzej Chmielewski

Szanowni Państwo!

Zapraszam wszystkich mieszkańców Gminy Drawno do udziału w wyborach do rad gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzanych na dzień 7 kwietnia 2024 r.

Wybory samorządowe są dla nas tak naprawdę najważniejszymi wyborami ze wszystkich, ponieważ „rozstrzygają” o przyszłości naszej gminy. To wybory najbliższej ludzi.

Wybieramy tych, których często znamy osobiście, którzy podejmują decyzje i pomagają w różnych sprawach. W wyborach samorządowych należy szukać tego co łączy, a nie dzieli.

Ważne byśmy jak najliczniej wzięli udział w tych wyborach, dzięki czemu będzie to pełniejszy wyraz demokracji.

To przecież tak niewiele. Trzeba tylko wrzucić kartę do urny wyborczej.

**Burmistrz Drawna
Andrzej Chmielewski**

GMINNE SPRAWY

ZMIANY OKRĘGÓW WYBORCZYCH I OBWODÓW GŁOSOWANIA W GMINIE DRAWNO

Burmistrz Drawna informuje, że Postanowieniem Nr 74/2024 Komisarza Wyborczego w Koszalinie III z dnia 24 stycznia 2024r. zmieniony został podział Gminy Drawno na okręgi wyborcze.

Nasza gmina podzielona jest na 15 okręgów wyborczych, w których mieszkańcy wybierają po jednym radnym Rady Miejskiej w Drawnie. Nie zmieniły się okręgi wyborcze w mieście Drawnie (7 okręgów). Ponadto:

- do okręgu nr 8 należą: Sołectwo Drawno, Sołectwo Kiełpino i Sołectwo Żółwino;

- do okręgu Nr 9 należy miejscowość Święciechów;

- do okręgu Nr 10 należą: Sołectwo Brzeziny i Sołectwo Podlesie;

- do okręgu Nr 11 należy miejscowość Dominikowo;

- do okręgu Nr 12 należy Sołectwo Barnimie;

- do okręgu Nr 13 należy Sołectwo Chomętowo;

- do okręgu Nr 14 należą: Sołectwo Konotop i Sołectwo Niemieńsko.

Konsekwencją zmiany podziału gminy na okręgi wyborcze jest Postanowienie Nr 90/2024 Komisarza Wyborczego w Koszalinie III z dnia 31 stycznia 2024r. w sprawie zmian w podziale Gminy Drawno na stałe obwody głosowania. W uproszczeniu podział ten wygląda następująco:

Obwód głosowania nr 1 w Szkole Podstawowej w Drawnie:

Miasto Drawno: ul. Choszczeńska od nr 22 do końca, ul. Energetyków, ul. Konopnickiej, ul. Kościelna, ul. Kościuszki, ul. Kwiatowa, ul. Leśna, ul. Leśników, ul. Łąkowa, ul. Ogrodowa, ul. Piaskowa, pl. Plac

Wolności, ul. Pomorska, ul. Potokowa, ul. Saperów, ul. Tylna, ul. Wczasowa, ul. Zdrojowa; **Sołectwo Drawno, Sołectwo Kiełpino, Sołectwo Żółwino.**

Obwód głosowania nr 2 w Szkole Podstawowej w Drawnie:

Miasto Drawno: ul. Chomętowska, ul. Choszczeńska od nr 1 do nr 21, ul. Jeziorna, ul. Kaliska, ul. Kolejowa, ul. Krótka, pl. Plac Zgody, ul. Polna, ul. Poprzeczna, ul. Sienkiewicza, ul. Słoneczna, ul. Stacja Kolejowa, ul. Szkolna, ul. Szpitalna.

Obwód głosowania nr 3 w świetlicy wiejskiej w Barnimiu:

Sołectwo Barnimie i Sołectwo Zatom

Obwód głosowania nr 4 w świetlicy wiejskiej w Brzezinach:

Sołectwo Brzeziny i Sołectwo Podlesie

Obwód głosowania nr 5 w świetlicy wiejskiej w Święciechowie:

Sołectwo Święciechów

Obwód głosowania nr 6 w świetlicy wiejskiej w Chomętowie:

Sołectwo Chomętowo

Obwód głosowania nr 7 w świetlicy wiejskiej w Dominikowie:

Sołectwo Dominikowo, Sołectwo Konotop i Sołectwo Niemieńsko

GMINA DRAWNO I BURMISTRZ DRAWNA ANDRZEJ CMIELEWSKI NOMINOWANI DO PRESTIŻOWEJ NAGRODY DIAMENT POLSKIEGO SAMORZĄDU

Z radością informujemy, że Gmina Drawno i Burmistrz Drawna otrzymali nominację do prestiżowej nagrody „Diament Polskiego Samorządu” w ramach programu Sylwetki i Marki Polskiego Samorządu.

Program ma na celu nie tylko budowanie, ale także umacnianie pozycji polskich samorządów. Jego głównym zadaniem jest promowanie i pokazywanie osiągnięć samorządów na różnych płaszczyznach działalności, które składają się na atrakcyjność danego regionu i budowanie silnej marki.

Nominacja

Szanowny Panie Burmistrzu,

Pragnę poinformować, iż decyzją Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl Państwa Gmina i Pan zostaliście nominowani do nagród Diament Polskiego Samorządu, w kategorii Samorząd i Postać.

Nominacja jest wynikiem Państwa działań, które podwyższają standardy obsługi i przyczyniają się do wzrostu jakości życia mieszkańców oraz wpływają na rozwój gminy. Nagroda ta, będzie potwierdzeniem wysokiej jakości zarządzania Gminą i doskonałym narzędziem umacniającym pozycję Państwa w regionie.

W tym miejscu pragnę również zaprosić Państwa do współtworzenia i uczestnictwa w Polish Biznes Forum „Samorządy Inspirują Przedsiębiorczość” poświęconemu skoordynowaniu działań polityki regionalnej i krajowej tak, aby rozwój regionów współtworzył rozwój silnej gospodarki krajowej.

Forum, będzie miejscem, na którym będą mogły wybrzmieć pomysły na rozwój samorządu w Polsce w przeddzień zbliżających się wyborów samorządowych.

Uwieńczeniem tych dwóch wydarzeń Diament Polskiego Samorządu oraz Polish Biznes Forum „Samorządy Inspirują Przedsiębiorczość”, będzie Wielka Gala Samorządu, na której wręczymy prestiżowe nagrody Laureatom. Gala będzie również okazją do poznania się i wymiany doświadczeń z innymi uczestnikami.

Oczekując odpowiedzi co do formy Państwa obecności w tych wydarzeniach pozostaję z wyrazami szacunku.

Robert Pacierpnik

Doradca Zarządu
Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców
i Pracodawców - Przedsiębiorcy.pl
tel. 605 931 818
e-mail: r.pacierpnik@przedsiębiorcy.pl

Informacja z posiedzeń Rady Miejskiej w Drawnie

W okresie od grudnia 2023r. do lutego 2023r. odbyły się 4 sesje. Podczas 3 grudniowych sesji radni zmieniali uchwałę budżetową na 2023r. i Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2023-2038.

12 grudnia radni pozytywnie przyjęli uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Drawno oraz części obrębu Krasnowa, gmina Drawno. Przystąpienie do sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Drawno oraz części obrębu Krasnowa, gmina Drawno – część A, wynikało z woli całościowego zaprojektowania odpowiedniego przeznaczenia terenów w tej części miejscowości oraz zwiększenia efektywności wykorzystania przestrzeni. Wejście w życie tego planu z zastosowaniem procedury przewidzianej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stworzy podstawy prawne do wydawania decyzji administracyjnych. Ustalenia ww. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uaktywniają zagospodarowanie na tym terenie, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego poziomu ochrony poszczególnych elementów środowiska i walorów krajobrazu kulturowego.

Podjęta została również uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Drawno. Celem przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Drawno, obejmującego obszar gminy w granicach administracyjnych jest ustalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. W planie zostaną określone strefy planistyczne, gminne standardy urbanistyczne oraz obszary uzupełnienia zabudowy. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nowy akt będzie podstawą do prowadzenia gospodarki przestrzennej na terenie gminy.

29 grudnia rada uchwaliła Roczny Program Współpracy Gminy Drawno z organizacjami pozarządowymi na 2024r., który określa zasady tej współpracy. Realizacja zadań publicznych przy udziale organizacji pozarządowych w znaczny sposób wpływa na poprawę życia mieszkańców oraz na rozwój naszej gminy.

Podczas tej sesji podjęta została również uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Gminie Drawno. Program osłonowy jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program ma

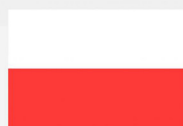
na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania. Wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz ww. osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Najważniejszym punktem styczniowej sesji było uchwalenie budżetu Gminy Drawno na rok 2024 oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Drawno na lata 2024-2039. Łączna kwota dochodów budżetu na 2024r. została określona w wysokości 39.570.085,00 zł, z tego dochody bieżące w wys. 25 834 115,00 zł i dochody majątkowe w wys. 13 735 970,00zł. Kwota wydatków określona została w wysokości 44 194 984,00 zł, z tego wydatki bieżące w wys. 27 950 004,00 zł i majątkowe 16 244 980,00 zł. W 2024 roku zostaną zrealizowane lub rozpoczęte duże inwestycje: - przebudowa odcinka drogi gminnej i drogi wewnętrznej w Zatomiu; budowa budynków komunalnych w Święciechowie; rozbudowa alei cmentarnej na cmentarzu w Drawnie; roboty budowlane i porządkowe na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego w Drawnie; przebudowa poddasza Urzędu Miejskiego w Drawnie; zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Brzezinach, kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej z Barnimia do Drawna; budowa kanalizacji sanitarnej w Konotopiu; przebudowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Drawnie w ul. Choszczeńskiej oraz modernizacja ujęć wody na terenie gminy Drawno; budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Gminie Drawno; budowa oświetlenia drogowego w Chomętowie; przebudowa świetlicy w Kiełpinie; zagospodarowanie przestrzeni publicznej przy ul. Potokowej w Drawnie. Na realizację zadań inwestycyjnych w budżecie została zaplanowana kwota **14 752 414,00 zł**.

Wszystkie uchwały są do wglądu w Urzędzie Miejskim w Drawnie w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie www.bip.drawno.pl w zakładce „SYSTEM RADA”. W zakładce tej znajdują się również relacje z obrad Rady oraz imienne wyniki głosowań.

M. Kowalewska

KOLEJNE DOFINANSOWANIE Z POSKIEGO ŁADU

DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW RZĄDOWEGO FUNDUSZU POLSKI ŁAD

PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Modernizacja infrastruktury oświetleniowej poprzez wymianę opraw na energooszczędne na terenie Gminy Drawno

DOFINANSOWANIE 1 216 000 zł

CAŁKOWITA WARTOŚĆ INWESTYCJI 1 520 000 zł

CYBERBEZPIECZNA GMINA

Cyberbezpieczny Samorząd

Z przyjemnością informujemy, że wniosek Gminy Drawno pn.: „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji w systemach informacyjnych należących do Gminy Drawno i jednostek” został rekomendowany do dofinansowania kwotą 358 953,22 zł, co stanowi 100% wartości zadania.

Zadanie obejmuje zwiększenie poziomu bezpieczeństwa informacji poprzez wzmocnienie odporności oraz zdolności do skutecznego zapobiegania i reagowania na incydenty w systemach informacyjnych należących do Gminy Drawno i jednostek poległych w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej i zwiększenie cyfryzacji jednostek samorządu terytorialnego wraz z jednostkami podległymi (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Drawnie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Drawnie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Drawnie).

UMOWA NA KANALIZACJĘ W KONOTOPIU PODPISANA!

We wtorek 20 lutego 2024 roku w Urzędzie Miejskim w Drawnie miało miejsce podpisanie umowy o dofinansowanie budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Konotopiu na kwotę 4 699 999, 00 złotych!

Gmina Drawno pozyskała środki zewnętrzne na realizację tego zadania w 100 %, do realizacji zadania nie musi wnieść wkładu własnego. Pozyskane środki pochodzą z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Umowę podpisali – w imieniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego Członek Zarządu Anna Bańkowska, a w imieniu Gminy Drawno – Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski oraz Skarbnik Gminy Agnieszka Zarecka.

W podpisaniu umowy uczestniczyli Radni Rady Powiatu, Wiceprezydenci Rady Miejskiej w Drawnie, Sekretarz Gminy oraz pracownicy referatu planowania inwestycji i ochrony środowiska w Urzędzie Miejskim w Drawnie.

Budowa sieci kanalizacyjnej realizowana będzie w systemie zaprojektuj-wybuduj.

Termin wykonania inwestycji został określony do 31 maja 2025 roku. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Konotopiu jest kolejnym etapem, już V projektu o nazwie: „poprawa gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy Drawno”.

A.Łukasik

NOWA ALEJA CMENTARNA NA DRAWIENSKIM CMENTARZU

22 lutego br. na drawieńskim cmentarzu zakończyła się modernizacja głównej oraz bocznych alei cmentarnych. Aleje wyłożono kostką brukową.

Wykonawcą robót była firma TOM-BRUK, Tomasz Apoczkin ze Sławęcina.

Kwota całej inwestycji wyniosła **149 435,74 zł brutto** z czego 98 % kosztów to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych a tylko **2 % to budżet Gminy Drawno**. W przyszłych latach planowana jest kontynuacja przebudowy dalszych odcinków alei.

A.Łukasik

INFORMACJA O BUDYNKU PO GIMNAZJUM W DRAWNIE

W związku z pojawiającymi się nieuzasadnionymi obawami mieszkańców Drawna dotyczącymi zagospodarowania budynku po gimnazjum przy ul. Szkolnej w Drawnie, Burmistrz Drawna przedstawia informację przedstawioną w w/w sprawie przez Stowarzyszenie Pomorzanka, któremu przekazano w użyczenie ten budynek.

Stowarzyszenie POMORZANKA
Ul. Szkolna 19
73-220 Drawno

Drawno, 02.02.2024 r.

Pan Andrzej Chmielewski
Burmistrz Drawna
Ul. Kościelna 3
73-220 Drawno

W związku z przekazaniem w użytkowanie dla Stowarzyszenia Pomorzanka, budynkiem po dawnym gimnazjum, zlokalizowanym w Drawnie ul. Szkolna 19, informujemy, że Zarząd Stowarzyszenia w dniu 29 listopada 2023 r., zawarł w ARIMR, UMOWĘ O OBJĘCIE PRZEDSIĘWZIĘCIA WSPARCIEM BEZZWROTNYM Z PLANU ROZWOJOWEGO w ramach części interwencji A 1.4.1. „Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” w zakresie: - wsparcia organizacji zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne.

Powyższa umowa obejmuje następujące etapy:

- 1) Wykonanie kompleksowej dokumentacji technicznej i projektowej obiektu oraz uzyskanie wszelkich wymaganych prawem zgód i pozwoleń,
- 2) Roboty remontowo-budowlane, w tym: remont dachu, wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, instalacji elektrycznej, instalacji CO wraz z kotłownią, generalny remont kuchni i stołówki, budowy windy osobowo-towarowej,
- 3) Kompleksowe wyposażenie kuchni i stołówki.

Zgodnie z założeniami w obiekcie planuje się uruchomienie dla mieszkańców naszej i ościennych gmin m.in.: kuchni i stołówki, miejsca wydawania żywności w ramach współpracy z Bankiem Żywności oraz magazynów do jej przechowywania i przetwarzania, sklepu społecznego z tańszymi produktami.

PREZES ZARZĄDU
Piotr Sylwestrzak

WICEPREZES ZARZĄDU
Iryna Olejnik-Zarewinka

Stowarzyszenie POMORZANKA
ul. Szkolna 19, 73-220 Drawno
NIP 858-186-81-26, REGON 382863104
KRS 0000777453

KAMPANIA INFORMACYJNA SYSTEMU DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Akcja realizowana jest przez Związek Banków Polskich, pod patronatem Ministerstwa Spraw wewnętrznych i Administracji oraz we współpracy z Policją oraz Federacją Konsumentów.

Celem jest przeciwdziałanie przestępstwom z użyciem skradzionych i zagubionych dokumentów tożsamości. System nie koliduje z przepisami o wydawaniu i unieważnianiu dowodów osobistych.

System Zastrzegania Kart (+48) 828 828 828

System uruchomiony 1 stycznia 2014 roku przez Związek Banków Polskich. To narzędzie, które pozwala na szybkie i efektywne zastrzeżenie skradzionych lub zagubionych kart płatniczych. **Wystarczy zadzwonić pod numer telefonu: (+48) 828 828 828 by zastrzec swoją kartę.**

Jest to możliwe z każdego miejsca na świecie, o każdej porze, zarówno z telefonów stacjonarnych jak i komórkowych. Numer jest dostępny 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Ułatwia kontakt z wydawcą karty i jej zastrzeżenie w sytuacji, gdy czas odgrywa istotną rolę. Jedynym kosztem, skorzystania z numeru dla użytkownika (posiadacza karty) jest koszt połączenia, zgodny z tabelą opłat jego operatora.

www.DokumentyZastrzezone.pl oraz www.Zastrzegam.pl

BUDOWA PUNKTU SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH W GMINIE DRAWNO

Dnia 5 marca 2023 r. podpisana została umowa na realizację inwestycji p.n.: „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Drawno” z Wykonawcą wyłonionym w przetargu nieograniczonym ENERGOBUD-GDAŃSK SPÓŁKA Z.O.O.

W ramach tej inwestycji wykonany gminny punkt zbiórki - stanowić będzie miejsce bezpiecznego dla środowiska i ludzi oraz zgodnego z prawem zbierania i magazynowania dostarczonych przez mieszkańców odpadów komunalnych, które będą przekazywane zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami do ponownego użycia, recyklingu oraz odzysku innymi metodami. W punkcie gromadzone będą odpady komunalne selektywnie zbierane, z wyłączeniem zmieszanych odpadów komunalnych, metali oraz odpadów zawierających azbest.

W ramach tej inwestycji wykonana zostanie również przebudowa drogi dojazdowej, wewnętrznej.

Kwota całej inwestycji to: 2 580 000,00 zł brutto, z czego 98 % kosztów to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, a tylko 2 % to budżet Gminy Drawno.

Planowany termin zakończenia robót budowlanych to koniec czerwca 2025 rok.

PRZEBUDOWA DROGI W ZATOMIU-UMOWA Z WYKONAWCĄ PODPISANA!

22 lutego br. Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski podpisał umowę z firmą Tom-Bruk Tomasz Apoczkin ze Sławęcina na przebudowę drogi w Zatomiu.

Inwestycja ta współfinansowana jest z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60% wartości kosztów kwalifikowanych.

Łączna kwota zadania ok. 1,5 mln zł.

W marcu zostanie wybudowane oświetlenie drogi wewnętrznej – do cmentarza, natomiast w czerwcu rozpoczną się roboty drogowe odcinka drogi gminnej w kierunku Barnimia o nawierzchni asfaltowej i odcinka drogi wewnętrznej do cmentarza o nawierzchni z kostki betonowej.

Wykonane zostanie również prawidłowe odwodnienie drogi, oznakowanie pionowe i poziome z oświetlonym przejściem dla pieszych.

Planowane zakończenie przebudowy drogi - do końca 2024 roku.

Więcej informacji na temat inwestycji:

<https://drawno.pl/strona/przebudowa-odcinka-drogi-gminnej-i-odcinka-drogi-wewnetrznej-w-zatomiu>

POZBĄD SIĘ AZBESTU!

Burmistrz Drawna informuje mieszkańców o możliwości składania wniosków o zakwalifikowanie do udziału w zadaniu: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drawno” w 2024r.

O zatwierdzeniu wniosku poinformujemy po uzyskaniu dotacji na ten cel z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych pozbyciem się z własnej nieruchomości wyrobów zawierających azbest do składania wniosków do Sekretariatu Urzędu Miejskiego w Drawnie.

SPOTKANIE ZESPOŁU ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W dniu 11 marca br. o godz. 9:00 w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Drawnie miało miejsce spotkanie w ramach Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego zwołane przez Burmistrza Drawna Andrzeja Chmielewskiego.

Udział w spotkaniu wzięli:

- Burmistrz Drawna – p. Andrzej Chmielewski
- Sekretarz Gminy Drawno – p. Mariola Kowalewska
- Starosta Choszczeński – p. Wioletta Kaszak
- Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych w Choszczynie – p. Łukasz Gonera
- Kierownik referatu Planowania, Inwestycji i Ochrony Środowiska – p. Grzegorz Wiśniowski
- Prezes Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego w Drawnie – p. Albert Polarczyk
- Komendant Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie – p. Krzysztof Barski
- Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie – p. Aleksander Dementiew
- Członek Rady Powiatowej w Choszczynie – p. Andrzej Konopelski
- Sołtys Barnimia – p. Magdalena Taratajcio

Spotkanie dotyczyło krytycznie wysokiego stanu wód opadowych i spływających rowem melioracyjnym w miejscowości Barnimie. Omówiono szczegółowo sytuację oraz zweryfikowano stan wody na działkach gminnych tj. działce z budynkiem świetlicy wiejskiej oraz z ujęciem wody. Otrzymało informację od zarządcy ujęcia wody, iż na dzień dzisiejszy ujęcie wody nie jest zagrożone zalaniem. Dla budynku świetlicy wiejskiej poziom wody również w obecnej chwili nie stanowi zagrożenia. Omówiono jednak możliwości odwodnienia działek w przypadku drastycznego podniesienia się stanu wody. W obecności P. Starosty oraz dyrektora PZD omówiono stan projektowanej przebudowy drogi powiatowej na odcinku zalany. Otrzymało informację, że projekt procedowany jest w Wodach Polskich w sprawie zmiany, zwiększenia średnicy rurociągu odwadniającego drogę z Fi 400 na Fi 600. Zmiana niniejsza napotkała w Wodach Polskich na pewien opór, który obecnie projektanci omawiają. Przedstawiono również na spotkaniu sytuację dot. budowanego rurociągu kanalizacji sanitarnej, który ze względu na wysoki stan wód jest całkowicie zalany. Poinformowano i przedstawiono możliwości odwodnienia zalanego odcinka kanalizacji w celu umożliwienia prowadzenia dalszych prac budowlanych. Omówiono Było to pierwsze spotkanie Zespołu, które ma doprowadzić do rozwiązania problemu zalewania miejscowości Barnimie i przyległych pól uprawnych.

P. Jackiewicz

DZIEŃ OSADNIKA I KOMBATANTA W DRAWNIE

Tegoroczne obchody Dnia Osadnika i Kombatanta tradycyjnie rozpoczęły się na Skwerze Artylerzystów Polskich w Drawnie. Jest to ważne wydarzenie dla mieszkańców gminy. W tym dniu możemy złożyć pod pomnikiem poświęconym „Tym, Którzy Przywrócili Tę Ziemię Macierzy” symboliczne wieńce i wiązanki. Jest to przede wszystkim oddanie hołdu i pamięci osadnikom i pionierom Ziemi Drawieńskiej, bohaterom walk o niepodległość Rzeczypospolitej.

Na miejscu drawieńskiej uroczystości obecna była kompania honorowa. Kompanię honorową oraz poczet sztandarowy wystawił Choszczeński Dywizjon Artylerii Samobieżnej 12 Brygady Zmechanizowanej. W uroczystościach uczestniczyły także poczty sztandarowe Ochotniczej Straży Pożarnej w Drawnie, Polskiego Stronnictwa Ludowego, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Drawnie oraz Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim

W asyście kompanii honorowej Wojska Polskiego oraz pocztów sztandarowych w imieniu Kombatantów Armii Krajowej oraz Stowarzyszenia Osadników Ziemi Drawieńskiej mjr Andrzej Kowalewski wraz z uczniami klasy wojskowej LO Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim oddali hołd Tym, którzy odeszli, ale wciąż są w naszych sercach.

Hołd poległym złożył obecny na uroczystości Wiceminister Obrony Narodowej Pan Stanisław Wziątek, dziękując Burmistrzowi Drawna Andrzejowi Chmielewskiemu za pielęgnowanie pamięci o bohaterach. Wśród przedstawicieli instytucji, organizacji, szkół, zakładów pracy i stowarzyszeń, wieńce i wiązanki kwiatów złożyli:

1. W imieniu Kombatantów Armii Krajowej oraz Stowarzyszenia Osadników Ziemi Drawieńskiej wiązankę złożyła delegacja Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. pamięci Ofiar Terroryzmu 11 Września 2001 r. w Kaliszu Pomorskim opiekun klasy o profilu mundurowym mjr Andrzej Kowalewski i uczniowie klasy wojskowej Liceum Ogólnokształcącego
2. Ministerstwo Obrony Narodowej. W imieniu Ministra Obrony Narodowej wiązankę złożył Wiceminister Obrony Narodowej Pan Stanisław Wziątek
3. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie. W imieniu Wojewody Zachodniopomorskiego wiązankę złożył Zastępca Dyrektora Biura Wojewody Pan Łukasz Listwoń
4. W imieniu Województwa Zachodniopomorskiego wiązankę złożył Wicemarszałek Pan Olgierd Kustosz
5. Delegacja Starostwa Powiatowego w Choszcznie w osobach: Starosta Choszczeński Pani Wioletta Kaszak, Przewodniczący Rady Powiatu Pan Eugeniusz Nykiel i członek Zarządu Pan Andrzej Konopelski
6. W imieniu władz samorządowych Gminy Drawno wiązankę złożyli: Burmistrz Drawna Pan Andrzej Chmielewski, Przewodniczący RM Pan Aleksander Dementiew, Wiceprzewodniczący RM Pan Bogdan Buchajczyk, Burmistrz Recza Pan Wiesław Łoński
7. Delegacja Choszczeńskiego Dywizjonu Artylerii Samobieżnej w osobach - zastępca dowódcy mjr Bartłomiej Dadyński, st. chor. sztab. Damian Kalupa, plut. Patryk Barszczewski
8. Delegacja 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Walczu, Skład Materiałowy w Drawnie Kierownik Składu Materiałowego mjr Krzysztof Ulikowski
9. Delegacja Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie – Dyrektor Naczel-

ny Pan Andrzej Wróblewski

10. Delegacja OSP Drawno - Naczelnik Pan Krzysztof Barski

11. Delegacja Drawieńskiego Parku Narodowego – Dyrektor Pan Paweł Bilski

12. Delegacja Nadleśnictwa Drawno - Nadleśniczy N-ctwa Drawno Pan Arnold Haręźlak

13. Delegacja Drawieńskiego Miejsko-Gminnego Polskiego Stronnictwa Ludowego – Pan Jan Kuźmiński

14. Klub Radnych „Radni dla Mieszkańców” w osobach: Pan Adam Emilianowicz i Pani Jolanta Kucharska

15. Delegacja RSP w Rzecku - wiązankę złożył Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Pan Paweł Rybak

16. Delegacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Drawnie - Wicedyrektor Pani Katarzyna Pater i Wicedyrektor Pani Magdalena Janicka

17. Delegacja Biblioteki Publicznej w Drawnie na czele z Panią Dyrektorką Barbarą Zajączkowską

18. Delegacja Drawieńskiego Ośrodka Kultury na czele z Panią Dyrektorką Izabelą Kowalczyk

19. Delegacja Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego w Drawnie w wiązankę złożył członek Rady Nadzorczej Pan Mariusz Seklecki

20. Delegacja Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach - Pani Agata Kolasa i Pan Jarosław Szramkowski
 21. Delegacja Środowiskowego Domy Samopomocy w Drawnie na czele z Panią Kierownik Anną Kozłowską
 22. Delegacja Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego, oddział w Drawnie - Kierownik Oddziału Pani Ewa Paszkowska
 23. Delegacja Drawieńskiego Koła Polskiego Związku Wędkarskiego w Drawnie - Prezes Pan Mirosław Hynek
 24. Delegacja Spółdzielni Socjalnej „Nad Drawą” - Prezes Stowarzyszenia Pani Małgorzata Buchajczyk oraz Panie: Bożena Stanulewicz, Helena Skrzypiec i Irena Jędrzejczyk
 25. Delegacja Drawieńskiego Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego - Prezes Stowarzyszenia Pan Tomasz Maciąg
 26. Delegacja Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku na czele z Wiceprezesem Panem Krzysztofem Rutkowskim
 27. Delegacja Stowarzyszenia COOLTURALNE Drawno
 28. Delegacja Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej na czele z Prezesem Panem Patrykiem Krykwińskim
 29. Delegacja Sołectwa i KGW w Dominikowie - Radna RM i Sołtys Pani Joanna Dąbrowska, Przewodnicząc KGW Pani Danuta Szyler
 30. Delegacja Gminnej Rady Seniorów w Drawnie - członek Rady Pani Elżbieta Szumotalska
 31. Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Pan Maciej Rydzewski i uczniowie klasy wojskowej Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. pamięci Ofiar Terroryzmu 11 Września 2001 r. w Kaliszu Pomorskim
 Wydarzenie uczczone zostało Apelem Poległych oraz salwą honorową w wykonaniu kompanii honorowej Choszczeńskiego Dywizjonu Artylerii Samobieżnej 12 Brygady Zmechanizowanej.

Druga część uroczystości, tradycyjnie odbyła się w sali biesiadnej Drawieńskiego Ośrodka Kultury, gdzie m.in. zostały wręczone: doroczna nagroda Burmistrza Drawna „Drawianin Roku”, honorowe wyróżnienia „Drawieńskie Żurawie oraz Odznaka Honorowa Gryfa Zachodniopomorskiego.

Za wieloletnią działalność charytatywną i zaangażowanie w odnawianie zabytkowych Kościołów w Gminie Drawno „Drawianinem Roku” został **Ks. Wojciech Kozub**.

Ksiądz Wojciech Kozub urodził się w Szczecinie. Świecenia kapłańskie uzyskał w 1991 roku. Przez wiele lat pracował jako wikariusz w różnych parafiach, a od sierpnia 2001 roku został proboszczem parafii p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Barnimiu. Po poprzedniku przejął dobrze zorganizowany i działający Caritas oraz rozgrzebaną problematykę remontu wieży i Kościoła w Barnimiu oraz również zabytkowego Kościoła w Dominikowie.

Ksiądz Wojtek jest znany przede wszystkim jako dobry organizator i budowniczy kościołów. To dzięki jego uporowi i ciężkiej pracy pisząc wnioski do Unii Europejskiej o fundusze na remonty kościołów, odrestaurował kościoły i organy w Barnimiu i Dominikowie.

Jako przewodniczący Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu organizuje pomoc dla potrzebujących, pozyskuje sponsorów na organizację Festynów z okazji Dnia Dziecka, znanych w całym regionie.

Od 1991r. współzałożyciel i Kapelan Ruchu „WIARA I ŚWIATŁO”, Stowarzyszenia dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin, mocno angażował się również w pracę z dziećmi ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Niemieńsku. Ksiądz Wojtek oddany jest temu powołaniu bez reszty - organizuje dzieciom pielgrzymki, wigilie i letni wypoczynek. Dzieci niepełnosprawne są Jego oczkiem w głowie.

W 2002r. powołał przy Caritas w Barnimiu kapitułę Statuetki Barnima. Ks. Kozub wykazuje się wielką odpowiedzialnością i troską o drugiego człowieka, m.in. organizując pomoc dla przebywających w Jego parafii uchodźców z Ukrainy. Organizował schronienie, wyżywienie i opiekę. Pomagał załatwiać różne urzędowe sprawy, ułatwiające pobyt w Polsce. Za tą pomoc Ksiądz Wojciech Kozub otrzymał podziękowanie od Honorowego Konsula Ukrainy w Szczecinie.

Ksiądz Wojciech to dusza człowiek, dobry pasterz i wspaniały organizator.

Statuetkę „Drawieńskie Żurawie” przyznawaną dla osób oraz instytucji, które przyczyniają się do rozwoju gminy Drawno oraz w sposób szczególnie wyróżniają aktywnością społeczną na rzecz mieszkańców gminy, otrzymali: Pan Marian Kuc, Pan Jerzy Jakub Lisiecki, Polska Żegluga Morska w Szczecinie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Drawnie oraz Sołectwo Niemieńsko.

Pan Marian Kuc urodził się w Suskrajowicach na Kielecczyźnie. Jest absolwentem Akademii Rolniczej w szczecinie, gdzie uzyskał tytuł inżyniera.

W Drawnie zamieszkał 30 stycznia 1978r. Pracował w Urzędzie Miejskim w Drawnie, pełniąc m.in. obowiązki sekretarza, naczelnika i zastępcy burmistrza. Po przejściu na emeryturę znalazł czas na aktywne włączenie się w działalność społeczną na terenie naszej gminy. W 1998 roku był współzałożycielem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej oraz długoletnim członkiem jego władz, a następnie Prezesem.

Współpracował z Gminą Drawno i działającymi na naszym terenie stowarzyszeniami, wspólnie realizując projekty i zadania w zakresie aktywizacji kulturalnej i organizację aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego, służące mieszkańcom gminy i turystom.

Swoją działalnością społeczną przyczynił się do promocji walorów przyrodniczo-krajoobrazowych Gminy Drawno. Towarzystwo organizowało cykliczne imprezy znane w całym województwie m.in. Wojewódzki Turystyczny Rajd po Ziemi Drawieńskiej, Złot Miłośników Puszczy Drawskiej czy Mistrzostwa Drawna w Grzybobraniu. Podczas obchodów Święta Niepodległości organizowany jest już od 16 lat Turniej Strzelecki Bractwa Kurkowego. Kolejną znaną w regionie imprezą jest Festiwal Pieśni Ludowej.

Od przeszło 50 lat jest w szczęśliwym związku małżeński z Panią Basią, która wspiera męża w jego działaniach. Wychowali 2 dzieci i cieszą się z czwórki wnucząt. Kolejną miłością Pana Mariana jest wędkowanie i wolne chwile spędza wędkując nad jeziorami, rzekami i nie tylko...

Pan Marian Kuc został uhonorowany za wieloletnią społeczną działalność na rzecz drawieńskiej społeczności.

Pan Jerzy Jakub Lisiecki urodził się w Gdyni. Posiada wykształcenie średnie.

Od 1969 roku jest mieszkańcem Drawna. Jest znany zarówno w mieście jak i okolicy jako znakomity obserwator życia mieszkańców gminy, wielbiciel przyrody, a w szczególności rzeki Drawy. Był jednym z założycieli Koła Polskiego Związku Wędkarskiego „Kielbik” w Drawnie, w którym był Prezesem ponad 30 lat. Miał się różnych zawodów. Jak mówi Pan Jurek „poznał życie od podszewki”.

Na co dzień pisze wiersze i opowiadania, w których opisuje wędkarskie przygody i miłość do rzeki Drawy. Jest autorem kilku publikacji książkowych – pierwsza zatytułowana „Kielbik” wydana została w 2001 roku. Później wydany został cykl książek „Opowiadania i wiersze”. Większość utworów to opowiadania wzięte z życia mieszkańców. Książki Pana Jerzego są znane w całym regionie.

Pan Jurek od 1967 roku jest szczęśliwym mężem Pani Cecylii. Wychowali 3 dzieci i są szczęśliwymi dziadkami 4 wnucząt.

Jerzy Jakub Lisiecki uhonorowany został za przybliżenie piękna ziemi drawieńskiej i ludzi tu żyjących.

Polska Żegluga Morska – to jedna z największych Firm zarządzających statkami w Europie. Firma działa na rynku globalnym od 1951r. Jej podstawową działalnością jest przewóz ładunków masowych w żegludze nieregularnej. Polska Żegluga Morska sprawuje zarząd nad 54 statkami o łącznej nośności DWT 2,1 mln ton.

Na terenie Gminy Drawno od wielu lat funkcjonuje Ośrodek Wypoczynkowy PŻM, który odwiedza wielu turystów z całego województwa. Ośrodek stwarza doskonałe warunki do wypoczynku. Aby poprawić funkcjonalność Ośrodka Zarząd PŻM-u dofinansował naprawę drogi gminnej. Współpraca Gminy z Polską Żeglugą Morską od wielu już lat układa się bardzo dobrze, czego wyrazem było nadanie nowoczesnemu masowcowi szerokolukowemu imienia „DRAWNO”. Dzięki temu Drawno jest znane szeroko w świecie.

2 października 2023 roku podczas postoju w Gdańskiej Stoczni „Remontowa” odbył się chrzest statku „Drawno”. Matką Chrzestną statku została Pani Agnieszka Zarecka – wieloletnia pracownica i skarbniczka gminy Drawno.

Polską Żeglugę Morską uhonorowano za wieloletnią współpracę i promocję Gminy Drawno.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Gminie Drawno powstał 1 stycznia 2001 r. Początkowo mieścił się w DPS w Brzezinach, później w Domu Kultury w Drawnie, a następnie w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawnie. Placówka nie spełniała jednak wymaganych prawem standardów i dlatego Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski przeznaczył na jego działalność część budynku przy ul. Szpitalnej 2. Od dnia 1 lipca 2014 r. placówka jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Drawno.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym osób przewlekle psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością intelektualną i osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.

Działalność ŚDS ukierunkowana jest na zapobieganie izolacji społecznej, a co za tym idzie – wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. Głównym celem Domu jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości aktywnego i autentycznego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, dającego uczestnikom poczucie zadowolenia z życia, poczucia bliskich więzi z rodziną i innymi osobami z otoczenia, w warunkach bezpieczeństwa i akceptacji.

Spółeczność domu ściśle współpracuje z Drawieńskim Ośrodkiem Kultury, z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Kadra

zespołu wspierająco – aktywizującego oraz uczestnicy biorą aktywny udział w uroczystościach kulturalnych w Gminie Drawno, ale też poza nią. Uświetniają swoimi występami imprezy np. Konkurs Recytatorski z okazji świąt majowych, Festyn z okazji Dnia Dziecka w Barnimiu, Piknik Rodzinny, Łato nad Drawą, Jarmark Bożonarodzeniowy, Festiwal Pieśni Ludowej, WOŚP itp. Ponadto podczas festynów organizują stoiska integracyjno – promocyjno – animacyjne z wieloma atrakcjami dla dzieci. Często również pomagają przy organizacji eventów charytatywnych oraz organizują warsztaty dla społeczności drawieńskiej.

Honorowe wyróżnienie Środowiskowy Dom Samopomocy w Drawnie otrzymał za aktywny udział w życiu społecznym i kulturalnym Gminy Drawno.

Sołectwo Niemieńsko funkcjonuje od 2003 roku i jest najmłodszym sołectwem w Gminie Drawno. W jego skład wchodzi dwie miejscowości: Niemieńsko i Nowa Korytnica. Pierwszym sołtysiem przez trzy kadencje była pani Grażyna Dziermańska, a od 2015 roku funkcję tę sprawuje Pani Agnieszka Kołodziejska. Przez 20 lat funkcjonowania sołectwa dokonano się wiele zmian i powstały inwestycje, które pozwoliły na bardzo aktywną działalność obydwu Pań przy ogromnym zaangażowaniu mieszkańców sołectwa. Przy wsparciu samorządu gminnego pozyskano teren, na którym powstało boisko i plac zabaw, który sukcesywnie jest rozbudowywany, a w 2020 roku oddana została do użytku nowo wybudowana świetlica wiejska.

W 2018 roku Pani z Niemieńska utworzyły Koło Gospodyń Wiejskich, które swoimi działaniami wspiera działalność świetlicy oraz promuje zarówno sołectwo jak i całą gminę uczestnicząc w wielu konkursach i uroczystościach zdobywając liczne wyróżnienia i nagrody. Dzięki działaniom Pani sołtys i mieszkańców, przy wsparciu Urzędu Miejskiego w Drawnie sołectwo otrzymało granty, dzięki którym doposażony został plac zabaw.

Sołectwo podejmuje współpracę z innymi sołectwami organizując i uczestnicząc w Turnieju sołectw

Warto podkreślić, że Pani Agnieszka Kołodziejska za swoje zaangażowanie i aktywizację mieszkańców sołectwa w 2020 roku została Sołtysiem Roku w Województwie Zachodniopomorskim, a w 2023 roku Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego odznaczył ją srebrną Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego.

Sołectwu Niemieńsko przyznano honorowe wyróżnienie za aktywną działalność na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców sołectwa.

Ostatnim punktem Uroczystości było wręczenie **Pani Izabeli Kowalczyk Odznaki Honorowej Srebrnego Gryfa Zachodniopomorskiego** w uznaniu zasług dla regionu. Odznakę wręczył Wiceminister Obrony Narodowej Pan Stanisław Wziętek. Burmistrz Drawna pogratulował Pani Izie tego ważnego wyróżnienia, podkreślając przy tym bardzo dobrą pracę Drawieńskiego Ośrodka Kultury, a w szczególności świetną organizację imprez kulturalnych.

Serdecznie gratulujemy!!!

Wydarzeniu towarzyszył piękny, muzyczny koncert w wykonaniu

szczęśliwych artystów. W programie mieliśmy przyjemność wysłuchać polskich przebojów lat 70-tych i 80-tych.

Moderatorem koncertu był pan Dariusz Koronczeński.

Podsumowania obchodów dokonał Burmistrz Drawna dziękując wszystkim za przybycie i udział, składając gratulacje wszystkim wyróżnionym i odznaczonym.

A. Łukasik

PODSUMOWANIE 5 LAT OBECNEJ KADENCJI CZYLI CO ZROBILIŚMY DLA MIESZKAŃCÓW GMINY DRAWNO od listopada 2018 roku

Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Gminy Drawno,

Obecna kadencja Burmistrza Drawna i Rady Miejskiej w Drawnie rozpoczęła się od listopada 2018. To pracowity i dobrze wykorzystany czas. Za nami pięć lat wspólnej i wyężonej pracy na rzecz rozwoju naszej gminy. Z tej okazji pragniemy podsumować dotychczasową działalność oraz przedstawić dalsze zamierzenia.

To była trudna i wyjątkowa kadencja, która z pewnością przejdzie do historii. Nastąpiły bowiem wydarzenia bez precedensu, takie jak pandemia COVID-19, wybuch wojny w Ukrainie czy skok inflacji do niebotycznych poziomów. Udowodniliśmy jednak, że potrafimy wspólnie działać na rzecz innych i wiele zrobić dla mieszkańców Gminy Drawno. Był to również niełatwy czas pod kątem kondycji finansowej samorządów, a mimo to realizowaliśmy przyjęty kierunek zmian i rozwoju gminy.

Podsumowując mijającą kadencję wśród najważniejszych sukcesów należy wymienić znaczny wzrost inwestycji zrealizowanych w ostatnich pięciu latach. Zadania te dotyczyły m.in.: budowy i remontów dróg, infrastruktury kanalizacyjnej, budowy i modernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Realizowano także całkowicie nowe zadania inwestycyjne.

W latach 2019-2023 w Gminie Drawno zrealizowano największe inwestycje w historii gminy. Od początku trwania obecnej kadencji przeznaczaliśmy ogromne środki na wydatki inwestycyjne. Wartość wszystkich tych zadań inwestycyjnych jest imponująca i opiewa na kwotę wynoszącą ponad **38 mln zł**. Środki finansowe od instytucji zewnętrznych już zaangażowane i zatwierdzone celem dofinansowania kolejnych inwestycji, które są lub będą realizowane w przyszłych latach wynoszą **ponad 26 mln zł**. Wnioski o dofinansowanie składane były do wielu instytucji w ramach różnych programów wsparcia.

Optymistycznie zapowiada się kolejny okres inwestycyjny dla gminy. Wszystkie planowane zadania, których szacunkową wartość określa się na **ponad 45 mln zł** mogą otrzymać dofinansowanie i mogą być realizowane.

Kadencja wielu inwestycji !!!

Szanowni Państwo, nie sposób krótko opisać czy pokazać wszystkich działań, zrealizowanych przedsięwzięć, ważnych decyzji podjętych przez organy gminy czy nowych, przyszłych inicjatyw. Nie sposób opowiedzieć o wszystkich projektach społecznych czy inwestycyjnych. W związku z tym wybrałem najważniejsze, które mają wpływ na poprawę jakości życia wszystkich mieszkańców naszej gminy byśmy mogli wspólnie dokonać podsumowania tej mijającej kadencji.

Burmistrz Drawna
Andrzej Chmielewski

Sieci wodno-kanalizacyjne i ujęcia wody

Budowa ujęcia wody w miejscowości Borowiec

Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Polnej

Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wczasowej

Budowa kanalizacji sanitarnej Barnimie - Drawno

Nowe chodniki i drogi gminne

Przebudowa i budowa drogi gminnej Drawno-Zdanów

Przebudowa ulic: Saperów, Zdrojowa, Piaskowa i Potokowa

Przebudowa drogi do Sieniawy

Przebudowa drogi na ulicy Żeromskiego w Drawnie

Przebudowa drogi na ulicy Wczasowej w Drawnie

Przebudowa alei Kasztanowej w Święciechowie

Przebudowa drogi wewnętrznej w Święciechowie

Przebudowa drogi wewnętrznej w Niemieńsku

Przebudowa ciągu komunikacyjnego w Chomętowie

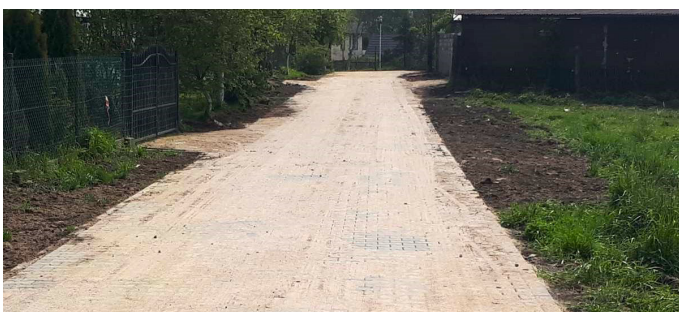
Przebudowa drogi wewnętrznej w Podegrodziu

Budowa chodnika w Święciechowie

Przebudowa drogi wewnętrznej ul. Słonecznej w Drawnie

Przebudowa drogi na ulicy Łąkowej w Drawnie

Budowa chodnika przy ul. Kaliskiej w Drawnie

Szkoły i przedszkole, instytucje

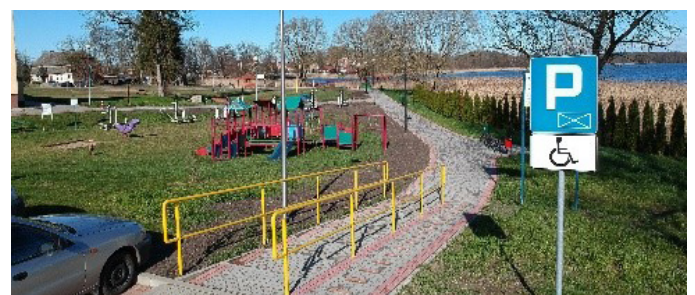
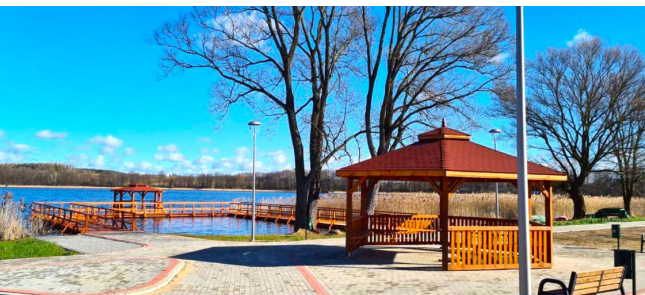

Remont budynku Urzędu Miejskiego w Drawnie

Remont szkoły i przedszkola

Turystyka i rekreacja

Budowa promenady nad jeziorem Grażyna w Drawnie

„Papieski Szlak Kajakowy Drawy i Korytnicy” infrastruktura turystyczna i rekreacyjna w Drawnie nad jeziorem Adamowo

Budowa placu zabaw na ul. Leśników w Drawnie

Budowa placu zabaw na ul. Kolejowej i siłowni plenerowej

Budowa pomieszczenia gospodarczego i remont przystani

Montaż siłowni zewnętrznych: Podlesie, Barnimie i Kiełpino

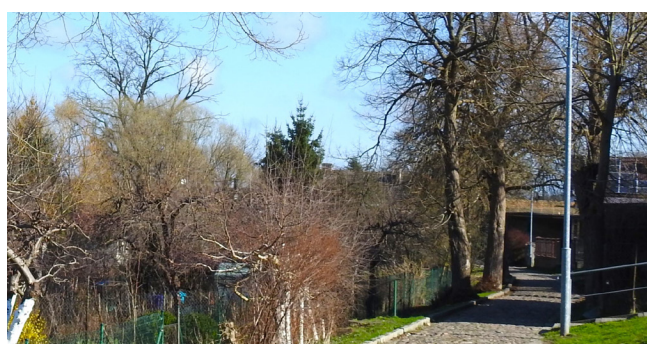
Budowa i przebudowa placów zabaw przy DOK i przedszkolu

Oświetlenie

Budowa oświetlenia dróg gminnych na Osiedlu

Budowa oświetlenia na ul. Tylnej w Drawnie

Budowa oświetlenia drogi gminnej w Sieniawie

Budowa oświetlenia na ul. Słonecznej w Drawnie

Inne działania

Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Drawno

Klub Seniora w Drawnie – integracja i aktywizacja seniorów

Nowa aleja na drawieńskim cmentarzu

Program Cyfrowa Gmina „Granty PPGR

Mobilne kino plenerowe

Inwestycje w trakcie realizacji lub inwestycje dla których realizacji zapewniono środki finansowe:

1. Przebudowa oczyszczalni ścieków w Drawnie

Wartość całej inwestycji: 2 197 921,43 zł w tym dofinansowanie: 1 950 690,00 zł

Planowane zakończenie inwestycji: do końca 2025

2. Roboty budowlane i porządkowe na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego (część zachodnia, park za boiskiem sportowym)

Wartość całej inwestycji: 490 000,00 zł, wkład własny: 10 000,00 zł

Planowane zakończenie inwestycji: do końca 2024

3. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Wartość całej inwestycji: 2 600 000,00 zł, wkład własny: 53 061,00 zł

Planowane zakończenie inwestycji: do końca 2025

4. Poprawa gospodarki wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Drawno - etap IV

Wartość całej inwestycji: ok. 8 500 000,00 zł, wkład własny: 425 000,00 zł

Planowane zakończenie inwestycji: do końca 2027

Projekt zawiera wykonanie:

4.1. Kanalizacji sanitarnej Chomętowo - Drawno wraz z przepompownią ścieków

Planowane rozpoczęcie inwestycji: maj 2024

4.2. Uzbrojenie działek budowlanych w sieci wod.-kan. przy ul. Leśników w Drawnie

Planowane rozpoczęcie inwestycji: kwiecień 2024

4.3. Przebudowa sieci wodociągowej, częściowa modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Choszczeńskiej, przebudowa sieci oświetlenia drogowego (w czasie przebudowy drogi – ul. Choszczeńskiej)

Planowane rozpoczęcie inwestycji: październik 2024

4.3. Modernizacja i przebudowa ujęcia wody w Dominikowie

Planowane rozpoczęcie inwestycji: 2025

5. Przebudowa i remont w budynku urzędu - II etap

Zostanie przebudowany, utwardzony teren na zewnątrz urzędu oraz strych w budynku – powiększone archiwum i przebudowane udostępnione pomieszczenia.

Wartość całej inwestycji: 500 000,00 zł, wkład własny: 10 200,00 zł

Planowane rozpoczęcie inwestycji: maj 2024

6. Modernizacja infrastruktury oświetleniowej poprzez wymianę opraw na energooszczędne na terenie Gminy Drawno

Wartość całej inwestycji: 1 216 000,00 zł, wkład własny: 243 200,00 zł

Planowane rozpoczęcie inwestycji: 2025

7. Zagospodarowanie terenu przy ulicy Potokowej w Drawnie pod wypoczynek i rekreację Wartość całej inwestycji: **ok. 220 000,00 zł**, wkład własny: **ok. 79 000,00 zł**

Inwestycja w trakcie realizacji. Planowane zakończenie kwietnia 2024

8. Budowa sieci kanalizacyjnej w Konotopiu Wartość całej inwestycji: **4 699 999,00 zł.**, dofinansowanie w 100%

Planowane zakończenie inwestycji: czerwiec 2025

9. Przebudowa odcinka drogi gminnej i odcinka drogi wewnętrznej w Zatomiu Wartość całej inwestycji: **ok. 1 500 000,00 zł**, wkład własny: **ok. 600 000,00 zł**

Planowane zakończenie inwestycji: do końca 2024

10. Cyberbezpieczny urząd Wartość całego zadania: **358 953,22 zł**, dofinansowanie w 100%
Zadanie w zakresie zakupu urządzeń, usług i oprogramowania zapewniających prewencję, detekcję i reakcję na zagrożenia cyberbezpieczeństwa urzędu i jednostek.

Zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w najbliższych latach:

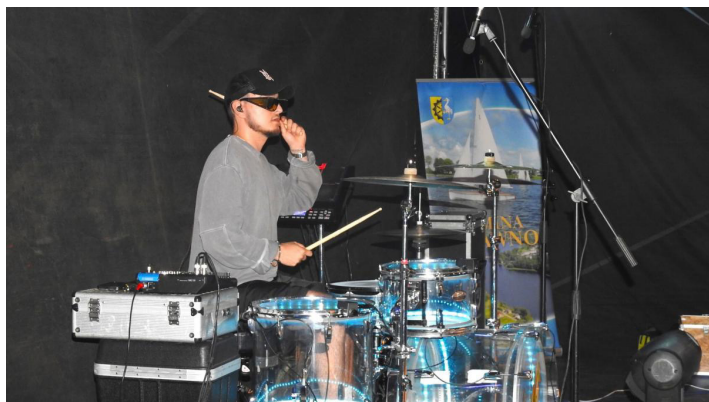
1. Budowa kanalizacji sanitarnej Dominikowo – Chomętowo.
2. Budowa 10 komunalnych budynków mieszkalnych w Święciechowie.
3. Budowa budynku mieszkalnego w Drawnie w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkańców.
4. Rozbudowa monitoringu na terenie Drawna.
5. Zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzezinach.
6. Modernizacja i przebudowa ujęć wody na terenie Gminy Drawno wraz z budową sieci wodociągowej Niemieńsko - Jaźwiny.
7. Wsparcie finansowe do budowy prywatnych przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach Brzeziny, Kiełpino i Podlesie.
8. Przebudowa drogi gminnej Drawno – Ostrożyce.
9. Przebudowa ulicy Stacja Kolejowa w Drawnie.
10. Dofinansowanie na remont, odbudowę cennych zabudowań w obrębie zabytkowym i przekazywanie dofinansowania mieszkańcom remontującym własne budynki.
11. Zabezpieczenie ruin zamku w Chomętowie wraz z zagospodarowaniem turystycznym terenu parku.
12. Budowa z zagospodarowaniem terenu i wyposażeniem świetlicy wiejskiej w Święciechowie i w Zatomiu.
13. Budowa ciągu pieszo-rowerowego nad jeziorem Grażyna w Drawnie (od ul. Kaliskiej do mostu drewnianego).
14. Zagospodarowanie i uporządkowanie terenu Starego Miasta w obrębie centrum Drawna.
15. Przebudowa i modernizacja przedszkola w Drawnie z wydzieleniem pomieszczeń na żłobek.
16. Rewitalizacja Wzgórza Wedłów i Skweru Artylerzystów Polskich w Drawnie.
17. Przebudowa drogi gminnej ul. Choszczeńska – Janków – ul. Leśników.

Warte podkreślenia są także projekty realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi dotyczące m.in. doposażenia przedszkola, organizacji kół zainteresowań w placówkach oświatowych, zakup sprzętu komputerowego i tabletów czy doposażenie szkolnego klubu żeglarskiego.

W tym miejscu pragnę podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w rozwój naszej gminy. Radnym, dyrektorom placówek, stowarzyszeniom i instytucjom oraz mieszkańcom za współpracę.

Kolejnym bardzo ważnym aspektem mijającego okresu były wydarzenia kulturalne, historyczne oraz społeczne, które miały miejsce na terenie gminy Drawno.

Do największych z nich można zaliczyć: „Lato nad Drawą” połączone z Zachodniopomorskim Festiwałem Pieśni Ludowej, które rokrocznie przyciąga dużą liczbę odbiorców, „Śladami Wedłów i Drawieńskich Krasnali”, „Festyn z okazji Dnia Dziecka w Barnimiu” oraz „Dożynki Gminne”. Wydarzenia historyczne to „Dzień Osadnika i Kombatanta” oraz Święto Niepodległości.

„Lato nad Drawą”

„Śladami Wedłów i Drawieńskich Krasnali”

Dożynki Gminne w Drawnie

Dzień Dziecka w Barnimiu

Pływający po całym świecie statek o imieniu „DRAWNO” to najlepsza forma promocji dla Gminy Drawno. Jeden z nowych statków Polskiej Żeglugi Morskiej w Szczecinie otrzymał imię „Drawno”.

Zgodnie z tradycją 2 października 2023 r. w Gdańskiej Stoczni Remontowej odbyła się uroczystość nadania imienia „Drawno” statkowi którego armatorem jest PŻM.

Sukces kadencji 2018-2023 to wysoka pozycja naszej gminy w „Rankingu wydatków inwestycyjnych samorządów 2020-2022” opublikowanym przez Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”.

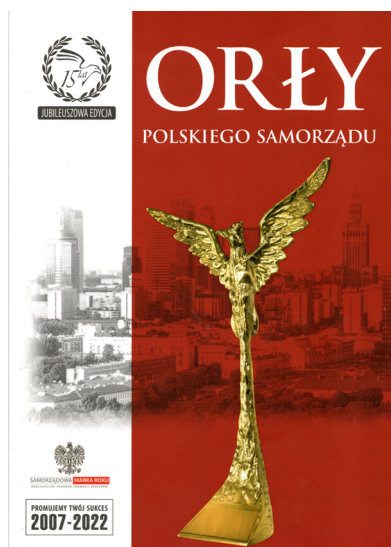
Jeśli chodzi o gminę Drawno, nastąpił znaczący wzrost w wydatkach inwestycyjnych na osobę w gminie Drawno. Średnie wydatki majątkowe per capita 2020-2022 wyniosły **1149,27 zł**. Drawieński samorząd znalazł się na 196 miejscu wśród 630 sklasyfikowanych (w rankingu obejmującym lata 2019-2021 było to miejsce 258, a lata 2018-2020 - 311).

Należy podkreślić wysokie miejsce, jakie zajmuje gmina Drawno. W poprzednich latach byliśmy w czołówce w powiecie choszczeńskim. Obecnie znajdujemy się ponownie na drugim, wysokim miejscu. Obiektywnie można stwierdzić,

że nie tylko jesteśmy w dobrej sytuacji ekonomicznej i finansowej, ale także i społecznej.

W roku 2019 w roku decyzją Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców i Pracodawców gmina Drawno została nominowana do nagrody Samorząd 30-lecia Polskiej Transformacji, a Burmistrz Drawna do nagrody specjalnej Burmistrz 30-lecia Polskiej Transformacji.

Dodatkowo gmina Drawno znalazła się w gronie nominowanych do ogólnopolskiej nagrody gospodarczej LIDER GOSPODARKI REGIONALNEJ w roku 2019.

Ponadto w roku bieżącym gmina Drawno została zauważona i Decyzją Ogólnopolskiej Federacji Przedsiębiorców została nominowana do jubileuszowej nagrody Samorząd 15-lecia, zaś Burmistrz Drawna do nagrody specjalnej Burmistrz 15-lecia.

DRAWIEŃSKI OŚRODEK KULTURY

32. FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY W DRAWNIE

Za nami już 32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Drawnie. Podsumowując ten Finał chcielibyśmy bardzo serdecznie podziękować wszystkim osobom o WIELKIM SERCU, dzięki którym możemy cieszyć się z tak wspaniałego wyniku. A tych osób jest naprawdę dużo. Dzięki Waszemu zaangażowaniu, pracy, życzliwości i otwartości serca udało nam się wiele zdziałać w szczytnym celu- tym razem zbierając zarówno dla dzieci jak i dorosłych na oddziały pulmonologiczne, by ratować płuca po pandemii. W naszej niewielkiej gminie pobiliśmy kolejny rekord. Zebraлиśmy kwotę 46 257,91 zł Nie byłoby to możliwe, gdyby nie WY! Dziękujemy z całego serca:

- piłkarzom ze Świt Barnimie i wcześniejszej Drawy Drawno oraz sympatykom, którzy charytatywnie w piątek w ulewnym deszczu rozegrali towarzyski mecz piłki nożnej grając z WOŚP w Drawnie oraz Wolontariuszce Ewie Junak za zbiórkę podczas meczu;

- Wolontariuszkom kwestującym podczas Finału: Julii Ochlik, Idze Nowak, Urszuli Wilgockiej, Amelii Michałek, Mai Skoczylas, Ewie Junak, Celinie Hrynkiewicz, Miłoszowi Kowalczyk;

- Mieszkańcom na czele z Sołtysami, Wolontariuszami oraz Pracownikami Świetlic w miejscowościach Barnimie, Dominikowo, Święciechów, Chomętowo- to właśnie Wy graliście z nami od soboty;

- Rodzicom dzieci z Przedszkola i Szkoły Podstawowej, którzy odpowiedzieli na apel i upiekli ciasta na wielki finał;

- Sołectwu Konotop za przygotowanie bigosu, Sołectwu Brzeziny za przygotowanie pierogów, Owocowemu Sadowi- letniej Strefie Wypoczynku za ufundowanie zimnych napojów, Państwu Elżbiecie i Zbigniewowi Majewskim- sklep Lewiatan Drawno oraz panu Pawłowi Kowalczyk- firma PAVO za ufundowanie kiełbasy oraz dodatków na grilla, pani Janinie Kordyka za przygotowanie i ufundowanie swojego smalczyku, panu Markowi Kockiemu za podarowanie ogórków kiszonych, pani Jolancie Garbicz za podarowanie chleba ze swojej piekarni, Gminie Drawno za ufundowanie gorących napojów oraz baneru WOŚP, a także pojemników na produkty żywnościowe, Joannie Dąbrowskiej- Ignaszewskiej za ufundowanie kapusty na bigos; pani Eli Skorupie za przygotowanie i ufundowanie żurku;

- Osobom pracującym w dniu Finału: przy loterii fantowej- Iwone Osińskiej, Anecie Dzierbun, Elżbiecie Koziorowskiej, Miłoszowi Kowalczykowi; przy losie szczęścia- Zbigniewowi Bogdańskiemu i Stanisławie Skotnickiej, Krystynie Czerniawskiej; przy pchlim targu- Lidii Nowak i Mikołajowi Miłaszewskiemu; przy gillu- Tomaszowi Lewandowskiemu i Krzysztofowi Kordyce; przy jedzeniu- Agacie Kolasie, Magdalenie Michalczyk, Oliwii Okupny, Beacie Wińczyk, Kamili Wińczyk, Urszuli Kojalowicz, Urszuli Wilgockiej, Celinie Hrynkiewicz, Hannie Stępniewskiej, Agnieszce Kołodziejkiej; przy liczeniu pieniędzy- Dorocie Konopelskiej, Karolinie Ciesielskiej, Andrzejowi Konopelskiemu; przy odbieraniu telefonów- Dominice Ochlik, Honoracie Siekierzyckiej, Magdalenie Osińskiej; na stoisku z warkoczami- Sylwii Kaczor; na stoisku z malowaniem twarzy- Agnieszce Kasprzak; Romie Hrynkiewicz- za warsztaty w pracowni interaktywnej w ŚDS; Darii Komar, Annie Kozłowskiej, Alicji Łukasik- za fotorelacje z Finału WOŚP; Jakubowi Wiatr i Szymonowi Wiatr za uroczaienie tego dnia dla dzieci poprzez wcielenie się w postacie naszych maskotek; Izabeli Kowalczyk i Dawidowi Siekierzyckiemu za poprowadzenie Finału oraz za prowadzenie licytacji; Agnieszce Wiśniowskiej za ufundowanie kart i doładowań do licytacji telefonicznej; Jakubowi Buchajczykowi, Patrykowi Krykwińskiemu, Sławomirowi Nowakowi, Aleksandrowi Klimaszewskiemu za realizację LIVE'a podczas niedzielnego Finału WOŚP oraz paniom: Agnieszce Biegniewskiej, Katarzynie Lewandowskiej za pracę przy licytacjach i ich rozliczaniu oraz Aleksandrze Roślik, Ewelinie Krykwińskiej.

- Osobom, które przekazały rzeczy na licytację: Małgorzacie i Dariuszowi Dzierbunowicz, Elżbieta i Zbigniew Majewscy, Bożena i Adam

Emilianowicz, Małgorzata Wiśniowska, Danuta Kisiel, PKNowak-Paula i Sławomir Nowak, Agnieszka Kasprzak, Krystyna Filipczak, Ewelina i Ziemowit Nowak- Pasieka nad Drawą, KGW Niemieńsko, Środowiskowy Dom Samopomocy, pracownia ceramiczna Drawieńskiego Ośrodka Kultury, Dawid Siekierzycki, Wojciech Małyško, Izabela Siekierzycka, Maria i Henryk Szymanowscy, Bogdana Winnicka, Mirosława Witkowiak, Andrzej Konopelski, Magdalena Bącelak, Beata Bruzi, Iwona Osińska, Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszcznie, Anita Kowalewska- Usługi Kosmetyczne, Daria Henkel- Stańc na rzesach, Daria Magdalena Komar PhotoArt, Patryk Krykwiński- usługi WITOB, Drawieński Park Narodowy, Aneta Dzierbun, Marta i Tomasz Ciesielscy- Gabinet Fizjoterapii, Wilczy Młyn- zakład fryzjersko- barberski, Gościn nad Drawą, Gmina Drawno, Społeczna Rada Rybacka w Drawnie, Wiktoria Wiśniowska- Viki-Pasja, Stowarzyszenie Historyczno- Eksploracyjne oraz anonimowym darczyńcom w ilości sześciu osób; Radnym Rady Miejskiej w Drawnie oraz Burmistrzowi Drawna za ufundowanie nagrody głównej w grze prezentowej „los szczęścia”;

- Wszystkim osobom, które przekazały rzeczy na „los szczęścia”- mimo że zostawialiście te rzeczy u nas i nie mamy listy darczyńców, to bardzo Wam za te wszystkie rzeczy dziękujemy oraz dziękujemy tym wszystkim osobom, które przynosiły rzeczy na loterię fantową;

- Wszystkim osobom, które wzięły udział w licytacjach - to właśnie z licytacji uzbieraliśmy największą kwotę 18 070 zł!

- Wszystkim osobom, które podzieliły się symboliczną złotówką wspierając Finał w Drawnie!

- wszystkim występującym formacjom i grupom: Zespołowi Drawianki, Grupie Tanecznej Margarita, Zespołowi Anibabki, Grupie Tanecznej MDM Studio, uczniom z klasy III i ich opiekunom ze szkoły podstawowej oraz dzieciom i opiekunom z przedszkole - Zespół Szkolno- Przedszkolny w Drawnie, Zuzi Durczewskiej z sekcji wokalne DOK.

WSZYSTKIM Z CAŁEGO SERCA DZIĘKUJEMY- TO DZIĘKI WIELU LUDZIOM O DOBRYCH SERCACH UDAŁO SIĘ ZEBRAĆ TAKĄ KWOTĘ.

W imieniu SZTABU #6056

SZEF SZTABU IZABELA KOWALCZYK

FERIE ZIMOWE W DRAWIEŃSKIM OŚRODKU KULTURY

Za nami już ferie zimowe. W tym roku wypadły one w pierwszym terminie, czyli od 15 do 28 stycznia, jednocześnie gorącego okresu przygotowawczego 32. Finał WOŚP w Drawnie. Mimo tego staraliśmy się przygotować moc atrakcji dla naszych młodszych mieszkańców, by można było spędzić je jak najbardziej ciekawie. Przygotowaliśmy mnóstwo atrakcji dla dzieci nie tylko w samym Drawieńskim Ośrodku w Drawnie, ale również w naszych świetlicach wiejskich.

I tak dzieci mogły wziąć udział w warsztatach tańca nowoczesnego poprowadzonego przez instruktora tańca MDM Studio. Na zajęciach plastycznych poprowadzonych przez panią Sylwię Kaczor uczestnicy wykonywali upominki dla babć i dziadków z okazji ich święta, a były to piękne ramki z laurkami. We wtorek odbyły się warsztaty malowania na wodzie- ebru, które poprowadziła pani Agnieszka Biegnieska, a po nich na osłodzenie można było wziąć udział w warsztatach kulinarnych, podczas których pani Beata Wińczyk pokazywała również dzieciom jakie piękne dekoracje na talerz można zrobić z owoców. Uczestnicy przygotowali własne desery owocowe, a pani dyrektor Izabela Kowalczyk opowiedziała o wartościach odżywczych i witaminach znajdujących się w tych produktach. W środę dzieci oprócz zajęć tańca, mogły uczestniczyć w warsztatach tworzenia dekoracji z masy ekologicznej, które przeprowadziły panie Monika Michalak, Sylwia Kaczor, Honorata Siekierzycka i Patrycja Piechnik. Natomiast w czwartek na uczestników czekały zabawy z eksperymentów naukowych oraz z programowania pojazdów z lego, które poprowadził pan Hubert z Nowego

Tomyśla. W piątek dzięki współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Drawnie odbyły się zajęcia w pracowni ŚDS z wykorzystaniem „magicznego dywanu”. W drugim tygodniu ferii też się u nas sporo działo- zaprosiliśmy Was w poniedziałek na warsztaty z wikliny, podczas których uczestnicy nauczyli się tworzyć wiklinowe kosze oraz kwiaty. Warsztaty poprowadził pan Andrzej Dąbrowski z Czaplinka. We wtorek pani Agnieszka Kasprzak poprowadziła warsztaty tworzenia mydełek glicerynowych, a u pani Ewy Bienieckiej w pracowni ceramicznej odbyły się zajęcia ceramiczne. W środę również można było wziąć udział w zajęciach ceramicznych oraz w warsztatach rysunku i malarstwa prowadzonych przez pana Zbyszka Kowalskiego. W czwartek zaprosiliśmy uczestników na „Wieczór bajek”, a w piątek pani Ewa Junak zaprosiła dzieci na warsztaty z haftu diamentowego. Dziękujemy Wam za to, że tak licznie do nas przybywaliście. Cieszymy się, że nasza oferta przypadła Wam do gustu.

Izabela Kowalczyk

„WIECZÓR BAJEK”

W czwartek 25 lutego, podczas drugiego tygodnia ferii zimowych zaprosiliśmy dzieci na „Wieczór bajek”. Wiemy, że początkowo tytuł skojarzył się z wieczorem spędzonym na oglądaniu bajek, ale nic bardziej mylnego. Otóż chcąc stworzyć coś innego, postanowiliśmy z Drawieńskiego Ośrodka Kultury zrobić bajkową krainę.

I tak też się stało. Wieczór wcześniej zebrałyśmy się, żeby naszą salę biesiadną zamienić w bajkową krainę, by wpłynąć na wyobraźnię dzieci i sprawić, by było im naprawdę miło. W czwartek o godzinie 16.00 na dzieci czekały już postacie z bajek w swoich magicznych domkach, a wśród nich Kubuś Puchatek- Agnieszka Kasprzak, Garfield- Oliwia Okupny, Myszka Mini- Magdalena Michalczyk, Kopciuszek- Aleksandra Roślik, Czerwony Kapturek- Agnieszka Kołodziejska, Czarownica- Sylwia Kaczor, Kot w butach- Agnieszka Biegniewska Elza- Ewa Junak, Cruella- Beata Wińczyk, Kaczor Donald- Ewelina Krykwińska. Dzieci przywitał Klaun - Izabela Kowalczyk, który poprowadził wydarzenie. A na dzieci czekało mnóstwo atrakcji- każda z bajkowych postaci przygotowała różne zadania, które uczestnicy balu wykonywali w rytmie muzyki, za którą odpowiadał DJ- Honorata Siekierzycka. Były konkurencje ze słodkim miódkiem Puchatka, z przyczepianiem latek Cruelli, z lepieniem Olafów z masy solnej, z rysowaniem z zamkniętymi oczami Czarownicy, z przebijaniem ziaren dla Kopciuszka, poszukiwaniem słodyczy dla Czerwonego Kapturka i wiele innych. Dzieci bawiły się przez pięć godzin biorąc udział w różnych konkurencjach i zadaniach. Śmiechu było przy tym co niemiara. W międzyczasie dla dzieci został przygotowany poczęstunek. A były to na słodko- gofry oraz pizza. Za pomoc dziękujemy pani Agnieszce Sieczka. Cieszymy się również z obecności rodziców.

To było naprawdę imponujące przedsięwzięcie. Na bal przybyło 78 dzieci w różnym przedziale wiekowym. I to było największe wyzwa-

nie- animować dzieci w tak różnorodnym wieku przez pięć godzin. Myślimy że nam się to udało, a dzieci wróciły zadowolone. Cieszymy się, że w tym wydarzenie mogły wziąć udział również dzieci z naszych poszczególnych sołectw. Dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w ten naprawdę wyjątkowy bal. Pomysłodawca tego przedsięwzięcia była pani Izabela Kowalczyk- dyrektor Drawieńskiego Ośrodka Kultury.

Dzień Kobiet

Dnia 08.03.2024r. w sali kina Wedel Drawieńskiego Ośrodka Kultury odbył się Dzień Kobiet. Od godziny 15:30 z okazji międzynarodowego święta na każdą Panią czekała symboliczna lampka wina (ufundowana przez firmę PAVO- Paweł Kowalczyk - bramy, ogrodzenia, balustrady), los szczęścia oraz drobny upominek w postaci własnoręcznie wykonanych mydełek przez pracowników Świetlic Wiejskich, słodki poczęstunek (przygotowany przez Agnieszkę Wiśniowską, Honoratę Siekierzycką, Weronikę Zygałę, Różę Milewską, Agnieszkę Kasprzak, Izabelę Kowalczyk) kawa, herbata (ufundowane przez Agnieszkę Wiśniowską Kiosk Przemysłowo- Spożywczy Drawno) oraz kwiatek od członków Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej.

Na samym początku uroczystości można było skorzystać z darmowej porady dietetycznej oraz analizy składu ciała, której udzielała dietetyk, pani Jagoda Tarnowska. Panie także mogły doradzić się w kwestii pielęgnacji, wizażu oraz makijażu na każdą okazję u pani Weroniki Zygały.

Hol zdołała ścianka, która została wykonana również charytatywnie przez panią Weronikę Zygałę. Służyła ona także do sesji zdjęciowej. Za obiektywem stała pani Daria Magdalena Komar.

Druga część rozpoczęła się od przywitania gości przez dyrektor DOK - panią Izabelę Kowalczyk oraz złożenia życzeń obecnym paniom przez panią Iżę oraz przez Burmistrza Drawna, pana Andrzeja Chmielewskiego, który na ręce pani dyrektor przekazał kwiaty. Od godziny 17:15 na przybyłych gości czekała duża dawka śmiechu, czyli występy kabaretowe w wykonaniu grupy mieszkańców Drawna pt: „ O relacjach damsko-męskich z przymrużeniem oka”. W rolę narratora wcieliła się p. Agata Słodkowska. Po krótkim wstępie nadszedł czas na pierwszą scenkę – „Jak prawidłowo przyjmować kwiaty od mężczyzny”. W rolę kobiety wcieliła się p. Urszula Ostrowska, natomiast mężczyznę wręczającego kwiaty zagrała p. Tadeja Hołownia. Panie zaprezentowały trzy scenki, w których mogliśmy zobaczyć jak nie należy przyjmować kwiatów - chociażby w taki dzień jak święto kobiet. Kolejny skecz nosił tytuł „Relaks Bożenki”. Aktorzy wzorowali się na występie kabaretu „Smile”. Wyszło im to genialnie. W rolę, próbującej zrelaksować się kobiety, wcieliła się p. Weronika Zygała, natomiast rolę Merlina, nieporadnego w kuchni męża, zagrał p. Dawid Siekierzycki. Następnie na scenę wkroczyła bizneswoman, czyli mama Marcinka i żona niezdarnego męża, który został z synkiem w domu. W rolę kobiety biznesu wcieliła się p. Anna Kozłowska. Niestety wyjazd służbowy musiał zakończyć się szybciej niż myślała, ponieważ zmiana pieluchy przerosła

jej męża. Kolejno na scenie pojawiła się p. Katarzyna Lewandowska w roli przejętego męża, wyluzowanego syna zagrał p. Kacper Mroczek. Sielankę przerwała Mama Wandzia, w której rolę wcieliła się p. Ewelina Krykwińska. W tym domu role się troszeczkę odwróciły i mama Wandzia pokazała, że miejsce mężczyzny jest przy garach. Przedostatni skecz nosił nazwę „Tłumacz języka kobiecego”. Na scenie zasiadła ofochana żona, w którą wcieliła się p. Aleksandra Roślik, za nią wtargnął zdenerwowany mąż - p. Anna Łukasiuk, który nie mógł od tygodnia porozumieć się z żoną. Wszelkie wątpliwości rozwiązywał pojawiający się na scenie tłumacz języka kobiecego, czyli p. Weronika Zygała, który bez ogródek tłumaczył każdy gest i słowo niezadowolonej kobiety. Na koniec, sceną zawiadnęła niesamowita Mariolka, której rolę odegrał p. Dawid Siekierzycki. Szalona wizyta w SPA i rozmowa telefoniczna z przyjaciółką Gabryśką wywołały u widzów sporo łez, ale tych ze śmiechu. Niesamowite występy podsumowała p. Agata Słodkowska krótką narracją końcową.

Uroczystości zakończyliśmy oczywiście losowaniem nagród. Panie, którym dopisało szczęście, mogły cieszyć się wspaniałymi nagrodami. Do wylosowania był:

- tort ufundowany przez p. Weronikę Wróbel „Słodko i Słono” oraz „PAVO” bramy, ogrodzenia, balustrady Paweł Kowalczyk,
- cztery komplety srebrnej biżuterii ufundowane przez p. Magdalene Ptak-Dams Husqvarna Choszczno,
- dwa vouchery Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego w Choszczynie na łączną kwotę 400zł ufundowane przez Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszczynie.

Sponsorzy:

- Weronika Wróbel „Słodko i Słono”
- Paweł Kowalczyk „PAVO” bramy, ogrodzenia, balustrady
- Magdalena Ptak-Dams Husqvarna Choszczno
- Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszczynie
- Weronika Zygała Make Up
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej
- Jagoda Tarnowska TWOJA-ZMIANA
- Agnieszka Wiśniowska Kiosk Przemysłowo-Spożywczy
- Daria Magdalena Komar

Dziękujemy, że tak licznie przybyliście na obchody Dnia Kobiet do Drawieńskiego Ośrodka Kultury. Mamy nadzieję, że dobrze się bawiliście.

GOŚCINNY SPEKTAKL W RECZU

14 grudnia 2023 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Reczu na zaproszenie dyrektora, pana Jacka Demczura i w ramach wzajemnej współpracy między naszymi ośrodkami kultury, wystąpiliśmy gościnnie ze spektaklem „Strażnicy marzeń”. Przedstawienie to zostało wyreżyserowane przez panią Izabelę Kowalczyk na bazie napisanego przez nią scenariusza. Spotkało się z miłym odbiorem na deskach drawieńskiej sceny dnia 6 grudnia, kiedy to odbyła się premiera spektaklu. Występ w Reczu był dla naszej grupy dużym wyzwaniem, ponieważ po raz pierwszy graliśmy gościnnie, na zupełnie nowej scenie. Emocji było bardzo dużo, ale widownia przyjęła nas bardzo miło. Szczególnie miło nam było z powodu żywej reakcji najmłodszych widzów. Dziękujemy za miłe przyjęcie i gościnę zarówno panu Dyrektorowi, Jackowi Demczurowi jak i pracownikom MGOKiS w Reczu oraz Przewodniczącemu Rady Powiatu- panu Eugeniuszowi Nyklowi za obecność i słowa uznania. Składam również ogromne podziękowania dla samych artystów, którzy wzięli udział w tym wydarzeniu poświęcając przy tym swój czas. A w spektaklu wystąpili wczoraj:

Mikołaj- Ewelina Krykwińska
Elfy- Tadeja Hołownia, Anna Barska, Natalia Buchajczyk, Anna Łukasiuk
Zębowa Wróżka- Agata Buchajczyk
Zajac Wielkanocny- Dawid Siekierzycki
Królowa Śniegu- Anna Kozłowska
Jack Mróz- Katarzyna Lewandowska
Kapelusznik- Aleksandra Roślik
Czas- Agata Słodkowska
Królowa Kier- Stanisława Górnik
Strażnicy Królowej Kier- Anna Józwiak, Kacper Mroczek
Ciastek- Anna Barska
Dzwoneczek- Natalia Buchajczyk

Strażnik Marzeń- Anna Łukasiuk
Dziękujemy również za udostępnienie prywatnego busa panu Pawłowi Kowalczykowi w celu przewiezienia dekoracji 14 grudnia i jej odbiór 15 grudnia. Dziękuję aktorom za to, że chcieli poświęcić swój prywatny czas oraz własne środki transportu.

Izabela Kowalczyk

CO SŁYCHAĆ W NASZYCH ŚWIETLICACH

Grudzień rozpoczęliśmy od wzięcia udziału w Jarmarku Bożonarodzeniowym w Drawnie. Zaprezentowałyśmy na nim rzeczy, które przygotowaliśmy przez cały listopad. Dorosli i dzieci wzięli udział w kuligu, po którym na wszystkich czekało ognisko i pieczone kielbaski. Odwiedził nas również Mikołaj i rozdał dzieciom prezenty. Reszta miesiąca upłynęła nam na warsztatach tworzenia kartek świątecznych i stroików z użyciem świeżych gałązek oraz ozdób świątecznych.

W pierwszym miesiącu nowego roku w naszej świetlicy dużo się działo, z racji tego, że w tym okresie były ferie. Dzieci wzięły udział w warsztatach tworzenia biżuterii z żywicy epoksydowej, każdy uczestnik zajęć mógł na nich stworzyć wisiorki według własnego projektu. Robiliśmy skarbonki z pudełek po pringalach, malowaliśmy mandale. Graliśmy w gry planszowe, były tańce oraz rywalizacje sportowe. Oczywiście nie zabrakło warsztatów kulinarnych - bezwarunkowo musiała być pizza, wszyscy zawsze chętnie biorą udział w jej przygotowaniu; na słodko zaś dzieci upiekły przepyszne babeczki. W drugim tygodniu ferii pojechalismy na łyżwy do Gorzowa. Przeprowadziłam również warsztaty tworzenia mydełek glicerynowych w Drawieńskim Ośrodku Kultury, na których powstały kolorowe mydełka o różnych kształtach i zapachach. Na koniec ferii świetnie bawiliśmy się podczas „Wieczoru bajek” w DOK. To był naprawdę bajkowy wieczór. Każda postać z bajki miała przygotowaną konkurencję dla dzieci, były wspólne tańce, przepyszna pizza i gofry. W styczniu pamiętaliśmy również o naszych babcjach i dziadkach. Razem z dziećmi zrobiliśmy ramkę do zdjęć i przygotowaliśmy upominki, które zostały wręczone Im na uroczystości z okazji Ich święta. Dziewczyny przygotowały kilka prezysnych, dziadkowie mogli wysłuchać mini koncertu w wykonaniu Pani Karoliny Chrzan. Był to również wieczór wspomnień. Zgromadziłam dużo zdjęć z młodości naszych solenizantów, wspólnie zgadywaliśmy kto kryje się na zdjęciach. Panie z KGW i mieszkanki naszego sołectwa upiekły przepyszne ciasta, za co oczywiście bardzo im dziękuję. Nasze sołectwo dołożyło również cegiełkę do Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - w świetlicy nasi mieszkańcy mogli nabyć przepyszne ciasto. Mimo tego, że nie jesteśmy dużą miejscowością, zbieraliśmy 1010zł.

Kolejny miesiąc już dużo spokojniejszy, robiliśmy walentynkowe serduszka, z których powstała gazetka. Wspólnie z paniami z KGW smażyłyśmy faworki i paczki na tłusty czwartek. Razem z koleżanką Sylwią przygotowaliśmy dekorację na Dzień Osadnika i Kombatanta w Drawieńskim Ośrodku Kultury. W naszej świetlicy wspólnie z innymi paniami ze świetlic, przeprowadziłyśmy warsztaty, na których powstały drobne upominki na Dzień Kobiet. Panie będą mogły je otrzymać 8 marca na uroczystości, która odbyła się specjalnie dla nich w sali kina Wedel DOK. Na zajęciach z malowania na tkaninach wszyscy uczestnicy mogli spróbować stworzyć sobie własnoręcznie torbę na zakupy. Jest to super zabawa wymagająca skupienia i dużej wyobraźni. Prace jeszcze trwają, ale już teraz widać ich efekty.

Agnieszka Kasprzak

Świetlica Niemieńsko

Koniec roku 2023 w świetlicy był bardzo pracowity. Dzieci wspólnie z KGW przygotowywały stroiki, ozdoby świąteczne. Odbyły się warsztaty kulinarne, na których wypiekaliśmy i dekorowaliśmy pierniczki. 6 grudnia dzieci w domach odwiedził Święty, który dla każdego dziecka miał upominek w postaci paczki ze słodyczami. W miesiącu styczniu trwały przygotowania do obchodów „Dnia Babci i Dziadka”. Dzieci z okazji tej uroczystości z pomocą rodziców przygotowały upominki w postaci magnesów i ramki na zdjęcia. Dziadkowie wraz z wnukami super się bawili, mogąc zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia. Odwiedziła nas w tym wyjątkowym dniu Pani Dyrektor Drawieńskie Ośrodka Kultury Izabela Kowalczyk, która złożyła wszystkim jubilatam życzenia. Podczas zimowego wypoczynku odbywały się także zajęcia ruchowe oraz graliśmy w gry planszowe. Nasze dzieci wraz z innymi dziećmi z sołectwa Chomętowo, Święciechów i Barnimie miały zorganizowany przez sołtysów jednodniowy wyjazd do Gorzowa na lodowisko. W Drawieńskim Ośrodku Kultury odbył się Bal Karnawałowy, w którym wzięliśmy udział. Dzieci bawiły się świetnie przy licznych konkurencjach z przerekami na pyszną pizzę i gofry przygotowane przez pracowników DOK i stowarzyszenie Coolturaalne Drawno. A ponieważ karnawał to czas zabaw i balów w świetlicy odbył się Bal Karnawałowy dla dorosłych. Wzięliśmy też udział w obchodach Dnia Osadnika i Kombatanta w Drawnie.

Agnieszka Kołodziejaska

Świetlica Dominikowo

Grudzień minął w świetlicy w świątecznej atmosferze. 6 grudnia dzieci wypiekały świąteczne pierniczki, odwiedził nas także Święty Mikołaj z workiem pełnym prezentów.

14 grudnia odbyło się spotkanie wigilijne dla mieszkańców, na którym kosztowaliśmy wigilijnych potraw oraz śpiewaliśmy kolędy. Przez całe ferie zimowe świetlicą była otwarta i oferowała uczestnikom różne formy zajęć. Były to m.in.: gry i zabawy ruchowe, warsztaty kulinarne, kolaż, malowanie na drewnie. 19

stycznia odbył się Dzień Babci i Dziadka. Dzieci przygotowały upominki, kartki oraz słodki poczęstunek. Na spotkaniu można było skorzystać także z zabiegu parafinowego na dłonie. 28 stycznia Dominikowo grało razem z WOSP. W świetlicy można było kupić domowe wypieki przygotowane przez mieszkańców oraz KGW, a tym samym zasilili puszkę WOSP.

Ewa Junak

Świetlica Barnimie

W miesiącu grudniu wraz z sołectwem wzięłam udział w II Jarmarku Bożonarodzeniowym, na który przygotowaliśmy stoiska z pysznym domowym jedzeniem oraz rękodzieło.

W świetlicy odbyło się spotkanie mikołajkowe dla dzieci z naszego sołectwa. Na dzieci czekały zabawy, słodki poczęstunek, paczki ze słodyczami ufundowane przez radę solecką, które wręczył dzieciom Św. Mikołaj. W grudniu po raz 26 Parafialny Zespół Caritas przygotował wieczór wigilijny dla osób starszych, samotnych, i schorowanych z naszej parafii. Na tę okoliczność wykonałam dekorację sali, stroiki świąteczne oraz upominki w postaci woreczków z siankiem na wigilijny stół.

W styczniu w naszej świetlicy trwały przygotowania do Dnia Babci i Dziadka. Wykonana została dekoracja, gazetka tematyczna oraz poczęstunek i upominki - podstawki pod kubek wykonane z papierowej wikliny i ozdobione metodą decoupage.

W ramach zajęć feryjnych w Drawieńskim Ośrodku Kultury poprowadziłam warsztaty malowania na wodzie techniką EBRU. Wzięłam również udział w warsztatach wyplatania z wikliny. W naszym sołectwie odbyła się również sprzedaż ciast, która po raz kolejny zasiłowała konto Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Z okazji walentynek Parafialny Zespół Caritas we współpracy ze świetlicą i sołectwem zorganizował spotkanie walentynkowe dla seniorów z naszej parafii. Na zgromadzonych gości czekał poczęstunek oraz występ artystyczny przygotowany przez panie z sołectwa wraz ze mną oraz upominki w postaci pudełeczek na drobiazgi w kształcie serc wplecionych z papierowej wikliny, które wykonane zostały podczas zajęć w świetlicy. Wzięłam również udział w warsztatach tworzenia mydełek glicerynowych. Ponadto co dwa tygodnie w świetlicy rozgrywane są turnieje brydza sportowego.

Agnieszka Biegiewska

Świetlica Konotop

W miesiącu grudniu w naszej świetlicy było bardzo świątecznie i klimatycznie. Świetlicę odwiedza dużo dzieci jak i dorosłych, którzy chętnie biorą udział w zajęciach twórczych i nie tylko. Wykonywaliśmy ozdoby choinkowe, stroiki świąteczne, stroiliśmy świetlicę w akcenty bożonarodzeniowe. Wspólnie piekliśmy i dekorowaliśmy pierniczki, były Mikołajki z Mikołajem dla dzieci, odwiedził nas też pan Burmistrz. Kolejny miesiąc rozpoczął się od wspólnego planowania zajęć, oraz przygotowania do dnia Babci i Dziadka.

Dzieci wykonały prezenty dla dziadków oraz przygotowały się do wspólnego występu z tej okazji. Podczas ferii dzieci chętnie uczestniczyły w zajęciach plastycznych, wspólnie spędzały czas na zabawach i grach zespołowych, zabawach ruchowych połączonych z tańcem i śpiewem. Odbyły się również zajęcia kulinarne, podczas których dzieci piekły pizzę. Luty rozpoczął się od prac porządkowych w świetlicy, zajęć plastycznych, twórczych w ruch poszły kartki, farbki, kredki, plastelina, masa solna, a największą popularnością cieszyły się klocki, gry planszowe i oczywiście zajęcia kulinarne. Z okazji tłustego czwartek robiliśmy obwarzanki i faworki. Z okazji walentynek przygotowaliśmy gazetkę tematyczną. W tym dniu wspólnie z rodzicami oraz innymi mieszkańcami mogliśmy świętować dzień zakochanych poprzez dekorowanie piernikowych serc oraz robienie deserów galaretkowo-owocowych. Na koniec mogliśmy skosztować tych rarytasów i czynnie brać udział w zabawach ruchowych. To był miło spędzony czas. W naszej świetlicy przeważają zajęcia ruchowe, gry i zabawy zespołowe no i oczywiście kulinarne.

Beata Wińczyk

Świetlica Brzeziny

Przez ostatnie trzy miesiące wiele się działo w naszej świetlicy. Na początku grudnia wzięliśmy udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym wystawiając się z pysznym jedzeniem. 6 grudnia odbyły się Mikołajki w Drawieńskim Ośrodku Kultury, w których również braliśmy udział. Nowy Rok rozpoczęliśmy aktywnie poprzez spacer, korzystając z zimowej pogody jeździliśmy na sankach, lepiliśmy bałwana. Na zakończenie ferii udaliśmy się wspólnie z dziećmi i młodzieżą do Szczecina na film. Pod koniec stycznia odbyła się Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w Drawieńskim Ośrodku Kultury, w której wzięliśmy udział wystawiając się z pysznymi brzezińskimi pierogami. Miesiąc luty spędziliśmy głównie na wspólnych grach planszowych, zaczęliśmy robić ozdoby wielkanocne. 25 lutego zorganizowaliśmy Charytatywny Kiermasz Wypieków w naszej świetlicy dla Hani Dyby, chorującej na nowotwór oczu. Wspólnie udało się nam zbierać 3632zł.

Magdalena Michalczyk

Świetlica Kiełpino

Remont świetlicy w Kiełpinie dalej trwa, co powoduje zmiany w organizacji pracy. W miarę możliwości organizowane są prace na rzecz Drawieńskiego Ośrodka Kultury i dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych. Przygotowane zostały paczki ze słodyczami dla wszystkich dzieci i osób

niepełnosprawnych zamieszkałych w Kiełpinie. Święty Mikołaj i towarzyszące mu Elfy wędrowały przez Kiełpino ku ogromnej radości najmłodszych.

Okres ferii zimowych obfitował w warsztaty dla dzieci, które odbywały się w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Uczestnicy warsztatów wykonywali upominki dla dziadków z okazji zbliżającego się Dnia Babci i Dziadka. W tym roku były to ramki do zdjęć. W trakcie ferii odbyły się również warsztaty tworzenia ozdób z masy ekologicznej oraz ozdób z wikliny. Na zakończenie ferii zimowych zorganizowany został Bal Karnawałowy pod hasłem: „Wieczór Bajek”.

Podczas finału WOŚP z koleżanką Agnieszką Kasprzak robiłyśmy dzieciom najnowsze fryzury i makijaże.

W związku z dorocznymi obchodami Dnia Osadnika i Kombatanta z koleżanką Agnieszką Kasprzak przygotowaliśmy scenografię w sali biesiadnej DOK. 28 lutego w Świetlicy Wiejskiej w Niemiensku prowadziłam warsztaty tworzenia kwiatów z foamiranu. Po otwarciu Świetlicy Wiejskiej w Kiełpinie podobne warsztaty odbędą się u nas.

W związku z corocznym świętem Dnia Kobiet tworzyliśmy upominki i dekoracje, między innymi glicerynowe mydełka, makramowe breloczki i kwiaty.

Sylwia Kaczor

Koncert kolęd i pastorałek

6 stycznia 2024r. w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbyło się niezwykle widowisko muzyczne pt. „Święta dookoła świata” w wykonaniu zespołu śpiewaków operowych i solistów -instrumentalistów Artes Ensemble pod dyrekcją artystyczną pianisty wirtuoza - Andrzeja Janaszka.

W programie widowiskowego koncertu „ŚWIĘTA DOOKOŁA ŚWIATA” w wirtuozowskich wykonaniach artystów zespołu Artes Ensemble zabrzmiały m.in.:

- najpiękniejsze, tradycyjne polskie kolędy i pastorałki: „Lulajże Jezuniu”, „Bóg się rodzi”, „Przybieżeli do Betlejem”, „Pójdźmy wszyscy do stajenki”, „Oj Maluśki”;
- pieśni i piosenki bożonarodzeniowe z różnych zakątków świata m.in.: „Cicha noc”, „Cantique de Noël”, „O Tannenbaum”, „Fa la la la”;
- popularne przeboje i piosenki świąteczne: „White Christmas”, „Jingle bells”, „Santa Claus is coming to town”, „7 odważnych reniferów”;
- utwory o tematyce zimowej: „Zima” z cyklu „Cztery pory roku” A. Vivaldiego, „Kulig” z repertuaru zespołu Skaldowie,
- świąteczne i noworoczne hity z animacjami dla dzieci: „7 odważnych reniferów”, „Tupu tup po śniegu”;
- oraz wiele innych kolęd, pastorałek, pieśni, piosenek i utworów świą-

tecznych obecnych podczas tych niezwykle, ciepłych i rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia w różnych zakątkach świata.

W tym przemiłym widowisku muzycznym wzięły też udział nasze drawieńskie dzieci, które wcieliły się w pomocników św. Mikołaja- radości było co niemiara i oczywiście dzieci spisały się na medal! Cieszymy się, że w ten świąteczny dzień przybyliście Państwo do nas- na naszą wspaniałą publiczność zawsze można liczyć. Mamy nadzieję, że koncert spodobał się wszystkim obecnym - dziękujemy, że byliście. Dziękujemy również za obecność panu Burmistrzowi, który złożył obecnym życzenia noworoczne.

Do następnego razu.

Isabela Kowalczyk

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DRAWNIE

Biblioteka w nowym roku swoją działalność rozpoczęła od organizacji ferii zimowych dla dzieci. W naszej ofercie znalazły się zajęcia czytelnicze, zajęcia plastyczne oraz zajęcia rozrywkowe. Choć frekwencja nie była duża to zajęcia odbywały się każdego dnia ferii. Specjalnie też z okazji tych zajęć feryjnych biblioteka zakupiła robota edukacyjnego PHOTON. Jest to interaktywny robot edukacyjny, który pomaga w rozwoju kreatywności, zdolności logicznego myślenia, poznaniu podstaw programowania oraz zrozumieniu działania czujników, w które został wyposażony. Robot posiada interaktywną historię, która motywuje dzieci do eksperymentowania i zabawy z nim - ten, dzięki działaniom dziecka, otrzymuje nowe funkcje i możliwości. W kolejne dni była możliwość zagrania w gry planszowe, gry online- statki z wykorzystaniem tabletów oraz gry na konsoli NINTENDO.

Przypominamy, że w Naszej bibliotece działa Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych, Panie spotykają się systematycznie co miesiąc. Z każdym miesiącem rozmowy i dyskusje są intensywniejsze, a to za sprawą nowych uczestniczek, które dołączyły do klubu. Oczywiście jest to grupa otwarta i zachęcamy Panie oraz Panów do spędzenia miło czasu w szerszym gronie. Jeżeli jest ktoś, kto lubi czytać i dyskutować na temat książki to zapraszamy 12 kwietnia 2024r., na godz.16.30 do naszej placówki przy ul. Szpitalnej 2.

Biblioteka już jak co roku ogłasza konkurs dla dzieci z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocy na wykonanie ozdoby - w tym roku postanowiliśmy, że będzie to kurczaczek wielkanocny. Wykonanie dowolną techniką przestrzennej pracy dla wszystkich kategorii wiekowych wśród dzieci. Regulamin oraz karta zgłoszenia dostępna na naszej stronie internetowej www.bibliotekadrawno.pl.

Biblioteka przypomina o tym, iż posiada kody dostępu do aplikacji LEGIMI - warunkiem pobrania takiego kodu jest bycie naszym czytelnikiem. Obserwujemy wzrost zainteresowania tej formy czytelnictwa.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMODOMOCY

W mikołajkowe popołudnie – 6 grudnia 2023 r. razem z grupą osób dorosłych z Drawna wystawiliśmy spektakl dla dzieci pn. „Strażnicy marzeń”.

10 grudnia 2023 r. wzięliśmy udział w Wigilii Pod Gwiazdami zorganizowanej przez Starostwo Powiatowe w Choszczynie. Zaprezentowaliśmy nasze wyroby rękodzielnicze o tematyce bożonarodzeniowej, które powstały podczas zajęć wspierająco – aktywizujących.

Natomiast 11 grudnia 2023 r. gościliśmy w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie. Tam również razem z innymi ośrodkami wsparcia z naszego województwa prezentowaliśmy bożonarodzeniowe rękodzieło.

Zaś 13 grudnia 2023 r. razem z grupą osób dorosłych z Drawna wyruszyliśmy w tournée do Recza ze spektaklem „Strażnicy marzeń”.

20 grudnia 2023 r. w naszym ŚDS odbyło się Spotkanie Wigilijne, na którym gościliśmy Burmistrza Drawna – Pana Andrzeja Chmielewskiego, księdza Wojciecha Kozuba oraz pedagoga z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Drawnie – Pana Karola Zagatę.

19 stycznia br. we współpracy z Drawieńskim Ośrodkiem Kultury zorganizowaliśmy w naszej placówce DZIEŃ GIER INTERAKTYWNYCH dla dzieci. Podczas wydarzenia dzieci razem z naszymi uczestnikami mogli przenieść się w świat zabaw ruchowych i edukację poznawczą z różnych dziedzin wiedzy. Wszystko to za sprawą interaktywnego sprzętu.

Natomiast 28 stycznia br. w Kinie Wedel oraz w ŚDS po raz 32 zagrała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Celem kwestowania były „Płuca po pandemii. Grymy dla dzieci i dorosłych!”, a mottem zbiórki - „Tu wszystko gra OK!”.

30 stycznia br. nasi uczestnicy brali udział w Balu Karnawałowym zor-

jest to dla nas sygnał na przyszłość do zakupu większej ilości kodów. Sukcesywnie powoli zakupujemy nowości książkowe, tak więc w najbliższym czasie zapełnimy regał naszych NOWOŚCI.

W związku z tym, że niedługo będą Święta Wielkanocy, chcielibyśmy życzyć naszym czytelnikom, użytkownikom oraz znajomym:

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół oraz wesołego Alleluja!
Aby Wielkanoc w tym właśnie roku,
nadeszła z dużym sukcesem u Waszego boku.*

*Dyrektor Biblioteki Miejskiej w Drawnie
wraz z pracownikami*

E. Wojtowicz

ganizowanym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Reczu.

12 lutego br. ŚDS został wyróżniony przez Burmistrza Drawna Pana Andrzeja Chmielewskiego statuetką „Drawieńskie Żurawie”. Wręczenie wyróżnienia za aktywny udział w życiu społecznym i kulturalnym Gminy Drawno miało miejsce podczas drugiej części uroczystych obchodów Dnia Osadnika i Kombatanta.

Ponadto 13 lutego zorganizowaliśmy BAL WALENTYNKOWO - KARNAWAŁOWY. Do zabawy zaprosiliśmy uczestników z Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu i Wolontariuszy z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Drawnie.

Z okazji nadchodzących świąt Wielkanocnych społeczność Środowiskowego Domu Samopomocy w Drawnie życzy Państwu zdrowia, wielu radosnych i ciepłych chwil oraz odpoczynku przy rodzinnym stole.

Niech Zmartwychwstanie Pańskie, które niesie odrodzenie duchowe, napełni wszystkich spokojem i wiarą oraz da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli na ufnością patrzeć w przyszłość.

A.K.

ZESPÓŁ CARITAS Z BARNIMIA

ACH CO TO BYŁ ZA BAL!!!

W sobotę, 3 lutego br. w Cichym Zakątku w Drawnie odbył się XVIII Bal Charytatywny organizowany przez Parafialny Zespół Caritas w Barnimiu. Wśród 70 uczestników balu, zaproszenie przyjęli Ks. kan. Maciej Szmuc dyrektor Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, Wioletta Kaszak starosta choszczeńska, Andrzej Chmielewski Burmistrz Drawna, Eugeniusz Nykiel Przewodniczący Rady Powiatu Choszczeńskiego, Aleksander Dementiew Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie, Stefan Szemlij Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Choszcznie i wielu innych znakomitych zacnych gości. Bal Charytatywny otworzył Andrzej Konopelski, który powitał wszystkich gości bardzo serdecznie, dziękując im za przybycie. Do powitań dołączyli się także Ks. dyrektor i Burmistrz Drawna.

Nagrodę specjalną Anioła Dobroci otrzymali Państwo Joanna, Helena i Antoni Osadca za wielkie serce i pomoc drugiemu człowiekowi. Dyplom i Anioła wręczył Ks. Maciej Szmuc.

Punktem kulminacyjnym każdego balu było przeprowadzenie aukcji, którą poprowadził jak zawsze Andrzej Konopelski przy pomocy Joanny Kominiarek i Doroty Konopelskiej. Wśród licytowanych przedmiotów za największą kwotę 4.550 zł. wylicytowano długopis w etui z napisem Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polski Szymon Hołownia. Stuletni zegar Ślązak sprzedano za 3.900 zł. Pióro wieczne i długopis w etui z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska sprzedano za 2000zł. Obraz grafika starego Szczecina wylicytowano za 2.000 zł. Konstytucja Rzeczypospolitej Polski z dedykacją za dobre serce od Marszałka Szymona Hołowni sprzedano za 1.000 zł. Wśród przedmiotów licytowanych dużym zainteresowaniem cieszyły się kosze z grzybami, przetworami i nalewkami, biżuteria i zestawy wędlin Ozimka. Goście bawili się do białego rana. Oprawą muzyczną prowadzili D.J i Wodzirej Miron z Międzyrzeczka. Nasi Goście przyjechali z Choszczna, Szczecina, Barlinka i Drawna. Organizator przygotował dla gości niespodziankę w postaci karnety-wejściówki, na które rozlosowano 10 nagród wśród nich voucher na bezpłatny udział w XIX Balu charytatywnym. Na balu zebrano 33.350 zł. Wszystkim uczestnikom balu z całego serca DZIĘKUJEMY. Podziękowanie dla Artura Kominiarka za wykonanie zdjęć z naszego balu. Joannie Kominiarek i Dorocie Konopelskiej za przygotowanie aukcji i pomoc przy jej przeprowadzeniu.

Lista sponsorów:

Zachodniopomorski Bank Spółdzielczy w Choszcznie; Tomasz Świdkiewicz Nadleśniczy Nadleśnictwa Głusko; Michalska Jolanta Szczecin; Owczarek Henryk-Choszczno; Szuber Paweł-Choszczno; Kancelaria Prezesa Rady Ministrów Warszawa; Kancelaria Sejmu-Marszałek

Szymon Hołownia-Warszawa; Komarzańska Mariola-Drawno; Pracownia Krawiecka Moda-Kawa „Babette” Kalisz Pom.; Hurtownia Wędlin „Ozimek” Choszczno; Gancarczyk Jarosław- Jażwiny; Dementiew Aleksander -Barnimie; Kuc Barbara, Marian -Drawno; DPS Brzeziny; Salon Fryzjerski Leśniańska Zofia-Drawno; Sroczyńska Anna-Święciechów; Kowalczyk Izabela-Drawno; Chmielewski Andrzej-Kiełpino; Ks.Maciej Szmuc-Szczecin; Wiśniowska Wiktoria-Drawno; Małyško Wojciech-Drawno; Meisinger Eugeniusz-Barlinek; Szyszka Elżbieta-Stradzewo; Wróbel Weronika-Słodko słono-Drawno; Osadca Antoni-Dominikowo; Kominiarek Artur-Szczecin; Piotrowicz Katarzyna-Szczecin; Galas Bogdan-Drawno; Hurtownia Absolut Choszczno; Starostwo Powiatowe Choszczno; Gmina Drawno; Gradys Leszek-Choszczno; Kaszak Wioletta, Piotr -Choszczno; Firma Avon-Ptaszyńska-Choszczno; Konopelski Andrzej-Barnimie; Salon kosmetyczny Kosmetika Choszczno; Salon kosmetyczny Make up Choszczno; Rodykowska Monika-Choszczno; Meisinger Anna,Eugeniusz Barlinek; Baczyński Maks -Choszczno; Winnicka Bogdana Drawno; Sklep Wrangler Choszczno; Kisiel Danuta – Święciechów; Poseł Bartosz Arłukowicz-Szczecin; Tyburczy Kujawa Edyta-Choszczno; Lewandowska Mirosława -Drawno; Drawieński Park Narodowy; Haręzłak Arnold Nadleśniczy-Nadleśnictwo Drawno.

Zespół Caritas Barnimie

WIECZERZA WIGILIJNA CARITAS

Po raz 26 Parafialny Zespół Caritas w Barnimiu zorganizował wieczerze wigilijną dla osób starszych, samotnych i schorowanych. Wigilia odbyła się w świetlicy wiejskiej w Barnimiu. Wśród uczestników wieczerzy wigilijnej nie mogło zabraknąć naszego proboszcza Ks. Wojciecha Kozuba, obecni byli również: Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski, Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie Aleksander Dementiew, sołtys sołectwa Barnimia Magdalena Taratajcio i wychowawczyni świetlicy Agnieszka Biegniewska. Nasze wieczorne spotkanie wigilijne rozpoczął Przełożony Zespołu Caritas w Barnimiu Andrzej Konopelski, który bardzo serdecznie i świątecznie powitał wszystkich gości. Złożył też w imieniu swoim i wszystkich wolontariuszy Caritas naszym uczestnikom życzenia świąteczne. Kolejne życzenia złożyli Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski i Ks.Wojciech Kozub. Ewangelię wg Św. Łukasza -Narodzenie Jezusa odczytał kościelny Janusz Wasieczko z Dominikowa. Przy choince i szopce betlejemskiej, w scenarii świątecznej składano sobie życzenia i lamano się opłatkiem. Po życzeniach zasiedliśmy do stołu wigilijnego, wszystkie potrawy zostały przygotowane przez naszych wolontariuszy Caritas. Na stole zagościły takie potrawy jak: kapusta z grzybami, groch, pierogi z kapustą i grzybami, barszcz z uszkami, sos grzybowy, ziemniaki, śledzik pod pierzynką, śledziki tradycyjn, ryba, ciasto w tym makiowiec, sernik i owoce. W podniosłym nastroju zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia wolontariusze Caritas i uczestnicy wieczerzy śpiewali kolędy, a na organach przygrywała Ela Szumotalska. W tym wspaniałym czasie wieczerzy wigilijnej, przynajmniej przez kilka go-

dzin, daliśmy ludziom samotnym, starszym i schorowanym możliwość radości ze spotkania, rozmowy, śpiewu i miłości drugiego człowieka. Dla uczestników wigilii czekały też prezenty przygotowane przez Caritas w postaci paczek świątecznych i od Pani Agnieszki woreczki z siankiem. Goście zaproszeni i wolontariusze Caritas otrzymali świąteczną czekoladę.

W wieczerzy wigilijnej wzięło udział 35 osób za co z całego serca dziękujemy.

Serdeczne podziękowania kierujemy do niezastąpionej pani Agnieszki Biegniewskiej za przygotowanie stołów, nastrojowej dekoracji świątecznej oraz stroików.

Zespół Caritas Barnimie

DRAWIEŃSKI PARK NARODOWY

KRAINA ZRODZONA Z LODU I WODY

Powiada się, że woda jest źródłem życia. Symbolizuje czystość, vitalność i siłę. Mało jest miejsc, w których widać to tak dobrze, jak na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego. To właśnie woda ukształtowała tutejszy krajobraz. Jej działanie jest siłą, która powołała do życia jeziora i rzeki. Przed tysiącami lat, kiedy miała jeszcze postać lodowego cieleśka oraz jeziorów lądolodu wręcz wyrzyła na powierzchnię ziemi misy jezior - tych o charakterze rynnowym. Te o charakterze wytopiskowym, małe i równe „oczka” powstały podczas powolnego roztopiania się ogromnych, samotnych brył zamrożonej wody. Patrząc więc na mapę Gminy Drawno od razu możemy więc zauważyć, które z jezior „narodziło” się w konkretny sposób. Warto przypomnieć, iż pokrywa lodowa na terenie Parku według specjalistów mogła mieć kilkanaście tysięcy lat temu grubość (wysokość) nawet 1 500 do 2 000 metrów! W porównaniu z taką liczbą brzeg Drawy w miejscu o nazwie Tragankowe Urwisko nie robi przynajmniej teoretycznie większego wrażenia. Klif o wysokości „tylko” 30 metrów to najwyższy tego typu twór w Drawieńskim Parku Narodowym. Znajdziemy go na Ścieżce dydaktycznej „Międzybór” niedaleko leśniczówki o takiej samej nazwie. Drawa, koronna rzeka DPN także wyróżnia się na mapie hydrologicznej Polski. Jako jedna z zaledwie 3 rzek w Polsce płynie z północy na południe zaprzeczając tym zwyczajowi innych rzek nakazującemu im podążanie z południa Polski w kierunku Bałtyku. Nie dość że płynie „pod prąd”, to robi to jeszcze niezwykle zawile. Współczynnik krętości Drawy na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego wynosi 212 % co oznacza, że na każdy widoczny na mapie z północy na południe 1 kilometr długości rzeki przypada aż 2,12 kilometra rzeczywistego nurtu. To także możemy zobaczyć (zwłaszcza wiosną) stojąc na Tragankowym Urwisku. Drawa jako jedyna rzeka na północy Polski (tylko na obszarze DPN) ma charakter podgórski i miejscami górski. Woda na tych terenach od niepamiętnych czasów jest też kołem zamachowym gospodarki prowadzonej przez człowieka. Od XIII wieku Drawa była główną arterią komunikacyjną. Transportowano nią m.in. zboże i miód. Aż do 1979 roku na skalę przemysłową spławiano Drawą

drewno. Najciekawsze fakty z tym związane opisują liczne akty lokacyjne i przywileje nadające te ziemie przeróżnym zakonom czy rodom rycerskim. Fakt, że dokumenty takie pochodzą często nawet z XIII i XIV stulecia dobitnie świadczy o tym, jaką wagę przywiązywano przed wiekami do tego, kto rządzi ruchem towarów i ludzi na rzece. Grodziska nad Drawą w średniowieczu budowali Słowianie. W połowie XIV r. praktycznie wszystkie fortyfikacje nad Drawą kontrolował rycerski ród von Wedel, przybyły na te ziemie w XIII wieku. W XVII wieku fortyfikacje o średniowiecznym rodowodzie rozwijali i wykorzystywali podczas wypraw wojennych Szwedzi. Jedno z najbardziej tajemniczych grodzisk jest położone przy samej Drawie nieopodal mostu w Drawniku

. W części wschodniej i południowej DPN znajdziemy z kolei obiekty fortyfikacyjne Pozycji Pomorskiej (Wału Pomorskiego) wzniesione przez Niemców w połowie lat 30 – tych XX wieku. Historia budowy fortyfikacji nad całą Drawą i to jeśli uwzględnimy tylko obiekty do dziś widoczne gołym okiem, liczy sobie bez mała 1000 lat. Drawa zawsze była rzeką graniczną. Choć dziś wspomniane już drewno na tym terenie, podobnie jak w całej Polsce transportowane jest w ogromnej większości szlakami drogowymi a nie wodnymi, to dawne bindugi - czyli miejsca, gdzie składowano i wiązano drewno są nadal, zwłaszcza w sezonie letnim, miejscami gwarnymi i wesołymi. Część z nich pełni bowiem rolę miejsc biwakowania, na których odpoczywają turyści zmęczeni całodniowym szaleństwem w kajaku. Przed wielu laty, uroki wodnego świata terenu dzisiejszego Drawieńskiego Parku Narodowego na szlaku kajakowym na Drawie podziwiał także Karol Wojtyła, późniejszy Papież - Jan Paweł II. Tym, którzy chcieliby pochwalić się spływem bez wymuszonej kąpieli w nurcie Drawy polecamy wizytę w Punkcie Informacyjnym Drawieńskiego Parku Narodowego w Głusku. Można tu wziąć udział w jedynym w swoim rodzaju spływie - siedząc w prawdziwym kajaku lecz płynąc po wirtualnej rzece i zbierając z wody (na punkty) śmieci pozostawione przez niesfornych turystów. Na odwiedzających na pewno zrobią też wrażenie akwaria pełne gatunków ryb z terenu DPN. Obie atrakcje są częścią „Wodnego Świata” - ekspozycji zaaranżowanej w Punkcie Informacyjnym. Od wieków powstawały na terenie Parku też liczne kanały zasilające pola uprawne i stawy rybne. Ciekawym obiektem j. Ten pierwszy mający długość około 22 kilometrów jest najciekawszym tego typu obiektem przecinającym całą wschodnią część Drawieńskiego Parku Narodowego. Ten drugi, liczący 6 kilometrów długości zasilal (i nadal zasila) stawy w Podzsklu (Rybakówce) koło Głuska. Jego wody, aż do czasowego przerwania kanału w drugiej połowie XX wieku, napędzały instalację unikatową XIX wiecznego grawitacyjnego wodociągu wiejskiego w Głusku, którego relikty możemy podziwiać do dziś. Wyjątkowym świadectwem umiejętnej wykorzystania siły wody jest także Elektrownia Wodna „Kamienna” w Kamiennej Kniei, koło Głuska. Jej budowę rozpoczęto w 1896 roku, zaledwie 5 lat po uruchomieniu pierwszej elektrowni wodnej na świecie. Rozruch obiektu nastąpił w 1903 roku. W swojej kategorii jest zabytkiem techniki o randze europejskiej i światowej. Co ciekawe plany ujarzmienia energii wody na tym terenie były bardziej ambitne. Jeszcze w latach 40-tych XX wieku, pomimo szalejącej wojny Niemcy wciąż planowali realizację wieloletniego projektu znanego jako „kaskady Drawy”. Obejmował plany budowy kolejnych stopni i elektrowni wodnych w okolicach Barnimia, Zatomia, dawnej osady Springe i Mostnikach. Według planów część do dziś ist-

niejących łąk i pól byłaby zalana wodą. Oprócz wędkowania i spływów kajakowych w Drawieńskim Parku Narodowym można więc znaleźć także inny sposób na wypoczynek równie przyjemny i pożyteczny - razem - pieszą wędrowkę. Planując czas wolny można stanąć nawet przed poważnym dylematem: czy wybrać słodkie leniuchowanie, czy też aktywny wypoczynek, czyli np.: spacer połączony z lekcją historii w terenie. Drawieński Park Narodowy pod tym względem może okazać się miejscem bez konkurencji. Wcześniej czy później tutaj znajdziemy wszystko. Należy jedynie zaplanować: co zobaczyć na początku, a co na końcu swojej wędrowki. Zachęcam do aktywności także późną zimą i wczesną wiosną. To pora roku wyjątkowo wdzięczna do oglądania krajobrazowych „dokonań” lodu i wody na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego.

Tomasz Bogucki, DPN

BIULETYN KAWALIERA

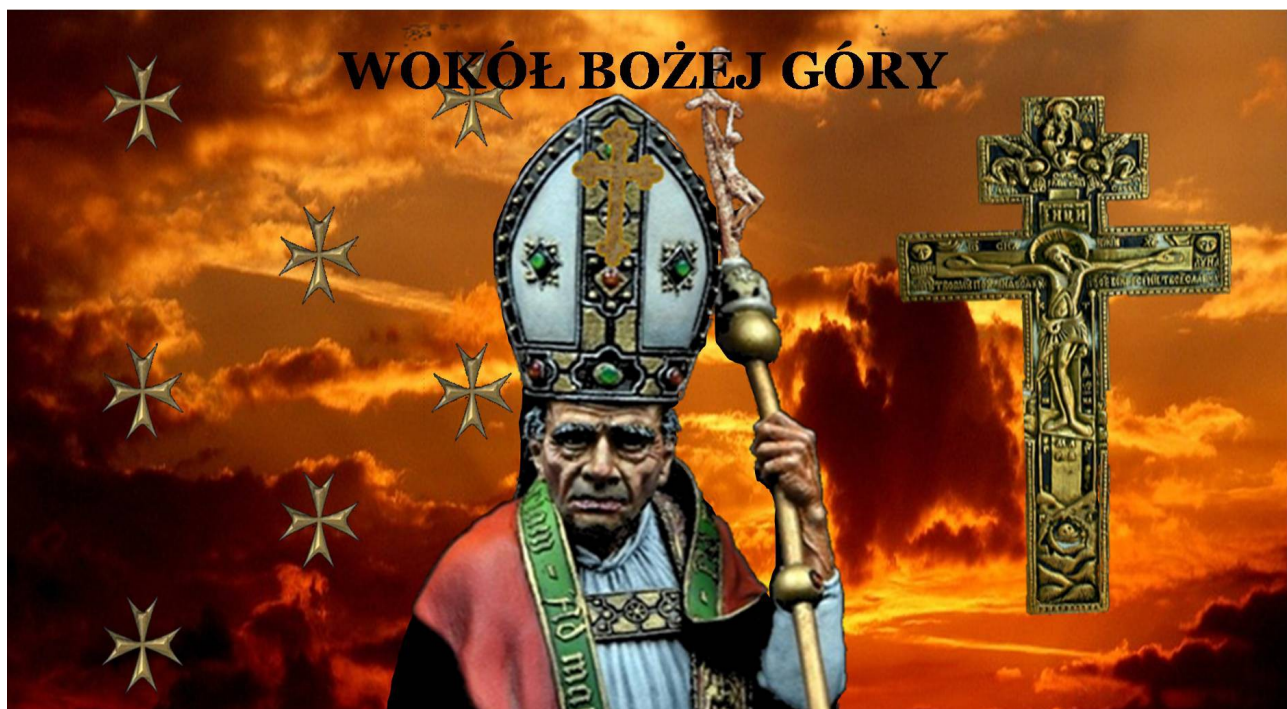
KOŁO NR 21 STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE
IZBA HISTORYCZNA ZIEMI PEŁCZYCKIEJ W PEŁCZYCACH

Nr 1/2024

900-LECIE MISJI BISKUPA OTTONA Z BAMBERGU NA POMORZE (1124-2024)

Przebieg podróży biskupa misjonarza podaje najstarszy z zachowanych żywotów Św. Ottona, spisany w Prüfening (1140/46). Pozostałe, nieco tylko późniejsze żywoty (pióra Ebona z ok. 1154 i Herborda z ok. 1158-60) podają, iż droga Ottona eskortowanego przez polskiego komesa Pawła (Pawlika), wiodła przez Ujście, a bp spotkał się z ks. Warcisławem w Stargardzie. Najpewniej informatorzy Ebona i Herborda pomyłkowo przekazali tu nazwy miejscowości znanych sobie z relacji o drodze powrotnej Ottona. Według *Żywotu z Prüfening* biskup wracał przez Ujście do Gniezna, a według Ebona - wyruszył z Białogardu i Kołobrzegu. Droga z Kołobrzegu do Ujścia mogła łatwo biec przez Starogard Łobeski. Towarzyszący Ottonowi kasztelan Paweł w czasie całej wyprawy służył jako tłumacz i oddał biskupowi liczne usługi. Po powitaniu, biskup ze swym orszakiem od razu przystąpił do realizacji swej misji. Mając za przewodników dwóch pomorskich wojów rycerzy, ruszył w głąb Pomorza. **Część 5:**

WOKÓŁ BOŻEJ GÓRY

Trasa orszaku misyjnego przez Pomorze w 1124 roku

Brak nazw miejscowości w „Żywocie” stał się powodem dla historyków (od początków XIX w.) do zacieklej dyskusji nad trasą, jaką pokonał Otto z Santoka do Pyrzyc. A kluczem do rozwiązania zagadki jest ów „*Strygród*”. Niemiecki historyk Ludwik Giesebrecht w 1834 roku prowadził trasę orszaku biskupa z Gniezna do Ujścia, pomijając Santok i stąd do Stargardu nad Iną i do Pyrzyc. Potem pojawiły się hipotezy odrzucające Stargard Szczeciński. Autor „*Historii Księstwa Pomorskiego i Rugii*” F.W.Barthold widział w 1840 roku w owym „Stargardzie” jakiś gród, położony na południe od Pyrzyc. W 1868 roku Henryk Berghaus gród o takiej nazwie koło Łobza.

Potem w 1903 roku historyk miasta Stargardu Fryderyk Böhmer powrócił do starej hipotezy i powiódł szlak orszaku misyjnego do Stargardu Szczecińskiego, ale z Ujścia nad Notecią. Według niego do spotkania księcia Warcisława I z biskupem miało dojść nad rzeką Małą Iną – w okolicach Lubiany koło Pełczyc ! Ponieważ Mała Ina została zlekceważona przez kolejnych historyków, bo jest małą rzeką. Dlatego w 1934 roku Helmut Lüpke opowiedział się za spotkaniem biskupa Ottona i Warcisława I nad rzeką Drawą, przy przeprawie w Starym Osiecznie. W 1939 roku H.J.Schultze także opowiadał się za rzeką Drawą, jako graniczną pomiędzy Pomorzem a Polską, a więc według niego tędy mógł podążać biskup.

Biskup Otto w okolicach Pełczyc

W 1976 roku wydawało się, że ugruntował się już pogląd, że „*pierwsze miejsce postoju misji można odnieść do ziemi choszczeńskiej*”. Formułujący ten pogląd historyk pyrzycki Edward Rymar podjął w 1988 roku dokładne badania nad drogą biskupa Ottona na Pomorze i zmienił zdanie, co do przejazdu biskupa przez ziemię choszczeńską. Oparł się na wcześniejszych już ustaleniach, które kierowały podróż orszaku z Gniezna do Santoka z kasztelanem santockim Pawłem, gdzie spotkano się z księciem Warcisławem. W tym względzie przyjął propozycję niemieckiego badacza - Adolfa Hofmeistera, który w 1924 roku uważał, że stąd, znad Warty, orszak biskupa ruszył do Pyrzy, oddalonych o 55 km. Przyjął także twierdzenia polskich historyków: Leona Koczego (1932) i Karola Maleczyńskiego (1975), że wyprawa ruszyła do Pyrzy przez Lipiany lub Myślibórz czy Barlinek, przez wioskę Brzesko, koło której odnotowały źródła potok wpadający do rzeki Płoni o nazwie „*Jordan*”, w której pewnie chrzczył Pomorzan biskup Otto.

Później pojawiły się poglądy o przejściu orszaku misyjnego przez okolice dzisiejszych Pełczyc. Dwie miejscowości w naszym powiecie nosiły przez wieki nazwy, związane z kultem religijnym. Były to dzisiejsze Boguszyny i Przekolno koło Pełczyc. Pierwsza z tych miejscowości była nazywana Bożą Górą (*Gottberg*), a druga Górą Czci (*Ehrenberg*).

W 2006 roku uznano, że wspomniane nazwy mogły być śladem po jednym z miejsc postoju biskupa Ottona. Poza nazwami miejscowości, śladem chrystianizacji w tej okolicy mogła być fundacja klasztoru wiktorynów, a także kult hostii rozwijany w Pełczycach już od XIII wieku.

Pełczyce. Portal z XIII w.

Boża Góra

Przyjrzyjmy się wskazanym okolicom Pełczyc pod względem osadniczym. Czy zachowały się ślady archeologiczne, które świadczyłyby, że okolice te były zamieszkane co najmniej na przełomie XII/XIII wieku. Okazuje się, że na wschód od grodu w Pełczycach, znajdowały się potwierdzone archeologiczne punkty osadnicze z okresu wczesnego średniowiecza. Dane, które pochodzą z badań powierzchniowych, nie są dokładne, ale jak na razie niezastąpione – bo jedyne. Z okresu sięgającego najpóźniej przełomu XII/XIII wieku, mamy potwierdzoną wczesnośredniowieczną osadę w Lubianie, osadę w Boguszynach oraz niewielkie ślady osadnicze w Bolewicach i w Bukwicy. Wstępne badania archeologiczne potwierdzają starą metrykę osadniczą okolic Pełczyc. Osadnictwo to koncentrowało się wyraźnie nad południowym brzegiem Małej Iny i jej dopływem, nazywanym później *Potokiem granicznym* (*Marckschiede*) i w pobliżu wzgórza, na którym dzisiaj znajduje się niewielka miejscowość Sobieradz koło Granowa. W późniejszym czasie potok, który stał się granicą państwową między Księstwem Pomorskim a Nową Marchią, na trwałe oddzielił wzgórze od związanych z nim obszarów rozciągających się na zachód.

Do wspomnianego wzgórza od strony północno-zachodniej (Bukwica) przylega punkt osadniczy z wczesnego średniowiecza. Wzgórze to było niegdyś nazywane Bożą Górą (*Gottberg*). Wzgórze opływa od zachodu wspomniany już wyżej potok, a kilkaset metrów od strony północnej do dzisiaj wybija spod ziemi źródło, które zaznaczano niemal na każdym planach i mapach od XVIII wieku.

Wzgórze to jest położone dokładnie pomiędzy *Gottbergiem* (Boguszynami), a *Ehrenbergiem* (Przekolnem) i prawdopodobnie to ono promieniowało kultowo na najbliższą okolicę. A dało początek nazwom okolicznych wsi tylko dlatego, że kult ten związany był z jakimś niecodziennym wydarzeniem w okolicy i utrwaliło się w odniesieniu do miejsca nawet wtedy, gdy trwały tutaj wpływy nie tylko pomorskie, ale polskie (ok.1205-ok.1237), czy niemieckie przed 1275 rokiem.

Jeżeli „Boża Góra” (*Gottberg*) była związana z pobytom orszaku biskupa Ottona z Bambergu. To mogła otrzymać nazwę jeszcze w XII wieku i stała się miejscem czczonym przez okoliczną ludność. W końcu XII wieku, co dowodnie poświadczają źródła archeologiczne, w pobliżu „Bożej Góry” (*Gottberg*) powstały osady pomorskie i funkcjonowały najpewniej jeszcze w okresie, gdy ta okolica znajdowała się pod wyraźnymi wpływami polskich książąt (1205-1259). Utrwalenie nazwy dla tego miejsca zawdzięczamy może cystersom z Kołbacza. W roku 1233 otrzymali w pobliżu od księcia polskiego Władysława Odonica ogromny obszar z centrum w Dobropolu i Trzebieniu, a w 1236 roku dodał im Warszyn. Wtedy obszar Warszyna był dużo większy od dzisiejszego i miał sięgać aż pod wspomniany wyżej „*Potok graniczny*”, czyli pod „*Bożą Górę*”. Mnisi z Kołbacza mogli utrwalić tradycje religijne tego miejsca. Potem gdy okolica powróciła pod kontrolę księcia pomorskiego Barnima I, ten przekazał ją swoim rycerzom z rodu von Behr. Ci zajęli się akcją kolonizacyjną. Zbudowali nowy gród obronny w Pełczycach, który nazwali „*Bernstein*” i założyli wioski *Gottberg* i *Ehrenberg*, a w nazwach tych, zapewne odcisnęło się piętno dawnej lokalnej chrystianizacyjnej tradycji. Zaś rycerze Behrowie mając świadomość o tradycjach tego miejsca, postanowili powierzyć je klasztorowi.

„Boża Góra” koło Sobieradza w Parafii Krzęcin

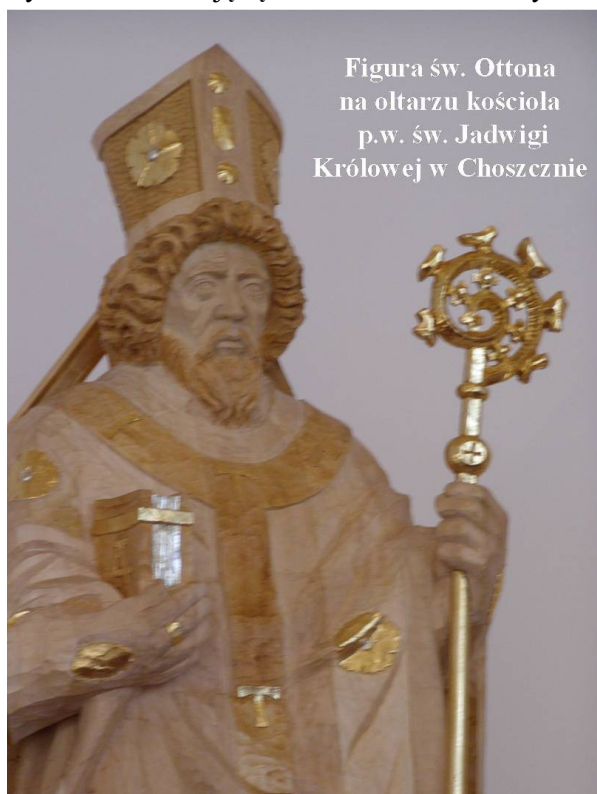

Klasztor wiktorynów

Zachował się do naszych czasów dokument rycerza Lippolda von Behra pana Pełczyc, jego żony Małgorzaty i syna Harnida, z nadaniem dla braci z zakonu świętego Wiktora, „dla chwały Pana i Najświętszej Marii Dziewicy i wszystkich dziewic, św. Jana Ewangelisty i wszystkich Ewangelistów, świętych, jak i dla apostołów Piotra i Pawła oraz wszystkich apostołów i dla chwały męczeńskiej św. Wiktora Marsylskiego i św. Dionizego arcybiskupa, św. Tomasza Kantuareńskiego, arcybiskupów i wszystkich męczenników, błogosławionego Augustyna, Mikołaja i wszystkich konfesów oraz braci zakonnych”.

Wiktoryni otrzymali od Behrów z Pełczyc w posiadanie 20 łanów położonych na wyspie i wokół wyspy, pomiędzy wioskami Boguszyny (*Gotberga*) w jednej części i wioską Przekolno (*Herenberge*) na drugiej. Wspomniany obszar przekazano mnichom ze wszystkimi prawami sądowniczymi, po to, aby spełniając przyrzeczenie dane papieżowi, mają rozwijać te dobra dla chrześcijaństwa. Rycerze w dokumencie tym, jako annwersarz ubóstwa, wyznaczyli daninę z chleba, wina i piwa.

Miejsce wybrane na fundację dla Wiktorynów najprawdopodobniej miało utrwalić tradycje chrystianizacyjne tej okolicy. Być może fundację tę można uznać za kontynuację tradycji o pobycie misji biskupa Ottona z Bambergu w tej okolicy.

Nadany obszar dla Wiktorynów znajdował się bowiem pomiędzy wioskami Boguszyny (*Gottberg*) i Przekolno (*Ehrenberg*).

Dokument Behrów nie posiada daty wystawienia. Nie będę przytaczał długiej dyskusji, dotyczącej chronologii tego dokumentu, tylko podsumuję ją stwierdzeniem, że dzisiaj raczej historycy uznają że dokument pochodzi z około 1260 lub 1275 roku.

Należy także dodać, iż Behrowie musieli podejmować decyzję o sprowadzenie Wiktorynów w porozumieniu z biskupem kamieńskim, do którego w tym czasie należała okolica Pełczyc. Biskup kamieński Herman na wezwanie papieża Aleksandra VI z 1260 roku postanowił sprowadzić do swojej diecezji zakon św. Wiktora. Wtedy książę pomorski Barnim I podarował braciom św. Wiktora 60 łanów we Wkryjściu (*Uckermünde*) na Pomorzu Przednim. Klasztor ten cieszył się opieką księcia także w późniejszym czasie, a jego wpływy sięgnęły poza Odrę (Moryń, Goleniów). Być może Behrowie z Pełczyc zamierzali z Wkryjścia sprowadzić zakonników pod Pełczyce. Był to jednak burzliwy czas. Biskup kamieński odsprzedał w 1276 roku część swego dominium, tj. ziemię lipiańską margrabiom, a pozostałą część – ziemię pełczycką pozostawił sobie. Jednak w końcu 1279, albo w 1280 roku i ten obszar zagarnęli margrabiowie. Te wydarzenia sprawiły, że Wiktoryni nie zdążyli osiąść i wznieść klasztoru w okolicy Przekolna i Boguszyn.

Grzegorz Jacek Brzustowicz

WEHIKUL CZASU

900 lat temu, w 1124 roku na Pomorze przybyła misja chrystianizacyjna biskupa Ottona z Bambergu. Orszak biskupi przeszedł Drogą Polaków z Santoka do Pyrzyce przez okolice między Krzęcinem a Pelczycami.

760 lat temu, około 1284 roku margrabiowie brandenburscy lokowali miasto **Choszczno** (Arnswalde). W 1984 roku (**40 lat temu**) władze miasta Choszczna zorganizowały obchody 700-lecia, a w 2004 roku (**20 lat temu**) obchody 720-lecia.

710 lat temu, w 1314 roku po raz pierwszy w źródłach wspomniano rzekę **Korytnicę**.

700 lat temu, 24 czerwca 1324 roku Ludwik Wittelsbach przejął Nową Marchię po dynastii askańskiej.

660 lat temu, w 1364 roku założona została Akademia Krakowska.

600 lat temu, w 1424 roku Wedlowie przystąpili do próby odzyskania **Drawna** z rąk krzyżackich.

580 lat temu, w 1444 roku w bitwie pod Warną poległ król polski Władysław III, któremu wcześniej hołd złożyło miasto Choszczno i Wedlowie z **Drawna** (1433-1436).

570 lat temu, 22 lutego 1454 roku Nowa Marchia została odsprzedana przez Zakon Fryderykowi II Hohenzollernowi margrabiemu brandenburskiemu.

410 lat temu, w 1614 roku Christoph Pfenning z **Drawna** uczniem gimnazjum w Hamburgu.

390 lat temu, w 1634 roku Wedlowie z **Drawna** zastawili wieś i folwark w Rościniu.

350 lat temu, w 1674 roku w księgach kościelnych parafii protestanckiej w **Reczu** odnotowano elekcję Jana III Sobieskiego na króla Polski.

300 lat temu, w 1724 roku ufundowano chór do kościoła w **Rakowie**.

280 lat temu, w 1744 roku utworzono w **Pelczycach** domenę państwową.

230 lat temu w 1794 roku wybuchło Powstanie Kościuszkowskie.

220 lat temu w 1804 roku Napoleon Bonaparte został cesarzem Francuzów.

210 lat temu w 1814 roku rozpoczął obrady Kongres Wiedeński, zmieniający ponapoleońską Europę.

190 lat temu, w 1834 roku Adam Mickiewicz w Paryżu skończył pisać (1833-1824) epopeję narodową *Pan Tadeusz. Ostatni zajazd na Litwie*.

160 lat temu, w 1864 roku zamordowano Romualda Traugutta przywódcę Powstania Styczniowego. **Niemieńsko** zakupił Georg Abraham Constatntin von Arnim. Jego potomkowie posiadali zamek w Niemieńsku do 1945 roku.

110 lat temu, w 1914 roku wybuchła I wojna światowa.

80 lat temu, w 1944 roku Armia Krajowa rozpoczęła „Akcję Burza” w ramach której przeprowadzono Operację „Ostra Brama” czyli bitwę o Wilno, walczono o Lwów i inne miasta kresowe 1 sierpnia wybuchło Powstanie Warszawskie. W tym roku stoczono bitwy pod Monte Cassino i Falaise, walczono o przeprawy na Wiśle. W październiku i listopadzie 1944 roku wojska niemieckie przygotowując się do obrony, przystąpiły do budowy umocnień w okolicach Niemieńska, Barnimia, Radęcina i Starego Osieczna. Niektóre na bazie umocnień wzniesionych już w 1934r.

80 lat temu, w 1944 r urodził się śp. gen. bryg Ryszard Żuchowski.

20 lat temu, w 2004 roku Polska Przystąpiła do Unii Europejskiej.

W 2024 ROKU MINIE 110 LAT OD WYBUCHU WIELKIEJ WOJNY

29 września 1995 r. na cmentarzu komunalnym w Choszcznie doszło do odsłonięcia obelisku polsko-niemieckiego pojednania. Idea wykonania trwałego znaku pamięci zrodziła się przed laty i powstała w Niemczech, czas jej realizacji objął urzędowanie trzech burmistrzów Choszczna, którymi w tym czasie byli Zdzisław Romaniuk (12.06.1990-25.11.1991), Władysław Dymek (14.01.1992-30.06.1994) i Jan Kiela (1.07.1994-26.11.2002).

W zasadzie największe zaangażowanie ze strony polskiej wykazał burmistrz Jan Kiela, on też ułożył inskrypcję umieszczoną pod wizerunkiem krzyża (mającego kształt w krzyża żelaznego) : *Zur Erinnerung an alle Toten auf diesem Friedhof – Pamięci wszystkich zmarłych pochowanych na tym cmentarzu* oraz zaproponował by do obelisku wykorzystać kamień z pomnika upamiętniającego poległych w Wielkiej Wojnie mieszkańców pobliskiego Sławęcina na co przystała strona niemiecka. Pod wspomnianym napisem umieszczono:

Deutsche - Niemcy, poniżej na środku tablicy rok przełomu 1945, poniżej *Polen – Polacy*; niżej dawna nazwa niemieckiego miasta *Arnswalde*, herb powiatu choszczeńskiego (niem. *Kreis Arnswalde*) a pod nim obecna nazwa *Choszczno*; niżej *Gedenken – Wspomnienie*, pod nim *Mahnung – Przypomnienie*; niżej *Verständigung – Porozumienie*. Kolejne napisy to *Heimatkreis Arnswalde*, rok odsłonięcia obelisku 1995 pod którym umieszczono *Miasto i Gmina Choszczno*.

Początkowo Niemcy sądzili, że koszty wykonania tablicy sfinansuje strona polska lecz wkrótce w maju 1995 problem ten rozwiązał się sam, gdyż projekt uzyskał sponsora w postaci wnuka ewangelickiego prezbitera cmentarza w Choszcznie Eberharda Drews. Ekumeniczną posługę duszpasterską uroczystości sprawowali: znany pastor Gunther Schulze i popularny w środowisku choszczeńskim **nieodżałowany pallotyn śp. ks. Jan Dobski SAC**, którego starszy **współbrat Józef Engling (1898-1918)** był współtwórcą Ruchu Szensztackiego. Zginął jako żołnierz niemiecki 4 października 1918 r. we Francji, koło Cambrai.

Generalowie

Generalowie

Miejscowość, z której zabrano kamień obeliskowy słynęła jako miejsce urodzin kilku generałów pruskich, byli to: **Bernd Sigmund von Blankensee (1693-1757)**; gen. mjr **Karl Heinrich von Natzmer (1799-1875)**; gen. por. **Adolf Albrecht von Natzmer (1801-1884)**. Do Wielkiej Wojny dożył urodzony 4 stycznia 1849 r. w Sławęcinie (*Schlagenthin*) generał porucznik **Wilhelm Paul Eben**. Rodzina Eben posiadała tu majątek od 1828(9) r. Zakupił go Ferdynand Wilhelm Eben

(1784-1876), żonaty z i Franziską z d. von Mißbach (*1 marca 1822). W 1850 r. dziedzicem Sławęcina został ich syn **Carl Herman Eben**, który w latach 1854-1857 wybudował tu zniszczony w czasie II wojny światowej wspaniały pałac. Jego brat **Ferdynand Wilhelm Eben** (1816-1889) poślubił Agnes Monod de Froideville (1822-1900) i w 1855 r. został właścicielem majątku w Budwitach na Mazurach. Jeden z ich synów **Erich Eben** poślubił swoją kuzynkę Klarę Marię Walerię Schubert (*1859) córkę siostry ojca **Sophie Eben** (1825-1900), inni synowie **Reinhold Max Johannes Richard von Eben** (1853-1933) i **Johannes Karl Louis Richard von Eben** (1855-1924) zostali generałami pruskimi. 29 sierpnia 1906 r. cesarz Wilhelm II von Hohenzollern nadał obu braciom dziedziczne szlachectwo oraz herb rodowy, odtąd pisali się *von Eben*. Jak widać z tej rodziny bezpośrednio ze Sławęcinem związany był jedynie generał por. **Wilhelm Paul Eben**. Trudno też powiedzieć czy kuzyni mieli jakieś sentymentalne podejście do dawnej rodowej miejscowości zwłaszcza, że miejscowy majątek był w rękach rodziny do 1890 r. Początki kariery wojskowej Wilhelma Paula związane są z Korpusem Kadetów po czym jako chorąży trafił do 2 Pułku Grenadierów Gwardii Cesarza Franciszka Nr 2 w Berlinie. W wojnie z Austrią walczył pod Alt-Rognitz 3 lipca 1866 w słynnej bitwie pod Königgrätz. 31 lipca 1866 r. został podporucznikiem. W wojnie francusko-pruskiej (1870-1871) brał udział w oblężeniu Strasburga, Paryża oraz walczył w bitwach pod Soor, Celles i Raon - l'Étape. Porucznikiem został 13 kwietnia 1872 r., kapitanem 13 maja 1879 r., majorem 16 stycznia 1890 r. Dowódcą batalionu został 1 lutego 1891 r. Już jako podpułkownik przeniesiony został na stanowisko oficera sztabu do 2. Hanzeatyckiego Pułku Piechoty nr 76. W maju 1898 roku został pułkownikiem i dowódcą 43 pułku piechoty „Herzog Karl von Mecklenburg-Strelitz” w Prusach Wschodnich (Infanterie-Regiment „Herzog Karl von Mecklenburg-Strelitz“ (6. Ostpreußisches) Nr. 43). W 1901 roku został generałem majorem i dowódcą 79. Brygady Piechoty w Paderborn. W 1903 r. odszedł na własną prośbę na emeryturę. Gdy trwała wielka wojna, z okazji 50-lecia służby wojskowej otrzymał w 1916 roku stopień generała porucznika. Zmarł 3. grudnia 1924. Spoczął na cmentarzu Friedhof III der Jerusalems- und Neuen Kirche in Berlin-Kreuzberg. Posiadał Order Czerwonego Orła II kl., Krzyż Żelazny II kl. i inne odznaczenia.

Kuzynowie

Johannes Karl Louis Richard von Eben w armii służył od kwietnia 1873 roku. Przeszedł w niej kolejne szczeble sztabowe i dowodzenia. Jednocześnie kształcił się w akademii wojskowej, w której był wykładowcą. W kwietniu 1885 otrzymał awans do stopnia porucznika. Regularnie awansując doszedł do stopni generalskich. Generałem majorem został w marcu 1909 (dowodził wtedy 5. Brygadą Piechoty Gwardii). W styczniu 1912 roku został dowódcą 30. Dywizji Piechoty. W kwietniu 1912 roku awansowany do stopnia generała porucznika. Wojnę rozpoczął w składzie 7 Armii. Brał udział w walkach w Lotaryngii. Od sierpnia 1914 r. jako generał piechoty otrzymał dowództwo X. Korpusu Rezerwowego, z którym będąc na lewym skrzydle 2. Armii, brał także udział w pierwszej bitwie nad Marną. Od czerwca 1915 r. dowódca I Korpusu na froncie wschodnim, z którym brał udział w zdobyciu Ostrołęki (sierpień 1915 r.) Białegostoku oraz w zajęciu Wilna i Dyneburga (wrzesień - październik 1915 r.). W czerwcu 1916 podczas ofensywy Brusilowa został dowódcą Grupy Armii Eben i wraz z austro-węgierską 2 Armią brał udział w zatrzymaniu wojsk rosyjskich i uniemożliwieniu im przedostania się w głąb Węgier. Za to 7 października 1916 roku został odznaczony Orderem Pour le Mérite. W czerwcu 1917 r. przejął dowodzenie 9. Armią. Latem 1917 roku brał udział w bitwie pod Marasti i bitwie pod Marasesti. Liście Dębu Pour le Mérite otrzymał 22 września 1917 roku. Po pokoju w Bukareszcie powrócił z 9. Armią na front zachodni, gdzie brał udział w drugiej bitwie nad Marną. W czerwcu 1918 r. objął kierownictwo Departamentu Armii A. Po zawieszeniu broni w listopadzie 1918 r. sprowadził wojska przez Ren do Wirtembergii. W grudniu 1918 roku został dowódcą I Korpusu stacjonującego w Królewcu. 14 lutego 1919 r. przeszedł na emeryturę i zamieszkał w Budwitach, gdzie zmarł 30 czerwca 1924 r. Tam też został pochowany. Jeśli chodzi o jego brata **Reinholda von Eben** (5.07.1853 - 24.02.1930) to, o jego służbie trudno cokolwiek powiedzieć. Po przejściu w stopniu generała porucznika w stan spoczynku mieszkał i pracował w Budwitach, rozbudował majątek. Wcześniej (w 1901 r.) skonstruował bocznice do bezkolizyjnego przestawiania wagonów normalnotorowych na wąskotorowe i odwrotnie. Był miłośnikiem koni i polowań. W 1925 r. wydał nawet na ten temat książkę *Polowania. Doświadczenia starego mistrza (Das Jagdreiten. Erfahrungen und Erlebnisseeinesalten Masters)*. Sfinansował przeniesienie budynku dworca nazywanego *Cesarskim Pawilonem Powitalnym* (niem. *Kaiser-Empfangs Pavillon*).

Formy pamięci o poległych

Do czasu powstania armii obywatelskich nie było w zwyczaju upamiętnianie poległych na polu chwały zwykłych żołnierzy. Chociaż ginęli masowo nie pamiętano o nich, w przeciwieństwie do poległych przedstawicieli możnych rodów, oficerów, którym budowano sarkofagi, fundowano poświęcone im tablice. Porewolucyjny wzrost świadomości narodowej i społecznej powodował, że często służba wojskowa stawała się obywatelskim obowiązkiem. Następową też metamorfoza pojęcia patriotyzmu, które przestało odnosić się jedynie do elit władzy i warstw uprzywilejowanych, a stawało się przywilejem wszystkich stanów. W procesie tym uczestniczyli także Polacy, co dobitnie widać w epopei Legionów Polskich we Włoszech. Klęska Prus w latach 1806 /1807 spowodowała, że ciężar walki o „króla i ojczyznę” przejęli zwykli obywatele kierowani często przez młodych oficerów. Co ciekawe, mimo potęgi Francji odnotowywali na tym polu znaczne sukcesy (np. porwanie marszałka Claude’a -Victora Perrin w Choszcznie). Owocem patriotyzmu Prusaków doby napoleońskiej była armia nowego typu, która od zdrady Napoleona dokonanej przez Kaszubę gen. von Yorcka-Gostkowskiego w Taurogach poprzez jego marsz wyzwoleńczy (przechodził przez Kalisz – Drawno – Choszczno), zwycięstwo pod Lipskiem, odniosła pod komendą feldmarszałka Gebharda Leberechta von Blüchera, zwycięstwo nad Napoleonem pod Waterloo. Armia ta ulegając w późniejszym czasie rozwojowi, stała się potęgą

europijską kształtującą jej oblicze w XIX w. Słynne zwycięstwa Prusaków w wojnach z Danią, Austrią, Francją czy z innymi państwami o zjednoczenie Niemiec, wykształciły swoisty kult armii i oddanego życia „za króla i ojczyznę”. Już w dobie napoleońskiej pojawiły się na terenach niemieckich formy upamiętnienia z imienia i nazwiska poległych żołnierzy. Początkowo były to zamieszczane w kościołach tablice, charakteryzujące się ozdobnymi literami, oraz odpowiednią ornamentyką (laury, wawrzyny symbol zwycięstwa, dęby - symbol męstwa, krzyże bojowe), na których obok danych osobowych zamieszczano miejsca i daty śmierci. Niekiedy na tablicy przyczepiano otrzymane przez żołnierza odznaczenia bojowe.

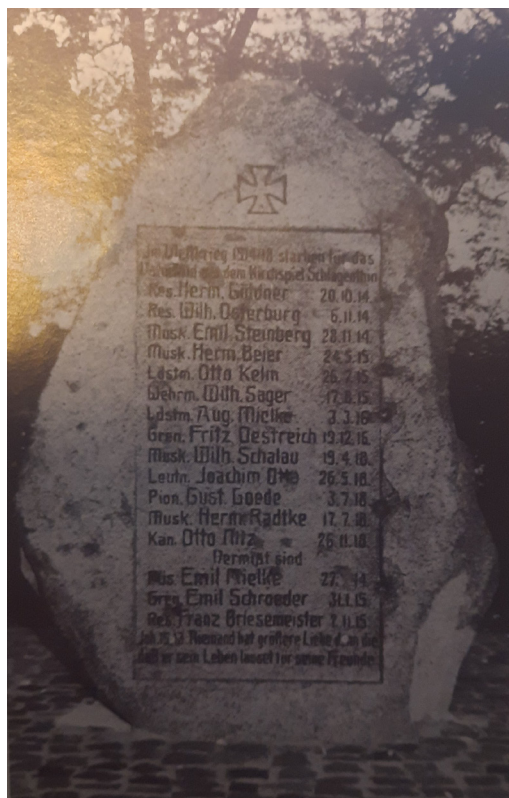
W rejonie Drawna zachowała się odnosząca się do 1814 r.(będąca dziś w konserwacji) tablica z kościoła w **Dominikowie**. Z biegiem lat i wspomnianych kolejnych wojen w miastach wsiach pojawiły się pomniki tak jak w Drawnie ku czci walczących z Francją w 1870/71, który stał naprzeciw ratusza. Inną formą, były pomniki z figurą panującego władcy stojąca na cokole z nazwiskami poległych podczas różnych kampanii (taki cokół stoi w Białym Borze). Upamiętnianie poległych w czasie pierwszej wojny światowej w latach 1914-1918 stało się niemal masowe co było zrozumiałe, gdyż jak podaje Wacław Machura „z przeciętnych wiosek zginęło na tej wojnie 10-30 młodych ludzi, z terenu parafii 50-100”. Zastosowano znane już formy pamięci w postaci tablic drewnianych (np. Drawno) i steli kamiennych (Brzeziny), stylizowanych pomników (Choszczno, Dębsko) w pierwszej połowie lat 20-tych powstawały liczone w setkach kamienne pomniki (np. w Barnimiu, Głusku), betonowe cokoły (Dominikowo), a także witraże, czy dzwony. Niemało szeroko rozumianych obelisków zachowało się do dziś, które „tworzą na terenie Pomorza najliczniejszą i najbardziej zróżnicowaną grupę zabytków, nieporównywalnie bogatszą od tych z XIX w. Obeliski umieszczano w miejscach powszechnie dostępnych i widocznych, w tym przy kościołach i w parkach. Niestety nie zawsze poległych traktowano równo, często członków rodzin ziemiańskich upamiętniano w ich rodzinnych majątkach np. w parku dworskim, na ich rodowym cmentarzach (von Voss w Brzezinach) także na oddzielnych tablicach. Formy upamiętnienia zależne były od zamożności mieszkańców. Najtańsze były kamienie polne, które odpowiednio wkomponowane stały pojedynczo lub były łączone z innymi tworząc kompozycje której na ogół centralnym kamieniem był największy z wyrytą wiodącą inskrypcją a na mniejszych kamieniach umieszczano nazwiska poległych (Jagów gm. Pełczyce, Bralęcín gm. Dolice). Sadząc przy tych kamieniach drzewa tworzą „gaj bohaterów” (Moskorzyn k. Dolice, Cerkwica k. Gryfic). Na ogół zwieńczeniem obelisków był orzeł z rozłożonymi skrzydłami (Dębsko, Brzeziny), często trzymający coś w szponach np. skrzyżowane miecze. Innym często stosowanym zwieńczeniem pomników był stylizowany betonowy krzyż o kształtach krzyża żelaznego (Dominikowo). Często na pomnikach, a niemal zawsze na tablicach (Drawno), umieszczano listy nazwisk poległych w kolejności daty śmierci lub rzadziej alfabetycznej. Zależności od zamożności fundatorów listy uzupełniano o specjalność wojskową i przydział służbowy oraz datę i miejsce śmierci. Na pomnikach nie zabrakło cytatów z Biblii. Najczęściej był to cytat z Ewangelii według św. Jana, rozdział 15, wers 13.

Kamień, który zmienił przeznaczenie

Użyty kamień do pomnika pojednania w Choszczynie stał na początku głównej zabudowy Sławęcina po lewej stronie drogi, blisko skrzyżowania drogi biegnącej z Choszczyna z innymi duktami wiejskimi. Po wojnie nie został zniszczony, lecz leżał przewrócony w lesie przy wjeździe do wioski. Tutaj także rozgałęzia się droga prowadząca na cmentarz. O tym komu był poświęcony świadczyły napisy jakie na nim wyryto:

Im Weltkrieg 1914-1918 starben für das Vaterland des dem Kirschspiel Schlagenthin (Parafianie Schlagenthin pol. Sławęcina, którzy zginęli za ojczyznę podczas wojny światowej 1914-1918. Poniżej zgodnie z zasadami wymieniono poległych wg. kolejności dat śmierci, podając ich stopień, skróty imion, nazwiska oraz dzień, miesiąc i rok w którym dany mieszkaniec poległ:

- Res.(Reservist = rezerwista) Herm(ann) Guldner 20.10.14.
- Res. .(Reservist = rezerwista) Wilh(elm) Osterburg 6.11.14.
- Musk. (Musketier = muszkieter) Emil Steinberg 28.11.14.
- Musk. (Musketier = muszkieter) Herm Bejer 24.5.15.
- Ldstm. (Landsturmmann = szer. pospolitego ruszenia) Otto Kelm 26.7.15.
- Wehr. (Wehrmann = milicjant) Wilh(elm) Sager 18.8.15.
- Ldstm. (Landsturmmann = szer. pospolitego ruszenia) Aug(ust) Mielke 3.3.16.
- Gren. (Grenadier) Fritz Oestreich 19.12.16.
- Musk. (Musketier = muszkieter) Wilh(elm) Schalau 19.4.17.
- Leutn (porucznik) Joachim Otta(o) 25.5.18.
- Pion. (Pionier = saper) Gustav Goede 3.7.18.
- Musk. (Musketier Herm. Radke 17.7.18.
- Kan. (kanonier) Otto Nitz 26.11.18
- Vermist sind (? = zaginieni)
- Fsl.(Füsilier = fizylier) Emil Mielke 27.?.14.
- Gren. (grenadier) Emil Schroeder 31.1.15.

Res.(rezerwista). Franz. Briesemeister 7.11.15.

Listę kończy najczęściej używany na tego rodzaju pomnikach cytat z Ewangelii według św. Jana, rozdział 15, wers 13:

Joh.15.13. Niemand hatgrössere Liebe,danndie daß er sein Leben lasset fürs eineFreunde (Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich).

Dziś o dawnym przeznaczeniu obelisku świadczy wizerunek krzyża żelaznego, niestety nie jest to dobry znak pojednania. Ktoś chyba coś przegapił. Natomiast doskonale pasował jako zwieńczenie pierwotnej listy poległych z obelisku w Sławęcinie. Odtworzenie tej listy rozpoczyna na łamach *Kawaliery* cykl prezentacji zapomnianych tablic i obelisków, które upamiętniały i upamiętniają poległych ówczesnych mieszkańców powiatu choszczeńskiego i nie tylko.

Kamień pojednania Drawno

Kamień w Choszczynie stał się inspiracją do powstania podobnego obelisku w Drawnie. W latach międzywojennych przy cmentarzu stał okazały kamienny obelisk z pamiątkową płytą upamiętniającą poległych podczas I wojny światowej, o czym informowała przykręcona tam tablica. Z zachowanego zdjęcia udało się jedynie odczytać:

*Den gefallenen Helden von Neuwedell
(Polegli bohaterowie z Neuwedell)
zum Gedächtnis (ku pamięci)*

✠ 1914-1918 ✠

Bezpośrednio nad płytą, w niszy, umieszczono wojskowy niemiecki hełm. Nad niszą wyryto w kamieniu znak faszystów – swastykę. Ta symbolika nadała pomnikowi jednoznaczny nazistowski wymiar. Obelisk ten zachował się do czasów powojennych, jednak został obalony i zakopany. W wyniku starań środowiska dawnych Neuwedelczyków i władz miasta (burmistrz śp. Ireneusz Rzeźniewski) kamień został w 1999 roku odkopany, a następnie postawiony na pierwotnym miejscu (już bez znaków faszystowskich) jako *Kamień Pojednania*, o czym informuje zamocowana na nim dwujęzyczna tablica z herbem Drawna:

*Kamień Pojednania - Stein der Versöhnung
Ku pamięci naszych zmarłych - Wir gedenken unserer Toten
Polacy 1945 Niemcy
Polen Drawno Deutsche
Herb Drawna (stary wzór)
Neuwedell
Wspomnienie 1999 Gedenken
Porozumienie Verständigung
Miasto i Gmina Drawno
Neuwedeller Heimatfreunde*

Kilka lat później podczas porządkowania terenu dawnego cmentarza, znaleziono kilkadziesiąt podstaw po żeliwnych krzyżach nagrobnych, które wyłamano i rozkradziono. Ponadto udało się odnaleźć kilka płyt grobowych. Podstawy i płyty zostały przez Mariana Twardowskiego i podległych mu wówczas pracowników ułożone w regularnych półkolach za obeliskiem, co utworzyło swoiste lapidarium. Po pewnym czasie dostawiono tu trzy żeliwne krzyże z cmentarza w Niemieńsku, które złodzieje chcieli wywieźć na złom. Charakterystycznym elementem lapidarium jest kolumnienka, na której znajduje się marmurowa płytka, a na niej prosty krzyż i ikona św. Jerzego, który jest symbolem zwycięstwa dobra nad złem. Jest to miejsce spoczynku szczątków lotników niemieckich i radzieckich oraz nieznanego chłopca niemieckiego. Całość w swej wymowie stało się swoistym i autentycznym miejscem nawołującym do pojednania.

Obelisk w Jagowie Gmina Pelczyce

Wracając do idei sprzed pięciu lat, redakcja *KAWALIERY* zaczynając od Jagowa i Nowego Klukomia, w kolejnych swoich numerach przedstawi czytelnikom zapomniane często nieznane pomniki i tablice powstałe w latach 20-tych XX wieku dla upamiętnienia poległych w wielkiej wojnie mieszkańców nie tylko rejonu choszczeńskiego. Jednocześnie zachęcamy do wspólnego poszukiwania podobnych obiektów nie tylko w terenie, ale także w publikacjach w tym na kartach pocztowych.

W 100 rocznicę wybuchu I wojny światowej dokonano rekonstrukcji kamiennego obelisku znajdującego się w pobliżu kościoła w Jagowie, czego pomysłodawcami i inicjatorami byli Gerard Sopiński, ks. Henryk Raźniewski oraz dawny mieszkaniec Jagowa - Artur Klepczuk. Prace przy renowacji pomnika wykonał Mariusz Priem oraz zakład Ireneusza Turczyka. W trakcie prac odnaleziono dwa kamienie z wyrytymi danymi żołnierzy, którzy zginęli na polach bitew - Leopold Schule i Fridrich Streese.

Tablica pamiątkowa z Nowego Klukomia

W Muzeum Ziemi Choszczeńskiej znajduje się tablica pamiątkowa upamiętniająca czterech poległych żołnierzy zamieszkałych przed zmobilizowaniem w rejonie Nowego Klukomia. Tablica jest drewniana pochodzi z miejscowego kościoła. Pierwotnie wisiała po prawej lub lewej stronie ołtarza. Podczas jego renowacji w latach 70-tych, została przeniesiona do znajdującej się przy świątyni drewnianej wieży. Znalazł ją tam p. Zdzisław Szymanowski i przekazał do muzeum. Tam została doczyszczona, co pozwoliło odczytać znajdujące się na niej wymalowane farbą nazwiska:

In der Gemeinde Neuklücken Starben, den Heldentod mit Gott für Volk u. Vaterland (Z gminy Nowy Klukom poległ śmiercią bohatera z Bogiem za naród i ojczyznę)

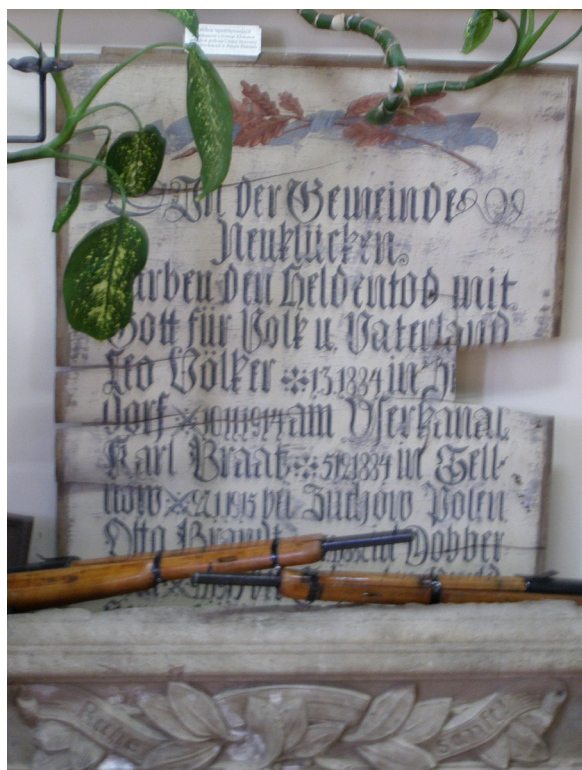
Leo Völker * 1.3.1884 in Zühlsdorf (pol. Suliszewo) † 10.11.1914 am Userkanal.

Karl Braatz * 5.12.1884 in Sellnow (pol. Zieleniewo) † 27.1.1915 bei Zuchow Polen.

Otto Brandt * 27.8.1887 in Dobber Phul † 9.5.1915 bei Schaulen Kurld.

Herm. Leistikaw * 20.7.1895 in Neu Klücken (pol. Nowy Klukom) † 18.12.1919 Dürheim.....

Opracował: *Andrzej Szutowicz*

Bibliografia:

Tablica z Nowego Klukomia. Muzeum Ziemi Choszczeńskiej. Zespół Szkół nr 1 w Choszcznie.

Kartka pocztowa ze zbiorów Andrzeja Lipińskiego.

Zdjęcie obelisków z Drawna i Sławęcina z mapą za pismem „Heimatguss-Runbrief”.

[https://www.xn--meb.pisz.pl/S%C5%82aw%C4%99cin_\(powiat_choszcze%C5%84ski\)](https://www.xn--meb.pisz.pl/S%C5%82aw%C4%99cin_(powiat_choszcze%C5%84ski)) https://de.wikipedia.org/wiki/Johannes_von_Eben

<https://prussianmachine.com/aok/eben.htm> http://www.denkmalprojekt.org/2022/neuwedell_denkmal_krs-arnswalde_wk1_pl.html

Franz Maximilian von Voß (*10 stycznia 1849 w Halle - † 17 grudnia 1911 r. w Jenie) prawnik, pruski porucznik rezerwy, niemiecki właściciel ziemski, parlamentarzysta. Był synem Franza (1816-1907) burmistrza Halle i jego żony Mathilde z domu Nernst (1820-1900). Dziadek ojca Friedrich został wyniesiony do stanu pruskiej szlachty w 1786 roku dzięki swoim zasługom jako Tajny Dyrektor Finansowy.

Franz Maximilian w 1864 r. ukończył szkołę państwową dla dzieci uzdolnionych w Pforta. W latach 1868-1872 studiował prawo i studia fotograficzne na uniwersytetach w Jenie i w Lipsku. W 1869 został przyjęty do korporacji studenckiej Franconia-Jena w Regensburgu, a w 1870 do korporacji Miśnia-Lipsk. W korporacjach był seniorem. W latach 1870-1871 brał udział w wojnie prusko-francuskiej. Następnie kontynuował naukę, by jako urlopowany żołnierz uzyskać w 1873 r. doktorat na uniwersytecie w Halle. 18 października 1873 roku złożył przysięgę na aplikanta sądowego i po zdaniu stosownych egzaminów został w 1877 roku przejęty do ogólnej administracji pruskiej. 7 kwietnia 1877 został asesorem sądowym w Dortmundzie, a 21 lipca 1877 roku został mianowany asesorem rządowym w Osnabrück .

W 1878 roku został radnym w administracji regionalnej w okręgu Merseburg , a od 1 stycznia 1879 roku pracował w administracji prowincji Saksonii. 2 czerwca 1883 mianowano go na pełniącego obowiązki starosty powiatowego w Ottweiler, którym ostatecznie został 30 stycznia 1884. Po roku 5 czerwca 1885 został pełniącym obowiązki starosty powiatowego w Saarbrücken. 22 lutego 1886 definitywnie powołano go na stanowisko starosty powiatowego w Saarbrücken. 11 czerwca 1887 Maximilian von Voß poślubił w Saarbrücken Clarę Henriette Röchling (*31 października 1865 w Saarbrücken- †28 marca 1923 w Baden Baden), córkę miejscowego przemysłowca Fritza Röchlinga i jego żony Clary z domu Hild. Latem 1887 roku został przyjęty do Towarzystwa Kasyna w Saarbrücken, a 29 czerwca 1888 roku został radnym w Koblenji.

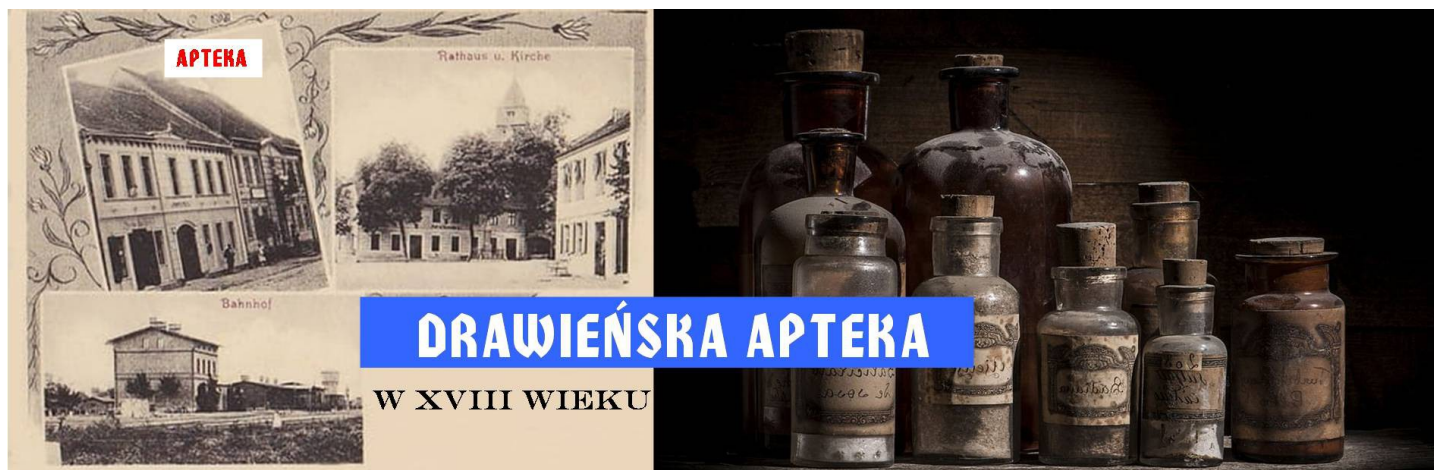
W 1892 roku został przeniesiony do komendy policji w Berlinie. Dwa lata później, w 1894, został mianowany starszym radnym rządowym w Marienwerder (Kwidzyn). W 1896 roku nabył od Heinricha Fritza **majątek w Brzezinach** (*Berkenbrügge*) w powiecie choszczeńskim, który obejmował 1550 ha gruntów. W skład majątku wchodziły folwarki: **Podlesie** (*Horst*), **Skotniki** (*Schafsfelde*) i **Dołżyna** (*Fannyhof*). Przyczynił się do wyremontowania miejscowego kościoła. W 1900 roku nabył **Drawnik** (sprzedany w 1919 r.). W 1904 roku przeszedł na emeryturę i poświęcił się zarządzaniu swoimi majątkami.

Pozostawił po sobie dzieci: Fritza (1888-1917), Hildę (1889-1973), Margarete (1890-1988), Liselotte (1893-1957), Anna Marie (1895-1976), Irmgard (1897-1980) i Else (1900-1966). Działał w Związku Rolniczym, zasiadał w parlamencie Saksonii. 12 września 1907 roku został wybrany z rejonu Arnswalde (Choszczno) w okręgu frankfurckim jako reprezentant Brzeziny (Birkenbrügge) do pruskiego parlamentu, którym był aż do swojej śmierci w wieku 62 lat. Był członkiem frakcji Partii Konserwacyjnej. Pałac w Brzezinach został przez wdowę Klarę von Voß sprzedany rodzinie von Cramm.

Po rodzinie von Voß pozostał cmentarz rodzinny ulokowany wśród pól w kępie drzew, tuż za pałacowym ogrodzeniem. Centralnym punktem cmentarza jest obalony nagrobek. Są tam jeszcze porzucane płyty upamiętniające dwóch przedstawicieli rodziny von Vossów - Fritza von Voss i Franza Maximiliana von Voss. Fritz von Voss poległ na froncie 16.10.1917 r. Możliwe, że jego mogiła jest symboliczna. Uwieczniony został także na przykościelnej płycie ku czci poległych w Wielkiej Wojnie mieszkańców Brzeziny. *Andrzej Szutowicz*

Źródła

https://www-saarland--biografien.de.translate.googleusercontent.com/translate/g/frontend/php/ergebnis_detail.php?id=396&x_tr_sch=http&x_tr_sl=de&x_tr_tl=pl&x_tr_hl=pl&x_tr_pto=schhttps://de.wikipedia.org/wiki/Maximilian_von_Vo%C3%9F

Rozdział zawodu lekarza i aptekarza nastąpił w drugiej połowie XII wieku we Francji. Kompetencje lekarzy i aptekarzy określił edykt cesarza niemieckiego Fryderyka II w XIII wieku. Aptekarz powinien wykonywać leki i zaliczono go do rzemieślników skupiających złotników i malarzy, czasami stanowili wolny zawód. Na ziemiach polskich pierwsza apteka została wspomniana w Krakowie (1278), a potem w XIV wieku we Wrocławiu (1320), Szczecinie (1329), Głogowie (1331). W Drawnie wspomina się aptekę dopiero od początków XVIII wieku.

W końcu 1725 roku powstała w Drawnie apteka z materiałami gotowymi i do przygotowywania medykamentów. Powstanie apteki związane było ze stacjonującym w mieście regimencem Alvenslebena, którego strażnik lazaretu wojskowego K. F. Kuhnicke uzyskał koncesję na prowadzenie apteki przez sześć lat od dnia jej podpisania, czyli od 24 listopada 1725 roku. Według dokumentu mógł prowadzić handel materiałami i specyfikami w detalu i hurtem, tak aby przynosić pożytek zdrowiu. Nie było więc już potrzeby kupować takich materiałów od Żydów z Drawna, handlujących nimi na ulicach.

O kolejnej aptece w Drawnie słyhać dopiero po pięćdziesięciu latach. 29 stycznia 1779 roku od generalnego dyrektoriatu miasto Drawno otrzymało zgodę na prowadzenie jednej apteki. Otworzył ją urodzony w Sulęciniu Ludwik Röstel, mający duże doświadczenie zawodowe. Wiemy, że wcześniej prowadził aptekę przez sześć lat w Stargardzie, potem przez dwa lata w Prenzlau, sześć w Revalu w Estonii, sześć lat jedną z aptek w Berlinie. 8 sierpnia 1772 roku przed najwyższym Kollegium Medycznym w Berlinie otrzymał w dzierżawę jedną z aptek w Sulęciniu. Dopiero potem Generalne Dyrektorium zezwoliło, aby Röstel otrzymał przywilej na aptekę w Drawnie, a czynsz miał wliczyć w cenę sprzedawanych leków.

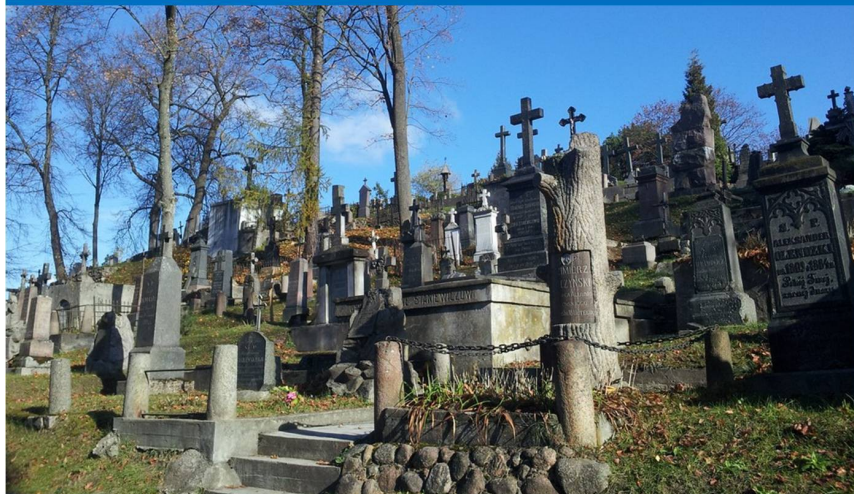
Po śmierci Röstela od marca 1790 roku apteka była zamknięta przez prawie pół roku. 8 sierpnia wdowa wydzierżawiła aptekę za 200 talarów Samuelowi Bergowi. Po roku nastąpiła zmiana właściciela, ponieważ w lipcu 1791 roku doktor Köhler ożenił się z wdową po Röstel, stał się współwłaścicielem apteki. Już 9 sierpnia wydzierżawiono aptekę farmaceucie Ludwikowi Harslebenowi. Ale ten nie był w stanie płacić dzierżawy w wysokości 200 talarów i apteka powróciła do Köhlerów. Doszło jednak do zatargu i Harsleben wytoczył Köhlerowi proces w sądzie we Frankfurcie o 125 talarów z dzierżawy. Wyrok nie zadowolił Harslebena i zaskarżył go do wyższej instancji w Berlinie. Jeszcze w końcu XVIII wieku miasto Drawno wydało koncesję Bergowi na sprzedaż medykamentów w aptecce Röstela.

Grzegorz J. Brzustowicz

Medale wybite z okazji jubileuszów chrztu Pomorza w 1824 i 1924 roku
i znaczek pocztowy wydany przez Poczta Niemieckiej Republiki Demokratycznej w 1955 roku

GENERAL HENRYK WOJNICKI SAPER NA WILEŃSKIEJ ROSSIE

Pięć lat temu 25 kwietnia 2019 r. zmarł w wyniku powypadkowych obrażeń gen. bryg. Ryszard Żuchowski w kwietniu obchodziłby imieniny, a 12 listopada 80 urodziny. Wspominam Pana Generała z życzliwością. W licznych prywatnych rozmowach interesował się moim rodzinnym rejonem bytowskim, nie były to kurtuazyjne gesty, gdyż w Bytowie mieszkała rodzina żony generała i Bytów generałowi był znany. I Kongres Stowarzyszenia Saperów Polskich wybrał go pierwszym prezesem Stowarzyszenia. Pod jego „rządami” SSP nie tylko rozrosło się, ale przeżywało „złoty czas”. Był prezesem pryncypialnym, słownym i zauważającym pracę kół w terenie bez względu na ich rozmieszczenie. Doceniał dorobek nawet najmniejszego z nich. W dniach 26-27 kwietnia 2002 przebywał w Drawnie z okazji nadania imienia Saperów Polskich miejscowemu gimnazjum. Wspólnie z dyrektorem Marianem Jankowskim odsłaniał tablicę z nową nazwą Gimnazjum. Był niezwykle życzliwy przy rozwiązywaniu problemów indywidualnych i organizacyjnych naszego koła (Nr 21 SSP).

Wśród wielu wspomnień o generale Żuchowskim jedno nie dawało mi spokoju. Pewnego dnia, po wycieczce Generała do Wilna, zadzwonił do mnie. Powiedział, że był na Rossie (wileński cmentarz) i natrafił na grób carskiego generała sapersa i czy ja bym mógł opracować jego biografię? Zaskoczyło mnie to nawet zdenerwowało, bo jak miałem to zrobić? Trochę niegrzecznie odparłem, że w Warszawie są archiwa a w Drawnie często nie ma zasięgu by zadzwonić. Dlatego proponuję by ktoś z Warszawy zajął się tematem, gdyż dla mnie droga do stolicy wiedzie przez Choszczno i jest wyprawą. Generał odparł, że niepotrzebnie się denerwuję i że zadzwoni jak ochłonę. Zadzwonił, ale nie w tej sprawie. Od tej rozmowy minęło kilkanaście lat. Wróciłem do tej prośby i opracowałem biografię tego Polaka - carskiego generała. Oto ona:

Henryk Wojnicki *15 listopada 1832 - † 15 sierpnia 1915

Urodził się i zmarł w Wilnie. Inżynier wojskowy w służbie rosyjskiej, profesor wojskowej Mikołajewskiej Akademii Inżynierskiej, wykładowca Instytutu Technologicznego w Petersburgu. Generał. Specjalista w dziedzinie ogrzewania i wentylacji, architekt.

Pochodził ze starej gałęzi litewskiej rodziny szlacheckiej Wojnickich, zamieszkałej głównie w guberni mińskiej i wileńskiej. Gałąź ta figuruje w VI części księgi genealogicznej tych guberni i pieczętuje się herbem Strzemię. Przodek Wojnickiego Olechno V, wymieniony jest w metryce wołyńskiej z 1528 r. Jego potomek, Stanisław, pod koniec XVI wieku przeniósł się do Wielkiego Księstwa Litewskiego i zaczął pisać się *Wojnicki*.

Henryk był synem Stanisława oficera armii Królestwa Polskiego i uczestnika powstania listopadowego. W wieku niespełna piętnastu lat opuścił rodziną Litwę. 23 sierpnia 1848 r. wstąpił do Głównej Szkoły Inżynierskiej w Petersburgu. Należał do wyróżniających się słuchaczy i 25 października 1851 roku *za dokładne wykonywanie obowiązków służbowych, dobrą moralność i sukcesy w nauce* otrzymał awans do stopnia feldfebla (starszego sierżanta). Otrzymał prawo noszenia przy pasach naramiennych szerokiego srebrnego warkocza w kształcie krzyża, a do tasaka srebrnej smyczy oficerskiej. Został starszym kursu i asystentem oficera kursu. Szkołę ukończył w 1852 r. uzyskując tytuł inżyniera polowego i stopień chorążego (13 sierpnia 1852). Awans na podporucznika uzyskał 30 czerwca 1853 r.

W czasie wojny krymskiej 14 czerwca 1854 r. połączona eskadra anglo-francuska zakotwiczyła w pobliżu Kronsztadu i Oranienbaum. Iada dzień spodziewano się tu ataku floty wroga. Wojnicki 16 czerwca 1854 r. ukończył studia w klasach oficerskich i w stopniu porucznika przeznaczony został do inżynierów terenowych, W 1855 r. brał udział w budowie fortyfikacji nadbrzeżnych Kronsztadu. Był wśród 2500 osób budujących baterię w Lisach Nos, Za jego namową (był katolikiem) zbudowano tu w ciągu dwóch miesięcy cerkiew św. Aleksandra Newskiego. 15 kwietnia 1856 r. został odznaczony i awansowany na sztabkapitana. W latach 60. XIX w. brał udział w odbudowie kompleksu Wojskowej Akademii Medycznej. Odegrał ważną rolę w budowie budynków akademickich i szpitalnych w duchu nowych czasów, nadając im wygląd, jaki zachowały do dziś. W latach 1863-1869 przebudował środkową część gmachu na pomieszczenia biblioteki. Ponadto wybudował gmach Instytutu Weterynaryjnego. 23 kwietnia 1861 r. został w drodze wyróżnienia kapitanem. Dnia 19 kwietnia 1864 roku otrzymał za wybitne zasługi stopień podpułkownika inżynierii. W 1865 r. został oddelegowany do Głównego Zarządu Inżynieryjnego w Petersburgu, gdzie uczestniczył w budowie baterii

Konstantinowskiej w Kronsztadzie. W 1866 r. opublikował swoją pierwszą książkę: *Opis prac przy budowie baterii Konstantinowskiej w Kronsztadzie*, Sankt Petersburg 1866 (*Описание работ по сооружению Константиновской батареи в Кронштадте*, Санкт-Петербург 1866).

W listopadzie 1865 r. został mianowany kierownikiem prac przy budynkach 2. Szpitala Wojskowego w Petersburgu i Cesarskiej Akademii Medyczo-Chirurgicznej. 31 marca 1868 r. został awansowany do stopnia pułkownika. Zbudował i przebudował szereg budynków na Nabrzeżu Wyborskim, nadając mu wygląd, który zachował się do dziś. W 1873 brał udział w opracowaniu i realizacji projektu przebudowy systemu grzewczego i wentylacyjnego w Pałacu Zimowym. W 1875 r. otrzymał od cara Aleksandra II pierścień z carskim wizerunkiem i monogramem oraz nagrodę pieniężną. Następnie budował Wojskowe Więzienie Karne Departamentu Marynarki Wojennej w Petersburgu (1874-1876) i budynek 3 Gimnazjum Wojskowego przy ul. Sadowej (1875-1877).

Był profesorem Mikołajewskiej Akademii Inżynierskiej (1864-1872). Znany jako wynalazca nowego systemu grzewczego polegającego na ogrzewaniu za pomocą płaskich grzejników umieszczonych między ramami w policzkach okien, co zastosowano w Pałacu Zimowym. Był także specjalistą w zakresie budowy pieców i kominków. Jednocześnie w latach 1872-1887 wykładał ogrzewanie i wentylację w Instytucie Technologicznym, w tym czasie ukazała się jego kolejna książka: *Ogrzewanie i wentylacja, kurs w Instytucie Technologicznym*, St. Petersburg 1875 (*Отопление и вентиляция, курс Технологического ин-та*, Санкт-Петербург 1875). Członek zastępczy Państwowej Instytucji Wojskowej i kierownik prac na budynkach Wojskowego Szpitala Klinicznego w Petersburgu. Jako inżynier wojskowy wykorzystując swoje wyjazdy zagraniczne prowadził na rzecz Rosji nowatorską działalność wywiadowczą związaną z rozpoznaniem naukowo-technicznym, co trwało niemal do końca XIX w. 1 stycznia 1878 r. został awansowany do stopnia generała majora. W tym samym roku został wydany jego kurs obejmujący wykłady i publikacje na temat ogrzewania i wentylacji (*Отопление и вентиляция: Лекции, чит. в С.-Петерб. технол. ин-те инж.-ген. Г.С. Войницким*: 1877/8). Był członkiem Dumy Miejskiej, członkiem rzeczywistym Rosyjskiego Towarzystwa Ochrony Zdrowia Publicznego. Od 3 września 1887 był członkiem Komisji Inżynierskiej Głównego Zarządu Inżynierskiego. 30 sierpnia 1889 awansowany do stopnia generała porucznika. W 1900 awansowany został do stopnia generała inżyniera w 62 kolejności i z powodu stanu zdrowia zwolniony ze służby. Stopień ten powstał na początku XIX wieku, gdy oddziały inżynierskie armii rosyjskiej zostały ostatecznie oddzielone od artylerii.

Zlikwidowano go w 1917 r. W okresie swojej służby otrzymał liczne ordery były to: Ordery św. Stanisława II klasy (1866) i I klasy (1880), Ordery św. Anny II klasy (1870) i I klasy (1883), Ordery św. Włodzimierza II klasy (1889), III klasy (1874) i IV klasy (1871), Order Orła Białego (30 sierpnia 1892). Będąc emerytem sprzedał swoje nieruchomości w Petersburgu i zamieszkał w Wilnie. Wraz z Janem Trojanem był autorem projektu neoklasycznego budynku Wileńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W 1914 był członkiem Wileńskiego Oddziału Cesarskiego Rosyjskiego Towarzystwa Sadownictwa.. Zmarł 15 sierpnia 1915 r. Był dwukrotnie żonaty, pierwszy raz z Celestyną baronową Bystram (1843-1867) z Radlina h. Tarnawa, z którą miał córkę Marię (1867-1891) żonę sędziego Józefa Witolda Sokołowskiego (1854-1919). Celestyna spoczywa razem z córką i zięciem w grobie oznaczonym cokołem na cmentarzu na Rossie w Wilnie (sektor 16-a nr 024). Cokół jest w postaci wysokiego, smukłego słupa, o czworobocznej podstawie i piramidalnym szczycie, zakończonym formą ostrosłupa widnieje na nim epitafium: *Z żalem owdowiałego męża, ze łzami osieroconych dzieci, z żalobnymi modły rodziny. Przechodniu! Połącz pobożne o wieczny Jej pokój westchnienie!* Autorem nagrobka jest Wincenty Łabanowski. Drugą żoną generała była Kazimira z Wojnickich (1841-1920). Spoczęła obok męża na cmentarzu na Rossie. Ich nagrobek znajduje się w sektorze 15-b nr grobu 005 jest niekompletny brakuje na nim cokołu . Pod nazwiskiem generała ś.+ P. / HENRYK / WOJNICKI / GENERAL INZYNIERJI / UR. 15 LISTOPADA 1832 R. / ZM. 15 SIERPNI 1915 R. znajduje się inskrypcja: *Błogosławieni miłośnicy, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.* A pod nazwiskiem: Ś.+P. / KAZIMIRA / z WOJNICKICH / WOJNICKA / UR. 4 MARCA 1841 R. / + 30 MAR. 1920 R umieszczono krótkie: *Bądź wola Twoja Panie!* Nagrobek pierwotnie ujęty był ogrodzeniem z krat żelaznych. Jego portret autorstwa Konstantego Górskiego (Gorskiego) znajduje się w Litewskim Muzeum Sztuki w Wilnie. Opracował :

Andrzej Szutowicz

<https://rg.ru/2019/11/11/rodina-portret.html>

<https://baza.polonika.pl/pl/obiekty/80878>

<http://www.rossa.lt/index.php/rossa-articles/224-slowniczek> <http://cmentarznarossie.uksw.edu.pl/obiekty.php?id=2860>

https://viupetra2.3dn.ru/publ/vojnickyj_g_s/13-1-0-199 : <https://www.duhoctrungquoc.vn/wiki/ru/Инженер-генерал>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Wojnicki <https://genealogia.okiem.pl/artukul/22171/cmentarz-rossa-stara-litwa-spis/strona-2#odpowiedzi>

https://www.duhoctrungquoc.vn.translate.google/wiki/ru/%D0%98%D0%BD%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80-%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BB?_x_tr_sl=ru&_x_tr_tl=pl&_x_tr_hl=pl&_x_tr_pto=sc

ILE PRAWDY JEST W LEGENDACH ?

Podążając „*Tropami rycerskiej przygody*” po Pomorzu i Nowej Marchii, trafiamy na wzgórza zamkowe, na ruiny starych zamków i dworów rycerskich. Niegdyś były one zamieszkałe i tętniły niecodziennym życiem. Rycerze w nich zamieszkujący trafiali nie tylko na karty starych kronik, ale także do legend i mitów.

Każdy z nas wie, że „w każdej legendzie tkwi ziarno prawdy”. Problem pojawia się jednak ze wskazaniem, co jest tym „ziarnem”. Czasem jest to bardzo trudne. Po upływie dużego czasu od jakichś wydarzeń - wręcz niemożliwe. Opowieści przez wieki ulegały modyfikacjom, ubarwieniom, a po jakimś czasie nikt już nie pamiętał jej genezy. Dlatego tego rodzaju przekazom jakim są legendy, nie daje się wiary i poddaje się je w wymiarze historycznym w wątpliwość pod względem wiarygodności. Te jednak wciąż cieszą się dużym zainteresowaniem.

Ucieczka mniszki

Od 1290 roku do XVI wieku istniał w Pełczycach klasztor. Miejscowe legendy przypisywały jednej z mniszek pełczyckich powstanie nazwy jeziora Panieńskiego w Pełczycach. Tą mniszką miała nią być Ermenergarda, piękna córka księcia pomorskiego, która nie mogła przyzwyczać się do życia klasztornego. Cysterka gorzko płakała nad swym losem, spacerując nad brzegiem pobliskiego jeziora. Pewnego razu spotkała nad jeziorem młodego rycerza i zakochała się w nim. Także rycerz zapalał uczuciem do mniszki.

Oboje jednak wiedzieli, że ich uczucie nie ma szans. Jednak po jakimś czasie rycerz zaproponował ucieczkę z klasztoru. Twierdził, że do drzew na drugim brzegu jeziora przywiązał dwa konie, na którym uciekną dalej. Muszą tylko przepłynąć jezioro okalające klasztor.

Kochankowie zanurzyli się w fale jeziora. Te niosły ich cicho ponad najgłębszymi miejscami. Lecz gdy zbliżyli się do brzegu, ręce pięknej Ermenergardy osłabły. Ukryta w sitowiu i trawie śmierć chwyciła ją w objęcia. Rycerz rzucił się na pomoc. Lecz i on zdrętwiał i sam w toń opadł. Rankiem wzburzone fale jeziora wyrzuciły ciała kochanków na brzeg. Tutaj znalazły je siostry zakonne i pochowały. Każdego roku w kościele klasztornym odprawiano nabożeństwo za Ermenergardę.

Kilka lat po tych wydarzeniach zaprzestano odprawiania nabożeństw za utopioną mniszkę. Wtedy podczas jednej z wielkich burzy w dzień św. Jana klasztor zapadł się w toń jeziora. Odtąd każdego roku w dzień św. Jana nocą, wypływa z toni jeziora dziewczyna i rozgląda się za ukochanym.

Hańba

Kolejne z podań opowiada o starym kościele w Jarosławsku, w którym znajdowało się niegdyś kilka starych epitafiów. Na kamiennych tablicach znajdowały się wyrzeźbione postacie rycerzy i dam. Najstarsi mieszkańcy wsi opowiadali zaś o widowisku, jakie rozgrywało się każdego roku w jedną z pełni księżycowych. Gdy o północy księżyc swym bladym światłem przebijał witraż w prezbiterium i padał bladym promieniem na twarz kamiennej postaci rycerza – postacie na epitafiach ożywały. Kamienne, szare postacie bezszelestnie stąpały po płytkach kościelnej podłogi. Po chwili z wielkim hukiem otwierały się stare drewniane odrzwia kościoła. Na ten dźwięk słyszany w całej wsi, wszyscy wieśniacy chowali się w najgłębsze kąty swych chat. Po chwili kondukt kamiennych postaci wychodził z kościoła i podążał drogą za wieś, do miejsca, gdzie niegdyś stała wieża rycerska, a potem rósł wielki dąb.

Tutaj, pod drzewem czekał już na nich wielki stół z szachownicą, przy której zasiadały dwie postacie – rycerz i jego żona. Do momentu, gdy zaczynała blednąć księżycowa poświata, w najgłębszym milczeniu rozgrywali ze sobą partię szachów.

Przeegrany pan wstawał wtedy od stołu i podchodził pod wielkie drzewo. Po chwili pojawiał się na czarno ubrany kat z mieczem na karku i chwycił pana za ramię nakazując by klęknął. Ten wykonywał znak krzyża i po chwili widać było błysk miecza. Kamienna głowa toczyła się pod konary drzewa.

Mieszkańcy wsi interpretowali te widzenia, jakoby dawny pan ich wsi ponosił w ten sposób karę za okrycie siebie i swej żony hańbą. Urażona żona dawała mężowi szansę na przebaczenie grą o życie. Rycerz jednak wiecznie przegrywał. Tym, którzy nie wierzyli w tę opowieść, mieszkańcy wsi pokazywali szachownicę wyrzytą na kamieniach muru kościelnego i miecz, podobno znaleziony w konarach wielkiego dębu poza wsią.

Ziarno prawdy

Uważam, że motyw nieszczęśliwej miłości rycerza do mniszki ma swoje korzenie w opowieściach, jakie musiały zrodzić się w okolicy Pełczyc w końcu XV wieku, w oparciu o prawdziwe wydarzenia, jakie się tutaj rozegrały. Posiadamy na temat tych wydarzeń tylko jeden dokument z 13 września 1497 roku. Informuje on, że rycerz Ludek von Lettnin został pojmany w Pełczycach za to, iż dopuścił się gwałtu i porwał z miejscowego klasztoru mniszkę Annę, córkę Mikołaja von Brederlowa pana Warszyna i części Granowa.

Lettnina pojmał ojciec mniszki wraz ze swymi synami Ryszardem i Dziniszem, po czym doprowadzili go do duchownego begarda i wójta zakonnego Henryka Meyne. Ten złapanego Lettnina w więzach dostarczył do klasztoru cystersów w Kołbaczu i zamknął w wieży. W pojmaniu zapewne uczestniczyli wspomniani jako świadkowie spisanej relacji inni rycerze: Henning Koldenbeke z Żabowa, Piotr von der Leine z Liń, Klaus von Billerbeck z Płotna, Hans i Peter Wrech z Bolewic i Jurgen Wrech z Pyrzyc. Jak widać sprawa poruszyła nastroje rycerstwa w południowej części Księstwa Pomorskiego, rozciągającej się pomiędzy Pełczycami a Pyrzycami.

Ojciec Anny – Mikołaj von Brederlow jako posiadacz lenna w Warszawie, był lennikiem kołbackim. Poza tym, opat Kołbacza posiadał zwierzchnictwo i kontrolę nad zgromadzeniem mniszek w Pełczycach. Stąd pewnie dostarczenie winnego gwałtu przed sąd opata. Jednak nie zachował się jakikolwiek dokument o procesie, czy wyroku. Nic nie wspominają kroniki i dokumenty o losach rycerza i mniszki. Wydaje się jednak, że to milczenie źródeł pisanych, wypełniły po wiekach wyżej przedstawione legendy o hańbie, jaką okrył się rycerz oraz śmierci mniszki w jeziorze.

Chciałbym wziąć w obronę rycerza, chociaż mam świadomość, że w średniowieczu dochodziło do licznych zbrodni i przestępstw. Przypuszczam, że była to sprawa, która dotyczyła według średniowiecznej tradycji „gwałtu”, ale jako „użycia siły” w celu dopełnienia ślubu z nieosiągalną ukochaną. Ten obyczaj, znany był w ówczesnej Europie. Generalnie dotyczył osób z różnych stanów. Zazwyczaj wybranka pochodziła ze stanu szlacheckiego. Wówczas dzięki takiemu postępowaniu doprowadzano do ślubu i zainteresowany uzyskiwał dostęp do awansu społecznego. Ten obyczaj dotyczył też mniszek. Według tego niepisanego obyczaju, dozwolone społecznie było porwanie wybranki siłą, by pozbawić ją honoru, czyli umniejszyć jej wartość w oczach rodziny, w nadziei, że uzyska się zgodę na jej posłubienie. W średniowiecznym społeczeństwie istniało powszechne przekonanie, że porwaną i sponiewieraną dziewczynę należy jak najszybciej zmusić do małżeństwa z porywaczem. W tej sytuacji bliscy poszkodowanej kobiety nie mogli przeszkadzać w zawarciu takiego małżeństwa. Natomiast Kościół od XII wieku w takich sytuacjach, przymuszał obydwie strony do zawarcia ślubu. Jedyną karą jaką ponosił sprawca takiego czynu, to wniesienie wysokiej grzywny, z której część trafiała do rodziny pohańbionej dziewczyny.

Przypuszczam, że przywołane wydarzenie z 1497 roku mogło być taką próbą wymuszenia ślubu z ukochaną, w czym przeszkadzał jej stan duchowny. Zaś burzliwe i niecodzienne zdarzenie stało się kanwą do snucia opowieści. Dyskusyjną sprawą jest, czy rzeczywiście mniszka straciła życie, jak przekazują legendy. Biorąc pod uwagę przywołany przeze mnie obyczaj, trzeba liczyć się też i z tym, że została żoną rycerza.

Nazwisko rycerza dowodzi, że jego rodzina wywodziła się z Letnina koło Pyrzyc. W pierwszej połowie XIV wieku przedstawiciele tej rodziny mieszkali w Księstwie Pomorskim i w Nowej Marchii. Sprawa z 1497 roku dotyczyła Ludekina von Lettnina z Pełczyc. Był przedstawicielem linii będącej lennikami Wedłów z Krępcewa. Z woli Wedłów Letninowie w okolicy Pełczyc zarządzali w XV/XVI wieku ich lennem w Jarosławsku. W latach 1500-1522 roku w Jarosławsku wspomniano lennika Wedłów Kaspara Letnina. Zatem Ludekin mógł ze swoją wybranką wynieść się w inne okolice. Może w okolice Chociwła, gdzie w XVI wieku pojawili się Letninowie.

Grzegorz J. Brzustowicz

I

w trzeci dzień nadszedł zmartwychwstania czas
Chrystus, odsunął z grobu kamienny głaz
Gdy Niewiasty przyszły, nie było Go tam
Lecz w pustym grobie anioł przebywał sam

Był w białej szacie, z prawej strony siedział
Nie ma Go, POWSTAŁ Z MARTWYCH, tak powiedział
Idźcie teraz i przekazcie Piotrowi...
Syn człowieczy żyje i świat odnowi

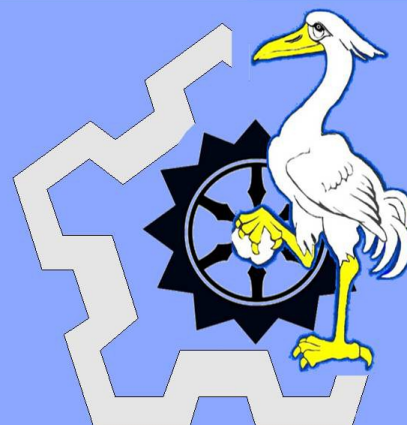
KAWALIERA

BIULETYN KOŁA NR 21 STOWARZYSZENIA
SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE I
IZBY HISTORYCZNEJ ZIEMI PEŁCZYCKIEJ
W PEŁCZYCACH

REDAGUJE KOLEGIUM

ADRES:
73-220 DRAWNO UL. JEZIORNA 2
Tel: 500 358 148

Redakcja nie odpowiada za opinie wyrażane przez autorów artykułów

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY W DRAWNIE

CO W PRZEDSZKOLU SŁYCHAĆ?

Miesiąc grudzień obfitował w naszym przedszkolu w przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia. Przedszkolaki poznawały w tym czasie tradycje i różne zwyczaje świąteczne. Uczyły się kolęd, śpiewały zimowe piosenki. Przygotowywały dekoracje swoich sal. Z pomocą pań i rodziców piekły i ozdabiały pierniczki a następnie wieszały je na choinkach. Z wielkim zaangażowaniem wykonywały prace plastyczne, ozdoby choinkowe. Tworzyły wyjątkowe upominki dla swoich rodziców. W każdej grupie odbyły się spotkania świąteczne z rodzicami, a najmłodsze dzieci zostały pasowane na przedszkolaka.

21 grudnia odwiedził przedszkolaki ksiądz Paweł Błasiak wraz z szóstką asystami, przedstawiając nam krótkie jasełka, które oglądaliśmy z zainteresowaniem.

W styczniu nasza placówka uczestniczyła w Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Na scenie wystąpiły dzieci z grup Biedronki i Tygryski. Tradycją stało się również przygotowanie ciast na aukcję.

31 stycznia odbył się bal karnawałowy. Karnawał to czas zabaw i bałów. Kolorowe stroje, bajeczny wystrój sali balowej i skoczna muzyka zachęcała do wspólnej zabawy tego dnia. Już od rana w przedszkolu pojawiły się kolorowe postacie. Dzieci były przebrane za bohaterów znanych bajek. W salach przedszkolnych spotykaliśmy wróżki, księżniczki, motylki, piratów, strażaków, policjantów. Nie sposób wyliczyć ich wszystkich. Wspólna zabawa przyniosła wiele radości naszym wychowankom. Świetnie bawiły się w rytmie porywającej do tańca muzyki. Kolorowe pociągi, tańce z balonami i pomponami, szalone pąsy przy muzyce to najwspanialszy świat dziecka.

Na zakończenie cudownego balu obejrzelśmy wystąpienie teatralne „Król Artur”.

Przedszkole uzyskało mikrodotację z Programu Społecznik na realizację projektu „Nutki, ludki i fleciki”. Cele realizowanego przedsięwzięcia to przede wszystkim wszechstronny rozwój dziecka poprzez zajęcia muzyczne, plastyczne oraz logorytmiczne, wspieranie rozwoju dużej i małej motoryki, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni, wyrabianie zdolności skupienia uwagi i koncentracji, a także percepcji słuchowej. W trakcie realizacji projektu nasze przedszkolaki będą szukały muzyki w lesie, zbierały dary natury a następnie tworzyły z nich instrumenty oraz prace plastyczne inspirowane muzyką. Efekty działań zostaną przedstawione na przedszkolnej wystawie, a także w trakcie „Dnia Wspólnego Muzykowania”. Realizacja projektu umożliwi zakup

pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji zajęć muzycznych i logorytmicznych.

Słodkim akcentem pobytu dzieci w przedszkolu był ich udział w warsztatach czekoladowych, podczas których poznały m.in. proces powstawania czekolady, degustowały i tworzyły własną czekoladę.

Dzień Świętego Walentego obchodzony jest na całym świecie jako święto miłości. W Polsce świętujemy ten dzień zaledwie od kilku lat. Przedszkolaki zapoznały się z tradycją Walentynek. Rozmawiały o tym, w jaki sposób możemy okazywać miłość, szacunek, przyjaźń bliskim osobom nie tylko od święta. Przygotowały dla swoich rodziców przepiękne walentynki.

W lutym gościliśmy przedstawicielki Nadleśnictwa w Drawnie - Panie: Julię Paszkiewicz oraz Ilonę Herbe. Podczas wizyty dzieci pogłębiły wiedzę dotyczącą ptasich wędrówek oraz tego, co ptaki z chęcią jedzą. Punktem kulminacyjnym spotkania były zajęcia praktyczne - wspólnie wykonaliśmy szyszki ze smakołykami dla naszych skrzydlatych przyjaciół, które na koniec zawisły na krzewach i drzewach. Obserwowanie przez okna umożliwiała zdobywanie wiedzy na temat wybranych gatunków ptaków oraz dało wiele radości. Podczas dokarmiania ptaków dzieci uświadamiały sobie, że bez ich pomocy wiele ptaków mogłoby nie przeżyć trudnych zimowych warunków. Zajęcia były doskonałą okazją do kształtowania u dzieci poczucia odpowiedzialności oraz wrażliwości na losy zwierząt.

Beata Wasilewicz

OBÓZ NARCIARSKI W JURKOWIE

W dniach od 12 do 17 lutego 16 uczniów naszej szkoły uczestniczyło w obozie narciarskim w Jurkowie. Od 20 lat trwa współpraca między zaprzyjaźnionymi szkołami. Uczniowie z Drawna wyjeżdżają na narty, a uczniowie z Jurkowa przyjeżdżają do nas na kajaki.

Dzięki tej wymianie w Drawnie mamy dość liczną rzeszę narciarzy. W drodze powrotnej uczniowie odwiedzili Wawel i rynek krakowski. Opiekę nad uczniami sprawowali p. Mirka Lewandowska i p. Karol Zagata. Obóz zorganizował i koordynował p. Maciej Gładel.

Ziemia Drawieńska wydawca Urząd Miejski w Drawnie, 73-220 Drawno, ul. Kościelna 3, tel. 95 768 20 31
e-mail: poczta@drawno.pl; adres strony internetowej www.drawno.pl
Druk: Studio K2 Sp. z o.o., ul. Wawelska 118, 64-920 Piła

Redakcja: Mariola Kowalewska – red. naczelny, Izabela Kowalczyk, Alicja Łukasik, Edyta Musiałek, Beata Wasilewicz, Małgorzata Dolata-Trzaskawka, Andrzej Konopelski, Ewelina Wiśniowska, Tomasz Bogucki, DPN, ŚDS.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów materiałów bez wiedzy i zgody autora. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za wykorzystywane w druku materiały nie wypłaca się honorarium traktując to jako działalność społeczną autorów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za poglądy wyrażane przez autorów artykułów. Redakcja nie drukuje anonimów.